

Stichting PCOU

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag 2022	4
1. Over PCOU Willibrord	4
1.1. Profiel	4
1.2. Organisatie	7
2. Verantwoording over het gevoerde beleid	13
2.1. Onderwijs, kwaliteit en innovatie	13
2.2. Medewerkers en professionalisering	20
2.3. Huisvesting en facilitair	23
2.4. ICT en informatiemanagement	24
2.5. Financiën	25
2.6. Risico's en risicobeheersing	31
3. Continuïteitsparagraaf	33
3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	33
3.2. Staat van baten en lasten	35
4. Bericht van de raad van toezicht	39
5. Bericht van de GMR PCOU	44
Jaarrekening	45
6. Geconsolideerde jaarrekening	46
6.1. Geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming	46
6.2. Geconsolideerde staat van baten en lasten	47
6.3. Geconsolideerd kasstroomoverzicht	48
6.4. Grondslagen geconsolideerde jaarrekening	49
6.5. Toelichting op de geconsolideerde balans	56
6.6. Niet in de balans opgenomen rechten en plichten	65
6.7. Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	67
6.8. Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht	79
6.9. Gebeurtenissen na balansdatum	79
7. Enkelvoudige jaarrekening	80
7.1. Enkelvoudige balans Stichting PCOU per 31 december na resultaatbestemming	80
7.2. Enkelvoudige staat van baten en lasten Stichting PCOU	81
7.3. Grondslagen enkelvoudige jaarrekening	82
7.4. Toelichting op de enkelvoudige balans	83
7.5. Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	86
8. Goedkeuring en vaststelling	88
Overige gegevens	89
9. Statutaire regeling resultaatbestemming	90
10. Controleverklaring	90

Voorwoord

In het *Koersplan 2021-2025* hebben we onze ambities geformuleerd. De ambities hebben vooral betrekking op *inhoudelijke* thema's zoals burgerschap voor een duurzame en mondiale samenleving, kansengelijkheid, aantrekkelijk werkgeverschap en leiderschapsontwikkeling; thema's waarop we als scholengroep het verschil willen maken, in het belang van de beste ontwikkelkansen voor iedere leerling.

De ambitie in het Koersplan onder het kopje "grootstedelijke dynamiek" is minder *inhoudelijk* van aard, maar gaat vooral over *hoe* we als grote scholengroep voor primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs willen bijdragen aan de ontwikkeling van stad en regio. Er staat: "Wij nemen onze verantwoordelijkheid en zijn een betrouwbare en professionele partner voor de gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken. We dragen bij aan de ontwikkeling van stad en regio door samen te werken met onderwijspartners in de keten van kinderopvang tot en met middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs, met andere maatschappelijke partners en overheden."

Terugblikkend op 2022 is onze conclusie dat we hiertoe beter in positie zijn gekomen. Een aantal ontwikkelingen heeft daar positief aan bijgedragen. In de eerste plaats is intern de basis meer op orde gekomen, waardoor de stabiliteit en voorspelbaarheid van de organisatie is toegenomen. In de afgelopen jaren is met name aan de kant van de financieel-beheersmatige processen een been bijgetrokken. Mede op basis van de feedback van onze accountant in achtereenvolgende management letters, zijn de financieel-beheersmatige processen sterk verbeterd en voldoen ze inmiddels aan onze eigen maatstaven. Doordat we de basis beter op orde hebben, zijn we bijvoorbeeld in staat geweest penvoerder te zijn voor een stedelijk programma in het kader van het lerarentekort. De interne verbetering op de financieel-beheersmatige processen viel in de tijd samen met de coronaperiode, wat de geleverde prestatie alleen nog maar meer glans geeft. Voor wat betreft de onderwijsopbrengsten van de scholen was de basis al langer op orde, dankzij ons systeem van kwaliteitszorg, met als belangrijke uitkomst dat ook in 2022 alle scholen van voldoende basiskwaliteit waren.

In 2022 is het college van bestuur weer tweehoofdig geworden. Ook dat maakt dat we beter in positie zijn gekomen om als scholengroep de bestuurlijke maatschappelijke opdracht breder en met meer aandacht op te kunnen pakken. De ambities uit ons Koersplan geven daarbij richting aan hoe we omgaan met vraagstukken; reeds bekende vraagstukken, zoals het lerarentekort, maar ook nieuwe vraagstukken voortkomend uit externe ontwikkelingen die we niet nog niet konden voorzien toen we het Koersplan opstelden. Denk aan de nasleep van COVID-19, de oorlog in Oekraïne, de hogere energieprijzen, de krapte op de arbeidsmarkt die zich inmiddels niet meer beperkt tot onderwijzend personeel, de toenemende armoede in de gezinnen.

In de afgelopen jaren is gespreid leiderschap en gedeeld eigenaarschap een belangrijk aandachtspunt geweest binnen onze scholengroep, bijvoorbeeld tijdens de leiderschapsdagen. Ook dat maakt dat we samen – bestuur, schoolleiders en O&O – beter in staat zijn om op een positieve en responsieve manier om te gaan met bestaande en nieuwe uitdagingen.

We willen dat het geheel van de scholengroep meer is dan de som van de delen. Hier blijven we aan te werken, in verbinding met schoolleiders in het leiderschapsprogramma; in verbinding met medewerkers – bijvoorbeeld via de medewerkersdag 2024 die we nu reeds voorbereiden en door thema's als werkgevoel en duurzame inzetbaarheid ten behoeve van de continuïteit van het onderwijs nadrukkelijk te agenderen. Maar ook door ouders en leerlingen bestuurlijk centraal in het vizier te hebben, bijvoorbeeld via onze ontmoetingen met leerlingenraden; en vanzelfsprekend in verbinding met onze externe partners.

Fawzia Nasrullah en Andries Mulder,
college van bestuur PCOU Willibrord

Bestuursverslag 2022

1. Over PCOU Willibrord

1.1. Profiel

Scholengroep PCOU Willibrord verenigt twee stichtingen voor bijzonder onderwijs: Stichting PCOU met een protestants-christelijke grondslag en de Willibrord Stichting met een katholieke en protestants-christelijke grondslag. PCOU Willibrord telt 30 scholen voor (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs in de stad Utrecht en twaalf scholen voor voortgezet onderwijs in de stad Utrecht, Breukelen, Maarssen, Nieuwegein, Vianen en IJsselstein. De scholen bieden ruimte aan de ontwikkeling van circa 20 duizend leerlingen en 2500 medewerkers.

Identiteit

Vanuit de christelijke grondslag van beide stichtingen is scholengroep PCOU Willibrord er voor alle kinderen en jongeren. PCOU Willibrord wil bijdragen aan een inclusieve samenleving, een samenleving die plaats biedt aan iedereen en waarin iedereen ertoe doet en meedoet. PCOU Willibrord respecteert alle geloofsovertuigingen, de scholen staan open voor iedereen. Iedere school geeft actief invulling aan de identiteit, op een manier die past bij de eigen situatie.

Missie

Voor iedere leerling de beste ontwikkelkansen.

Visie

Het onderwijs in de scholen is gericht op de ontwikkeling van het talent van ieder kind en iedere leerling. De scholen ondersteunen kinderen en leerlingen bij het ontdekken waar ze trots op kunnen zijn. Kinderen en leerlingen leren sociaal vaardig en zelfbewust te zijn in de samenwerking met anderen en zijn nieuwsgierig naar hun eigen mogelijkheden en die van de ander. Het doel is dat zij met vertrouwen hun toekomst tegemoet gaan en een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

We geloven dat iedereen zich kan ontwikkelen door een leven lang te leren, leerlingen én medewerkers. PCOU Willibrord is een lerende organisatie, gericht op ontwikkeling van leerlingen en van medewerkers.

We vinden het belangrijk dat leerlingen en medewerkers met plezier naar school gaan en zich veilig en gerespecteerd voelen. We werken aan een vreedzaam pedagogisch klimaat waarin respectvol met elkaar wordt omgaan.

We zoeken de verbinding met de ouders van onze leerlingen en met externe partners met wie we onze ambities kunnen realiseren.

Kernwaarden

- *Durf* - We hebben lef en zijn ambitieus. We durven te kiezen en investeren in onze scholen en in het onderwijs. Daarbij is de kernvraag: hoe komt het ten goede aan de leerlingen?

- *Verbinding* - We hebben elkaar nodig, we staan in verbinding met elkaar en met onze omgeving. Samen krijgen we meer voor elkaar. We waarderen elkaar, juist ook waar we verschillen en anders denken.
- *Ontwikkelingsgericht* - Goed onderwijs in een snel veranderende samenleving en in een grootstedelijk gebied vraagt om voortdurende ontwikkeling van leerlingen en medewerkers, van onderwijs en organisatie.
- *Verantwoordelijk* - We voelen ons medeverantwoordelijk voor de toekomst van onze leerlingen en van de wereld om ons heen.

Organisatiefilosofie

Elke school binnen PCOU Willibrord is uniek voor wat betreft lokale context, onderwijsaanbod en leerlingenpopulatie. Scholen hebben, in het belang van hun leerlingen, de ruimte en de verantwoordelijkheid om keuzes te maken en een eigen profiel te ontwikkelen, binnen de gemeenschappelijke kaders. Scholen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering, het college van bestuur geeft richting en faciliteert, ondersteund door Service & Advies en de bestuursstaf.

Scholengroep PCOU Willibrord ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie, met de scholen als basis. We werken samen aan de gemeenschappelijke opdracht, vanuit de gedeelde missie, visie en kernwaarden en principes van gedeeld leiderschap en eigenaarschap; decentraal waar het kan, gezamenlijk georganiseerd en ondersteund door Service & Advies waar het meerwaarde biedt of nodig is.

Om kinderen en leerlingen de beste ontwikkelkansen te geven, werkt iedere school binnen de eigen context samen met externe partners; bestuurlijk wordt deze samenwerking gestimuleerd en gefaciliteerd.

Strategie

Het Koersplan 2021-2025 - *Voor iedere leerling de beste ontwikkelkansen* beschrijft onze ambities ten aanzien van zeven thema's:

- *Burgerschap voor een duurzame en mondiale samenleving* - We bereiden leerlingen voor op burgerschap in een duurzame en mondiale samenleving. We geven daarbij aandacht aan diversiteit, burgerschapsontwikkeling en duurzaamheid en gebruiken de VN-duurzaamheidsdoelen als inspiratiebron en toetssteen.
- *Kansengelijkheid* - We bieden alle kinderen en leerlingen de beste ontwikkelkansen, vanuit een gezamenlijke en gedragen visie op kansengelijkheid. Groei en ontwikkeling staan voorop en we bieden maatwerk. We werken aan een drempelloze doorstroom van 0 tot 18 jaar. Waar mogelijk en nodig zoeken we de samenwerking, onder andere met kinderopvang, andere scholen, het vervolgonderwijs en de zorg.
- *Aantrekkelijk werkgeverschap* - We bieden onze medewerkers ruimte voor ontwikkeling en eigenaarschap. We ontwikkelen en implementeren een breed en hedendaags strategisch HR-beleid. We streven naar een medewerkersbestand dat een afspiegeling vormt van de diversiteit in onze leerlingenpopulatie.
- *Grootstedelijke dynamiek* - We dragen bij aan de ontwikkeling van stad en regio. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en zijn een betrouwbare en professionele partner voor de gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken. We dragen bij aan de ontwikkeling van stad en regio

door samen te werken met onderwijspartners in de keten van kinderopvang tot en met middelbaar beroeps- en hoger onderwijs, met andere maatschappelijke partners en overheden.

- *Leiderschap en leiderschapsontwikkeling* - We inspireren elkaar en durven keuzes te maken. We bieden medewerkers ruimte om zich te oriënteren op en ervaring op te doen in leiderschap. We bieden ondersteuning voor startende schoolleiders. Zittende schoolleiders ondersteunen we in hun permanente professionalisering.
- *Een infrastructuur voor professionalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie* - Wij leren van en met elkaar en anderen en creëren zo het onderwijs van en voor de toekomst. De PCOU Willibrord Academie ontwikkelt zich tot de fysieke en virtuele ontmoetingsplek van alle medewerkers ten behoeve van professionalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie. We maken gebruik van elkaars kwaliteiten, onder andere door collegiale consultatie, intervisie, netwerken en uitwisseling binnen en buiten PCOU Willibrord. Werkende weg creëren we het onderwijs van de toekomst.
- *Professionele onderwijsorganisatie* - De bedrijfsvoeringsprocessen zijn optimaal georganiseerd. De cultuur van 'elke dag een beetje beter' is structureel ingebed. Cultuur en werkwijze zijn gericht op snel en adequaat (proactief) reageren op in- en externe vraagstukken, met optimaal gebruik van ondersteunende ICT- en communicatiemogelijkheden. De adviseurs en medewerkers van Service & Advies verlenen aan scholen en schoolleiders de diensten op de afgesproken manier.

De concretisering van de thema's en ambities krijgt op het niveau van de scholengroep zijn beslag in de strategiebrieven en het jaarplan; op het niveau van de school in het school- en/of jaarplan. In hoofdstuk 2 van dit bestuursverslag komen we terug op wat er in 2022 ten aanzien van de strategielijnen op het niveau van de scholengroep is ondernomen.

Toegankelijkheid & toelating

Volgens het aanmeldbeleid is in principe iedere leerling welkom; door middel van ondertekening van het aanmeldingsformulier verklaren ouders gebruik te willen maken van het onderwijsaanbod van de school en de levensbeschouwelijke identiteit van de Stichting PCOU en de betreffende school te respecteren. Elke school spant zich in om zoveel mogelijk leerlingen die toelaatbaar zijn, daadwerkelijk te plaatsen en bepaalt in overleg met de medezeggenschapsraad een gemotiveerde norm over het maximaal aantal leerlingen per groep. De toelating van een leerling is niet afhankelijk van een geldelijke bijdrage van de ouders. Iedere school beschrijft de toelatingsprocedure met de daarbij behorende praktische informatie in de schoolgids.

Schoolbesturen voor primair onderwijs en de gemeente Utrecht hebben in 2021 afspraken gemaakt over een gemeenschappelijk aanmeldbeleid, wat is ingevoerd in het vierde kwartaal van 2021. Het aantal ouders dat hun kind op tijd aanmeldt, is dankzij het gemeenschappelijke aanmeldbeleid gegroeid naar 88%. Het merendeel van de scholen heeft voldoende plaatsingsruimte, en alle kinderen kunnen in hun eigen wijk naar school.

Samenwerking

Het college van bestuur werkt op verschillende niveaus samen met externe partners en belanghebbenden:

- landelijke vertegenwoordiging, onder andere bij de VO-raad, PO-Raad, GO-raad, Inspectie van het Onderwijs, ministerie van OCW, overige ministeries en andere landelijke gremia;
- gemeenten, collega-schoolbesturen, ketenpartners in voorschoolse educatie, kinderopvang, onderwijs en zorg, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en zakelijke partners;
- in toenemende mate met maatschappelijke organisaties, ouderinitiatieven en jongerenorganisaties.

Het college van bestuur legt op verschillende manieren horizontaal verantwoording af, onder andere door de publicatie van strategiedocumenten en jaarverslagen via de website en door op stedelijk niveau te participeren in verschillende overleggen; specifiek de participatie in de samenwerkingsverbanden PO en VO en de Utrechtse Onderwijs Agenda waarin schoolbesturen uit alle onderwijssectoren en de gemeente Utrecht participeren. Ook wordt verantwoording afgelegd door te voldoen aan informatieverzoeken vanuit de gemeente (B&W of gemeenteraad).

1.2. Organisatie

Contactgegevens

- Naam schoolbestuur: Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht, kortweg Stichting PCOU
- Bestuursnummer: 62662
- Adres: Grebbeberglaan 9-a, 3527 VX Utrecht
- Telefoonnummer: 030 - 272 31 23
- E-mail: bestuur@pcouwillibrord.nl
- Website: www.pcouwillibrord.nl

Bij vragen over het bestuursverslag kan contact worden opgenomen met het bestuurssecretariaat via bestuur@pcouwillibrord.nl.

Tabel 1. *Overzicht scholen Stichting PCOU*

School	www.	Directeur
STIP VSO	stipvso.nl	Willemijn Pott
Rafaël	rafaelschool.nl	Pien van Gendt
SBO Belle van Zuylen	bellevanzuylenbo.nl	Marlies Toet tot 1 oktober 2022; Diane van Tuijl interim directeur vanaf 1-10-2022
Blauwe Aventuriijn	blauwe-aventuriijn.nl	Shirley Verloop
Da Costaschool Hoograven	dchu.nl	Susan Wessels Boer-Blom
Op Avontuur	bsopavontuur.nl	drs. Marieke Boer-Jansink
Lukasschool	lukasschool.nl	Annelies Maas en Jolanda Snoek
De Olijfboom (v/h Da Costaschool Kanaleneiland)	bsdeolijfboom.nl	Yücel Aydemir
De Odyssee	deodyssee.net	Frédérique van Bruggen-Louw tot 1-8-2022; Josje van Dijk vanaf 1-8-2022
Taalschool Utrecht	taalschoolutrecht.nl	Jenny Olsthoorn
Kindercampus Molenpark	kindercampusmolenpark.nl	drs. Annet Baart
Jenaplanschool De Brug	jenaplantbrug.nl	Jannetje Bisschop
Koningin Beatrixschool	beatrixdemeern.nl	Rina Vonk-de Nijs
De Krullevaar	dekrullevaar.nl	Lorance Janssen, vanaf 1-8-2022 duo-directie met Claudia Zoutewelle
2e Marnixschool	2emarnixschool.nl	drs. Josette Groenewegen
Van Asch van Wijkschool	aschvanwijkschool.nl	Katinka van der Wal-van Raaij
De Fakkel	bsdefakkel.nl	Iris Hekkert

De Kleine Vliegenier	dekleinevliegenier.nl	Marijke den Decker-van Staverden
De Piramide	cbspiramidebis-utrecht.nl	Jefta Alberts
De Wereldwijzer	wereldwijzerutrecht.nl	Monique Reijmer
Torenpleinschool	torenpleinschool.nl	Danique Zelissen-Daems
De Schakel	cbs-de-schakel.nl	Janet Klein
Op Dreef	opdreefovervecht.nl	Rohan de Groot
De Regenboog	onzeregenboog.nl	drs. Myriam Rijks-Muijtens en drs. Janine Ziemerink
De Boomgaard	deboomgaard.nl	Elke Braam waarnemend directeur tot 1-5-2022; Marjan van Grieken interim directeur vanaf 1-5-2022
Jenaplanschool Zonnewereld	zonnewereld.nl	Coen de Hoop
De Ridderhof	deridderhof.net	ir. Emile Vermeulen RDO
De Boemerang	deboemerangutrecht.nl	Mirjam Gielissen-Knevel
De Oase	basisschooldeoase.nl	Tijdelijke waarneming door Matine van Voorthuizen en Saskia van Berkel tot 1-8-2022; Saskia van Berkel directeur vanaf 1-8-2022
Kindcentrum Leeuwesteyn	kcleeuwesteyn.nl	Annemieke Veeneman MSc

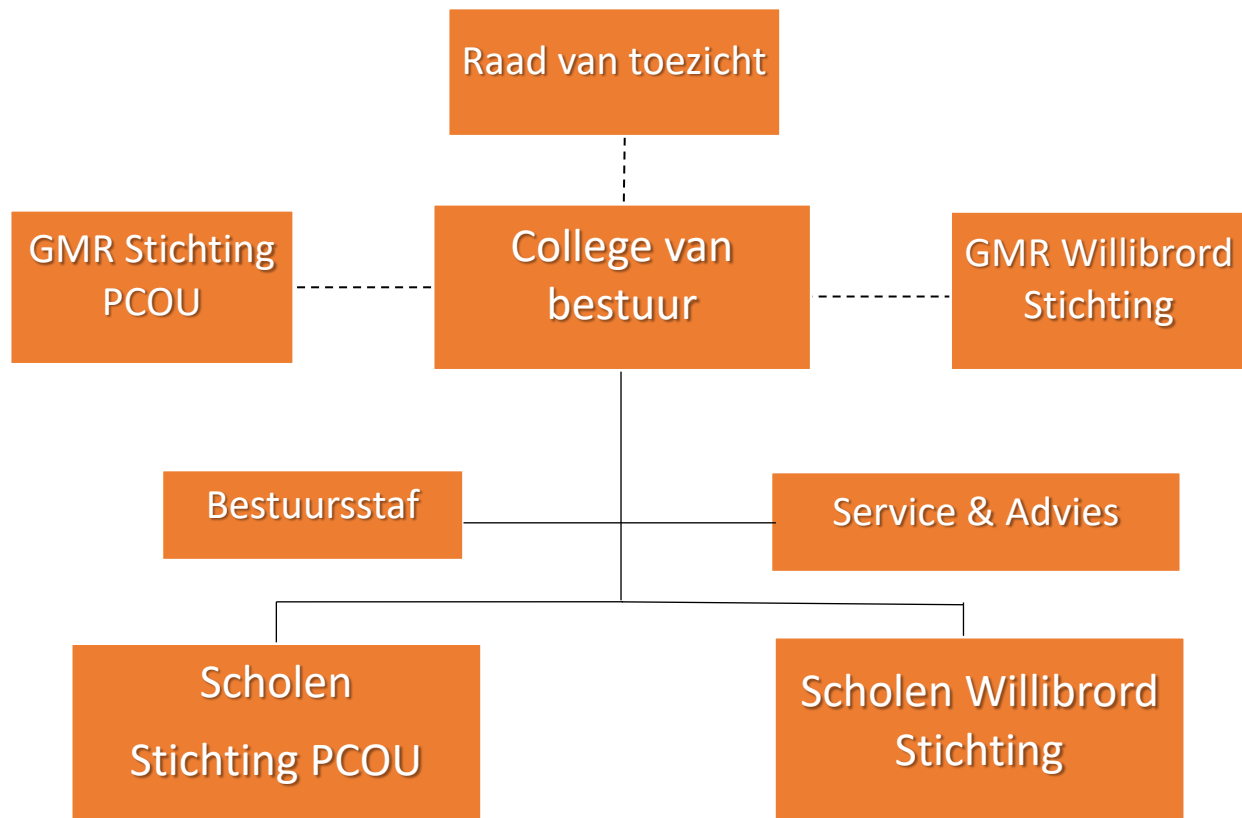
Tabel 2. Ontwikkeling leerlingenaantallen

School	Teldatum	1-10-2020	1-10-2021	1-2-2022
SBO Belle van Zuylen		122	133	137
Rafael		216	229	232
STIP VSO Utrecht		287	270	265
Blauwe Aventurijn		204	197	211
Da Costaschool Hoograven		211	205	217
Op Avontuur		114	129	139
Lukasschool		182	183	195
De Olijfboom (v/h Da Costaschool Kanaleneiland)		143	152	159
De Odyssee		362	351	369
Kindercampus Molenpark		157	155	156
Taalschool Utrecht		231	260	367
Jenaplanschool De Brug		284	289	303
Koningin Beatrixschool		209	227	231
De Krullevaar		359	369	383
2e Marnixschool		224	231	238
Van Asch van Wijkschool		232	228	229
De Fakkel		255	265	270
De Kleine Vliegenier		254	254	273
De Piramide		172	184	188
De Wereldwijzer		138	143	147
Torenpleinschool		324	353	371
De Schakel		244	235	247
Op Dreef		148	157	166
De Regenboog		340	332	336
De Boomgaard		629	613	635
Jenaplanschool Zonnewereld		407	401	426
De Ridderhof		493	461	470
De Boemerang		182	176	182
De Oase		651	610	644
Kindcentrum Leeuwesteyn		50	111	125
TOTAAL		7.824	7.903	8.311

Juridische en organisatiestructuur

Stichting PCOU is statutair verbonden met de Willibrord Stichting. Samen presenteren de stichtingen zich als scholengroep PCOU Willibrord. Het college van bestuur van beide stichtingen bestaat uit dezelfde personen. Dit geldt tevens voor de raad van toezicht van beide stichtingen. Er is een sterke samenhang tussen de stichtingen en in de praktijk fungeren ze op onderdelen steeds meer als een geheel. Geen van beide stichtingen is bepalend in de beleidsvoering van de andere stichting. Stichting PCOU is ook verbonden met Stichting Steunfonds van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht.

Schema 1. *Organisatiestructuur*

De organisatiestructuur is gebaseerd op een heldere taakverdeling van de drie basiselementen van de organisatie, namelijk: besturen, ontwikkelen en uitvoeren van het primaire proces en ontwikkelen en uitvoeren van de ondersteunende processen:

- Het college van bestuur draagt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de gehele organisatie. Hiertoe stelt het bestuur beleid vast, monitort het de uitvoering en stuurt het bestuur de scholen en de ondersteunende diensten binnen Service & Advies aan op basis van beleids- en prestatieafspraken. Het college van bestuur voert twee keer per jaar een managementgesprek met iedere schoolleider. Hierin worden de resultaten en de voortgang van de schoolontwikkeling besproken. Daarnaast brengen bestuursleden jaarlijks een of meer bezoeken aan de scholen.
- De scholen zijn binnen de door het bestuur gestelde kaders verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en voor hun interne organisatie. Daartoe maken

de scholen afspraken met het bestuur en faciliteert het bestuur de scholen. Scholen hebben een integrale resultaatverantwoordelijkheid op alle bedrijfsfuncties en ook een procesverantwoordelijkheid voor onderwijs en onderwijsinnovatie. Schoolleiders zijn medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van Stichting PCOU en werken samen in het schoolleidersoverleg. Ook is er nauwe samenwerking met de directeurs van de scholen van de Willibrord Stichting.

- Service & Advies ondersteunt het college van bestuur en de scholen bij de uitvoering van hun taken met betrekking tot onderwijs-, kwaliteits- en innovatiebeleid, personeelsbeleid en organisatie, financieel beleid, ICT- en informatiemanagement en huisvestings- en facilitair beleid. Service & Advies heeft op deze gebieden een procesverantwoordelijkheid en ondersteunt vanuit een expertiserol scholen en bestuur in hun resultaatverantwoordelijkheid. In 2022 is besloten om intern de organisatieonderdelen college van bestuur, bestuursstaf en Service & Advies samen aan te duiden met de naam Onderwijs- en Organisatieondersteuning, afgekort tot O&O. De implementatie van deze nieuwe naam zal in 2023 verder zijn beslag krijgen.

Iedere school heeft een medezeggenschapsraad (MR); per stichting is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De raad van toezicht houdt toezicht, adviseert en is werkgever van het college van bestuur.

Governancecode

Conform wat hierover is bepaald in de sectorale governancecodes hebben het college van bestuur en de raad van toezicht binnen PCOU Willibrord ervoor gekozen de code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 van de VO-raad toe te passen voor zowel Stichting PCOU als de Willibrord Stichting. PCOU Willibrord voldoet aan de zogenaamde pas toe-bepalingen uit deze code. Bestuur en toezicht zijn organiek gescheiden ('two-tier' model).

College van bestuur

Mevrouw drs. F.M. Nasrullah (voorzitter)

Nevenfuncties (alle op persoonlijke titel):

- lid Bestuur ZonMw (bezoldigd; tot 1-8-2022);
- lid Raad van Toezicht Voedingscentrum (bezoldigd).

De heer mr. A.W. Mulder (lid)

Nevenfuncties (alle op persoonlijke titel):

- lid raad van toezicht NSO-CNA Leiderschapsacademie (bezoldigd) (tot 1 september 2022)
- voorzitter Raad van Toezicht IJsselgroep (bezoldigd) (sinds 1 november 2022)

Twee keer per jaar voert (de remuneratiecommissie van) de raad van toezicht een voortgangsgesprek met de leden van het college van bestuur, afzonderlijk en gezamenlijk. Ter voorbereiding op het voortgangsgesprek stelt ieder CvB-lid een zelfevaluatie op.

Klachtenbehandeling

De klachtenregeling biedt mogelijkheden voor het indienen van een klacht bij het college van bestuur of bij de Landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs. Periodiek worden deze klachtenprocedures in het college van bestuur besproken. In 2022 zijn met betrekking tot Stichting

PCOU zeven klachtenprocedures gestart, waarvan er vijf zijn afgerond en twee nog lopen in 2023. Van de zeven procedures waren er vijf aanhangig gemaakt door ouders, twee door medewerkers. Onderstaande tabel geeft een korte typering van de vijf afgesloten procedures.

Tabel 3. *Overzicht van behandelde klachten*

Ingediend	Kern van de klacht	Uitkomst
Door ouder bij het college van bestuur	De wijze waarop een kind van deze ouder door de school fysiek is bejegend en de wijze waarop de ouder hierover is geïnformeerd.	Gegronnd voor wat betreft de wijze van informatieverstrekking aan de ouder en de mate waarin de school heeft gezocht naar andere handelwijzen.
Door ouders bij het college van bestuur	De wijze waarop de schoolleider resp. een medewerker naar aanleiding van verschillende situaties en voorvallen met een kind van deze ouders hebben gehandeld en hebben gecommuniceerd met hen.	Gegronnd voor wat betreft het achterwege blijven van een afrondend gesprek aan het einde van het leerjaar.
Door ouder bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs	Het handelen van de school bij de inschrijving van een kind van deze ouder en het niet delen van persoonsgegevens.	Gegronnd voor wat betreft het handelen van de school bij de inschrijving; ongegrond voor wat betreft het niet delen van persoonsgegevens.
Door een medewerker bij het college van bestuur	De wijze waarop de schoolleiding heeft gehandeld bij de re-integratie van deze medewerker.	Gegronnd.
Door een medewerker bij het college van bestuur	Bejegening van de medewerker door de schoolleider in een aantal situaties.	Deels gegronnd.

De wettelijk verplichte klachtenprocedure is in het onderwijs in het leven geroepen als instrument voor kwaliteitsverbetering: hoe kunnen we van deze situatie leren zodat we vergelijkbare situaties in de toekomst kunnen voorkomen? De algemeen maatschappelijke tendens van juridificering zien we ook terug in het onderwijs, waardoor de kwaliteitsverbeterende functie van de klachtenprocedure onder druk komt te staan en de nadruk komt te liggen op het gelijk krijgen. Het gevolg hiervan is dat de uitkomst van de procedure lang niet altijd bevredigend is voor de klager. Voor het bestuur is dit een aanleiding om in 2023 de klachtenprocedure te herzien door de introductie van een verhelderend gesprek van de klager met (of namens) het bestuur. Doel van het gesprek is om te verkennen of het onderliggende probleem op een andere manier kan worden opgelost en daar afspraken over te maken. Een formele behandeling van de klacht blijft als mogelijkheid bestaan.

Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon is een functionaris van buiten de organisatie, die op een deskundige en onpartijdige manier medewerkers en ouders/leerlingen die een klacht hebben, kan bijstaan en adviseren. PCOU Willibrord heeft twee externe vertrouwenspersonen:

- Anneke Aantjes
- Wim van Es (tot 1 september 2022);
- Anya Wiersma (vanaf 1 november 2022).

Eens per jaar vindt overleg van de vertrouwenspersonen met het college van bestuur plaats. Hierin geven de vertrouwenspersonen een niet tot personen of situaties herleidbare schets van hun werkzaamheden en kunnen zij advies geven en om advies worden gevraagd. De gegevens in onderstaande tabel geven een indruk van de aard van hun werkzaamheden in 2022.

Tabel 4. *Werkzaamheden van de externe vertrouwenspersoon*

Contact met	Onderwerp
Ouder	Wijze waarop in de school kind fysiek is begrensd en de ouders daarover zijn geïnformeerd
Ouder	Wijze waarop school in uiteenlopende situaties met kind is omgegaan
Ouder	Wijze waarop school heeft gereageerd naar ouders en kind na fysiek beperkend optreden richting kind
Ouder	Communicatie vanuit de school
Ouder	Hoe te handelen als kind op school wordt gepest
Ouder	Kind krijgt niet de hulp vanuit de school die nodig is; verstoorde relatie met school
Ouder	Verwijzing van kind naar speciaal onderwijs
Ouder	Ontwikkeling van kind en gesprek met school daarover
Ouder	Zich onvoldoende gehoord voelen door bestuur
Ouder	Onveiligheid voor kind door gang van zaken op schoolkamp
Medewerker	Conflict met schoolleiding en HR over re-integratie
Medewerker	Hoe om te gaan met grote hoeveelheid negatieve feedback in beoordelingsprocedure
Medewerker	Conflict met schoolleiding
Medewerker	Conflict met schoolleiding over re-integratie
Medewerker	Conflict met schoolleiding; medewerker voelt zich onveilig en onvoldoende gezien/gewaardeerd
Medewerker	Ondersteuning bij re-integratieproces dat niet naar wens verloopt
Medewerker	Ondersteuning bij re-integratieproces dat niet naar wens verloopt
Medewerker	Beticht van grensoverschrijdend gedrag
Medewerker	Gevoel van onveiligheid door handelwijze schoolleider
Medewerker	Gevoel van onveiligheid door handelwijze schoolleider
Medewerker	Gevoel van onveiligheid door verschil in verwachtingen over functioneren
Schoolleider	Mogelijk grensoverschrijdend gedrag van een medewerker
Schoolleider	Verskil van inzicht met ouders over handelwijze richting hun kind

In sommige gevallen kon worden volstaan met een (telefoon)gesprek; in andere gevallen zijn er meerdere contactmomenten. In enkele gevallen heeft de externe vertrouwenspersoon ondersteuning geboden door aanwezig te zijn bij een (klacht)gesprek. Ook heeft de externe vertrouwenspersoon in een enkel geval vanwege de urgentie contact gezocht met het bestuur via de bestuurssecretaris.

Ten opzichte van 2021 is er twee keer zo vaak een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Dit komt onder meer doordat binnen de organisatie ouders actiever naar de externe vertrouwenspersoon worden verwezen. De terugkoppeling van de externe vertrouwenspersonen waarop bovenstaand overzicht is gebaseerd, is vanwege de vertrouwelijkheid beknopt. Dat maakt het lastig om er concrete aandacht- of verbeterpunten uit af te leiden. Inhoudelijk komen de onderwerpen in grote lijnen overeen met de onderwerpen in eerdere jaren, met één uitzondering: In de afgelopen jaren kwam fysiek beperkend handelen als onderwerp niet voor in dit overzicht. Of er vaker fysiek beperkend wordt gehandeld in de scholen, kan daarmee niet worden aangetoond, wel dat het als problematischer wordt ervaren. In de eerste helft van 2023 wordt gewerkt aan een protocol dat de kaders aanreikt waarbinnen moet worden gehandeld bij fysiek beperkend handelen.

2. Verantwoording over het gevoerde beleid

2.1. Onderwijs, kwaliteit en innovatie

2.1.1. Kwaliteitszorg

Onderwijskwaliteit omvat de brede ontwikkeling van onze leerlingen en alles wat wij doen om daaraan bij te dragen. Brede ontwikkeling van leerlingen betekent dat zij met vertrouwen, nieuwsgierigheid en enthousiasme kennisnemen van de samenleving en hun rol hierin ontdekken en die zich eigen maken. Het leveren van deze onderwijskwaliteit zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid: college van bestuur, schoolleiders, onderwijzend en ondersteunend personeel en medewerkers van Service & Advies werken samen aan die verantwoordelijkheid, met respect en ruimte voor ieders rol en taak. We zorgen ervoor dat we het systematische, cyclische en integrale proces van kwaliteitszorg continu optimaliseren. Hierbij hebben we oog voor het dynamische karakter van de context waarin we opereren. Zo hadden we in 2022 te maken met grote uitdagingen, zoals de nasleep van de coronacrisis en het lerarentekort. Binnen de gehele organisatie is hard gewerkt om de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en is extra aandacht besteed aan het bieden van gelijke kansen en een prettig schoolklimaat voor alle leerlingen.

Zicht op onderwijskwaliteit

In het kwaliteitshandboek, dat we jaarlijks actualiseren, is beschreven hoe we (onze visie op) onderwijs en kwaliteit bespreek- en verbeterbaar maken. Het college van bestuur voert in het kader van de cyclus van planning en verantwoording twee keer per jaar managementgesprekken met de schoolleiders, waarbij het jaarplan van de school als basis dient. Ter voorbereiding hierop voert de afdeling Onderwijs, Kwaliteit & Innovatie kwaliteitsgesprekken met de scholen, waarin onderwijsresultaten, onderwijsproces, schoolklimaat, kwaliteitsmanagement en de ambities van de scholen worden besproken. Op deze domeinen verzamelen en analyseren scholen data met behulp van verschillende kwaliteitszorginstrumenten. Het college van bestuur monitort en analyseert deze data vervolgens aan de hand van de zogenoemde schoolkaarten. De uitkomsten van de data-analyse, door zowel de scholen als het bestuur, worden besproken in de kwaliteitsgesprekken en vormen tevens het vertrekpunt voor een planmatige aanpak voor de verbetering van het onderwijs.

Werken aan onderwijskwaliteit

Parallel aan deze kwaliteitscyclus en de activiteiten op schoolniveau op basis van de jaarplannen, lopen er verschillende initiatieven en projecten op samenscholen niveau die als doel hebben de kwaliteit van het onderwijs binnen de scholengroep verder te verhogen, zoals het netwerk van intern begeleiders en het project Samen voor Goud. In dit project werken de gespecialiseerde scholen samen aan een kwaliteitsmanagementsysteem om hun (onderwijs)kwaliteit te monitoren en te vergroten. Tot slot is het aanbod binnen de PCOU Willibrord Academie volop in ontwikkeling. Het aantal medewerkers dat deelneemt aan activiteiten vanuit de Academie, is ook in 2022 weer toegenomen.

Verantwoording van onderwijskwaliteit

Het afleggen van verantwoording vindt op verschillende manieren plaats. Er is in samenspraak een visie op onderwijskwaliteit ontwikkeld, die is vastgelegd in een intersectoraal kwaliteitshandboek. In de schoolplannen van de scholen wordt deze visie uitgewerkt. De verkregen kwantitatieve en kwalitatieve data uit het cyclisch werken en de informatie uit tevredenheidsonderzoeken, zelfevaluaties en collegiale visitaties ondersteunen de verantwoording over onderwijskwaliteit.

Inspectiebezoeken

In 2022 zijn twee basisscholen bezocht door de Inspectie van het Onderwijs. Er heeft een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden op basisschool De Kleine Vliegenier. De kwaliteit van het onderwijs is daar als voldoende beoordeeld. Op basisschool De Oase vond een themabezoek plaats waarbij is gekeken naar het didactisch handelen in de diverse groepen. De inspectie zag met name de differentiatie in de groepen als een zeer positief punt.

2.1.2. Onderwijsresultaten primair onderwijs

We monitoren de ontwikkeling van de scholen voor primair onderwijs aan de hand van onder meer de tussen- en eindtoetsen en gegevens over ouder- en leerlingtevredenheid en welbevinden van leerlingen.

Tussentoetsen

Voor wat betreft de opbrengsten van het onderwijs is een van de doelen dat scholen bij de tussentoetsen gemiddeld voldoende opbrengsten realiseren. Hierbij wordt gekeken naar het niveau van de resultaten en naar het percentage leerlingen dat voldoende leerwinst boekt. Dit laatste levert het volgende beeld op (zie tabel 5).

Tabel 5. Percentage leerlingen dat op alle tussentoetsen leerwinst heeft geboekt (peildatum eind schooljaar)

Schoolnaam	2019/2020	2020/2021	2021/2022	Analyse
2e Marnixschool	60%	60%	65%	herstel
Torenpleinschool	63%	45%	53%	voorzichtig herstel
Kon. Beatrixschool	38%	33%	47%	herstel
De Boemerang	33%	42%	79%	herstel
De Schakel	57%	52%	63%	herstel
Kindercampus Molenpark	83%	30%	42%	voorzichtig herstel
Op Dreef	63%	48%	74%	herstel
Blauwe Aventurijn	58%	52%	85%	herstel
De Regenboog	69%	59%	56%	nog geen herstel
De Kleine Vliegenier	72%	67%	79%	herstel
De Piramide	57%	53%	47%	nog geen herstel
Van Asch van Wijck	83%	45%	44%	nog geen herstel
Wereldwijzer	58%	59%	45%	nog geen herstel
De Brug	65%	20%	72%	herstel
De Fakkel	58%	33%	56%	herstel
Lukasschool	48%	45%	67%	herstel
Olijfboom	50%	61%	84%	Herstel
Op Avontuur	78%	29%	55%	Herstel

Da Costa Hoograven	50%	48%	47%	nog geen herstel
De Boomgaard	63%	32%	47%	voorzichtig herstel
De Krullebaar	75%	43%	32%	nog geen herstel
Zonnwereld	68%	30%	63%	Herstel
De Ridderhof	57%	21%	42%	Herstel
de Oase	37%	50%	47%	nog geen herstel
de Odyssee	68%	57%	53%	nog geen herstel
Kindcentrum Leeuwesteyn	nvt	nvt	79%	

We zien dat onderwijsopbrengsten in de coronaperiode onder druk zijn komen te staan. Als we als norm hanteren dat minimaal 60% van de leerlingen leerwinst moet boeken, dan zien we dat in 2021/2022 op elf scholen deze norm werd behaald; in 2020/2021 gold dat voor drie scholen, in 2019/2020 voor dertien scholen. In 2021/2022 hebben op 17 scholen relatief meer leerlingen leerwinst geboekt in vergelijking met het jaar ervoor (zie laatste kolom); bij acht scholen is dit herstel nog niet te zien. In de kwaliteitsgesprekken zijn als oorzaken hiervoor genoemd personele tekorten, onrust in de bezetting of uitval als gevolg van COVID-19 onder leerlingen en leerkrachten.

Eindtoets en referentieniveaus

Een tweede doel voor wat betreft de opbrengsten van het onderwijs is dat op iedere school minstens 85% van de leerlingen referentieniveau 1F van de eindtoets basisonderwijs behaalt. Het gaat daarbij om begrijpend lezen en taalvaardigheid, rekenen en wiskunde. In 2021/2022 was dit op alle scholen het geval. Daarnaast kijken we ook naar het percentage leerlingen dat het hogere niveau 2F/1S behaalt. Het streefpercentage voor dit niveau is per school afhankelijk van de schoolweging (populatie van de school). In 2021/2022 behaalden 20 van de 25 scholen hun streefniveau voor 2F/1S, vijf scholen deden dat niet. We zien verder dat binnen de eindtoets de resultaten voor de onderdelen rekenen en wiskunde achterblijven. In de kwaliteitsgesprekken is dit aan de orde geweest, waarna de scholen die het betreft inmiddels extra inzet plegen op rekenen en wiskunde. In het licht van de langdurige coronaperiode kunnen we stellen dat de eindtoetsresultaten in 2021/2022 goed waren.

Waardering ouders en leerlingen en welbevinden leerlingen

De waardering van leerlingen voor het geboden onderwijs blijft onverminderd hoog. De gemiddelde score op het niveau van de scholengroep lag in 2022 op 8,1 (Vensters). Er is na de coronaperiode, naast inzet op de cognitieve vakken, veel aandacht geweest voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Het effect hiervan zien we nog in mindere mate terug in gegevens over het welbevinden van leerlingen in de monitor sociale veiligheid. De gemiddelde score is heel licht teruglopen, van 7,5 in schooljaar 2019/2020, naar 7,4 in 2020/2021 en 7,3 in 2021/2022 (landelijk gemiddelde 7,5).

Voor het volgen van de sociaalemotionele ontwikkeling gebruiken 15 van de 26 scholen ZIEN! als leerlingvolgsysteem. De ZIEN!-vragenlijsten zijn door de meeste scholen tweemaal afgenomen in 2022. De uitkomsten hiervan laten zien dat de achterstanden op sociaal-emotioneel vlak over het algemeen mee lijken te vallen. Wel zijn er op iedere school specifieke groepen leerlingen over wie er zorgen zijn. Deze leerlingen zijn in beeld en krijgen gericht aandacht.

Twee keer per jaar wordt ook aan ouders gevraagd de Vensters-vragenlijsten in te vullen. Ook hier is de waardering steeds hoog. Ouders geven onze scholen gemiddeld een 8,0 in 2022. Voor wat betreft de waardering door leerlingen en ouders geldt dat alle scholen in 2022 de norm behalen. Daar waar resultaten in relatie tot de eigen (hogere) ambitie van de school achterbleven, hebben scholen dit als aandachtspunt in hun jaarplan benoemd.

2.1.3. Onderwijsresultaten gespecialiseerd onderwijs (GO)

Het stellen van doelen en verzamelen van data op het gebied van onderwijsresultaten verloopt op de GO-scholen anders dan op reguliere scholen, omdat een gemiddelde landelijke norm niet bruikbaar is voor de leerlingen binnen deze gevarieerde doelgroep. Op elke GO-school worden streefdoelen of ambitienormen opgesteld passend bij de specifieke leerlingenpopulatie. Onderwijsresultaten en vervolgsucces worden gemonitord en geanalyseerd. Op basis daarvan wordt het onderwijs geëvalueerd. Alle GO-scholen nemen tweejaarlijks ouder-, medewerker- en ketenpartnertevredenheidsonderzoeken af. Het welbevinden van de leerlingen wordt jaarlijks in beeld gebracht met behulp van een vragenlijst.

STIP VSO

Van STIP VSO zijn in 2022 47 leerlingen uitgestroomd: vier naar een entree-opleiding, twee naar een leerwerktraject, 30 naar dagbesteding, drie naar beschut werk en vier naar arbeid. Het uitstroomniveau van de leerlingen is passend bij de leerlingenpopulatie. Uit de tevredenheidsmeting blijkt dat de leerlingen zich over het algemeen veilig voelen op deze school. Op een schaal van 0-4 waarderen de leerlingen het schoolklimaat met een 3.5, het onderwijsleerproces met een 3.6 en sociale veiligheid met een 3.2.

SO Rafael

De leerlingen van SO Rafael zijn uitgestroomd passend bij het niveau. Eén leerling is uitgestroomd naar het praktijkonderwijs, drie leerlingen zijn uitgestroomd naar het VSO belevingsgerichte dagbesteding, 16 naar VSO activerende dagbesteding, negen naar VSO arbeidsgerichte dagbesteding en één naar VSO beschutte arbeid. Eén leerling is overgestapt naar het SBO, één naar het SO en tien leerlingen naar zorg zonder onderwijs. In de tevredenheidsonderzoeken (schaal 0-10) waarderen medewerkers de school met een 7.2; ouders waarderen de school met een 8.3. Leerlingen scoren een 2.7 op de monitor sociale veiligheid (schaal 0-4).

SBO Belle van Zuylen

In schooljaar 2021-2022 is de pilot SOM HB+ gestart op SBO Belle van Zuylen. De SOM HB+ is een aparte groep voor leerlingen met een hoogbegaafd profiel in combinatie met psychologische of gedragsmatige problematiek. De pilot is gestart in samenwerking met zorgpartners en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Utrecht. In augustus 2022 is het tweede pilotjaar gestart, waarna definitief zal worden besloten of SBO Belle van Zuylen een passende plek is voor deze groep.

In 2022 zijn 26 leerlingen uitgestroomd van Belle van Zuylen: 14 naar het praktijkonderwijs, vier naar VMBO BB/KB, vier naar VMBO KB/GL en twee leerlingen naar het VSO. Voor het eerst zijn twee leerlingen uitgestroomd naar HAVO/VWO, vanuit de SOM HB+ groep. Leerlingen van SBO Belle van Zuylen waarderen de school in het algemeen met een 8.2. Veiligheid wordt gewaardeerd met een 7.9 en welbevinden met een 7.5 (op een schaal van 0-10).

Taalschool Utrecht

Het onderwijs aan nieuwkomers in de leeftijd van 4 tot 12 wordt in de stad Utrecht verzorgd door

Taalschool Utrecht. In 2022 heeft de stad Utrecht te maken gehad met een grote toestroom van vluchtelingen. Dit heeft geleid tot een veel hoger aantal inschrijvingen bij Taalschool Utrecht dan in voorgaande jaren. In 2022 waren er 597 nieuwe inschrijvingen. In 2021 waren dat er 301 en in 2020 263. Om de groei van het leerlingenaantal op te vangen is het aantal locaties van Taalschool Utrecht uitgebreid van drie naar vier. Daarnaast is, in afstemming met de stedelijke werkgroep Nieuwkomers, besloten dat kinderen jonger dan 5,5 die geen oudere broer of zus op Taalschool Utrecht hebben, worden aangemeld op een reguliere basisschool. Taalschool Utrecht biedt in samenwerking met het samenwerkingsverband Utrecht PO een startpakket aan voor nieuwkomers in de onderbouw van het regulier onderwijs.

Ten behoeve van een kansrijk en dekkend aanbod voor nieuwkomers in de stad Utrecht heeft de werkgroep Nieuwkomers, met deelnemers vanuit de schoolbesturen, gemeente en SWV Utrecht PO een meerjarenplan uitgewerkt. Op basis van dit plan werkt de werkgroep toe naar een stedelijk netwerk van nieuwkomersspecialisten zodat de expertise over het onderwijs aan nieuwkomers breed in de stad wordt verspreid en leerlingen na de eerste fase op Taalschool Utrecht ook na uitstroom in het regulier onderwijs de benodigde ondersteuning krijgen.

In 2022 zijn 156 leerlingen uitgestroomd naar regulier onderwijs nadat het programma op de Taalschool succesvol was doorlopen. Het streven is dat minimaal 90% van de leerlingen korter dan anderhalf jaar op de Taalschool verblijft voor zij doorstromen naar een andere vorm van onderwijs. Dit streefdoel is behaald met 92,5%. De leerlingen die vanaf de Taalschool uitstromen naar het voortgezet onderwijs vormen hierop een uitzondering, om een extra schoolwisseling te voorkomen.

2.1.4. Strategielijnen

Burgerschap in een duurzame en mondiale samenleving

In 2022 heeft een scholengroepbrede conferentie over burgerschap en identiteit plaatsgevonden. Ook is een scan uitgevoerd om in beeld te brengen hoe scholen invulling geven aan het wettelijk kader met betrekking tot burgerschapsonderwijs. De uitkomsten van de scan zijn in het kwaliteitsgesprek en in het managementgesprek van het bestuur met iedere schoolleiding besproken. Aansluitend bij de uitkomsten van de scan worden er kwaliteitskaarten burgerschap gemaakt, als basis voor uitwisseling, ontwikkeling en communicatie. Ook vinden in 2023 scholengroepbrede bijeenkomsten plaats om praktijkvoorbeelden te delen. Het aspect duurzaamheid en de plek ervan in het onderwijs zal in 2023 in beeld worden gebracht.

Kansengelijkheid

In eerdere jaren zijn reeds enkele initiatieven binnen de scholengroep gestart, gericht op het vergroten van kansengelijkheid, zoals de Transformatieve School, IKC-ontwikkeling, brugjaar Jan Ligthart en het 10-14 onderwijs. Aan deze initiatieven is in 2022 verder uitvoering gegeven, waarbij de nadruk lag op doorontwikkeling en borging. Het streven voor 2023 is om de effecten van deze initiatieven in beeld te brengen.

Naast de eigen innovatieve initiatieven werken we op stedelijk niveau in het kader van de Utrechtse Onderwijsagenda actief samen aan de ontwikkeling van een visie op het onderwijs in de stad in 2030, waarbij het vergroten van kansengelijkheid ook een belangrijke drijfveer is. Als grote scholengroep kunnen en willen we een rol spelen in het realiseren van die visie. Binnen de scholengroep gaan we in 2023 uitvoering aan een aantal pilots om onderdelen van de visie verder te ontwikkelen en te beproeven.

Grootstedelijke dynamiek

In 2022 zijn intern de geplande stappen gezet om op termijn te kunnen starten met De Merwe, onze nieuwste school in de Merwedekanaalzone. De projectgroep heeft in 2022 gewerkt aan de uitwerking van een vernieuwend onderwijskundig concept. Maart 2023 staat een studiereis naar Canada gepland om (onderdelen van) het gekozen concept daar in de praktijk te ervaren en die opbrengsten te benutten voor het verder vertalen van het concept naar een curriculum. Ook is met kinderopvangorganisatie Kind & Co Ludens de intentie vastgelegd om De Merwe als kindcentrum in te richten. Helaas loopt de bouw van de tijdelijke huisvestigingslocatie in de Merwedekanaalzone vertraging op. Hierdoor is het onzeker of het lukt de gewenste start van de school in 2024 te realiseren. We zijn hierover intensief in gesprek met de gemeente Utrecht en de overige partners.

In de tweede helft van 2022 is bestuurlijke aandacht besteed aan het scholenlandschap op wijkniveau. Hierbij is gekeken naar aspecten als huisvesting, onderwijskwaliteit, leerlingenprognose, personeel en financiën. Hierbij is in beeld gekomen welke scholen langdurig onder de opheffingsnorm zitten of dreigen te komen. De levensvatbaarheid en kwaliteit van deze scholen vraagt in toenemende mate aandacht. Bij het nadenken over oplossingen is bestuurlijke samenwerking in de stad het uitgangspunt, vanuit de overtuiging dat het voor het daadwerkelijk en duurzaam oplossen van de kwetsbaarheid van scholen en/of huisvestigingsvraagstukken voorwaardelijk is om het belang van de wijk, de kinderen en ouders vanuit het gezamenlijke stedelijke perspectief te benaderen. In dit kader is geïnvesteerd in samenwerking op dit domein met de (grote) collega-schoolbesturen in Utrecht. De eerste bestuurlijke overleggen verlopen positief en de intentie is uitgesproken om meer samen op te trekken vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een kwalitatief hoogstaand, dekkend en zo divers mogelijk onderwijsaanbod per stadsdeel/wijk.

2.1.5. Maatschappelijke thema's

Passend onderwijs

Passend onderwijs betekent dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit zoveel mogelijk op een reguliere school, al blijft gespecialiseerd onderwijs bestaan voor kinderen die structureel meer en andere onderwijsbegeleiding nodig hebben dan de reguliere school kan bieden. PCOU maakt deel uit van Samenwerkingsverband Utrecht PO. Samen werken we continu aan het realiseren van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband beschrijft in het ondersteuningsplan hoe het de scholen faciliteert om passend onderwijs aan iedere leerling te bieden en hoe het zorgt voor een dekkend en passend aanbod van onderwijs en ondersteuning, waarmee langdurig thuiszitten wordt voorkomen, conform de wettelijke doelen van het samenwerkingsverband. De middelen die onze scholen krijgen vanuit het samenwerkingsverband en de lump sum worden besteed aan dit doel. Voor de samenwerkingsverbanden Profi Pendi (ten zuiden van Utrecht), Passenderwijs (rondom Woerden) en Utrecht Zuid-Oost dragen onze GO-scholen SBO Belle van Zuylen en Rafael bij aan een dekkend aanbod. Daarom zijn we ook in die samenwerkingsverbanden actief in bestuursvergaderingen, directievergaderingen en bijeenkomsten van orthopedagogen en intern begeleiders. Vaak gaat het dan over afstemmen en expertiseoverdracht. Expertiseoverdracht vindt ook plaats vanuit onze ambulante dienst De Onderwijsbegeleiders.

Alle scholen binnen de Stichting PCOU hebben een eigen schoolondersteuningsplan, omdat we vinden dat de behoefte op het niveau van de school moet worden geïnventariseerd, passend binnen

het concept en bij de situatie van de school. Het college van bestuur beoordeelt de schoolondersteuningsplannen die periodiek door scholen worden geactualiseerd. De school beschrijft in de het schoolondersteuningsplan hoe de ondersteuningsstructuur op school en in de klas is ingericht, hoe de ondersteuningsroute binnen de school loopt, wie hierin welke rol heeft, met welke (kern)partners wordt samengewerkt, hoe cyclisch wordt gewerkt en wat jaarlijks op grond van analyse aan verbeteracties wordt ingezet. De school beschrijft daarnaast hoe zij de kwaliteit van de geboden ondersteuning, de professionaliteit en deskundigheid van het team en de inzet van de kernpartners bewaakt. Het schoolondersteuningsplan beschrijft hoe de school voldoet aan de bekostigingsvoorwaarden met betrekking tot passend onderwijs en biedt de scholen het kader om te kunnen voldoen aan de wettelijke zorgplicht: onze verantwoordelijkheid om iedere leerling die zich op een van onze scholen aanmeldt, een passende onderwijsplek te bieden. Door kwaliteitsgesprekken wordt zicht gehouden op de uitvoer van het schoolondersteuningsplan. Daarnaast is het onderwerp van het periodieke managementgesprek van de schoolleider en het college van bestuur.

De school voegt bij het schoolondersteuningsplan een begroting die aansluit bij de uit de analyse voortgekomen prioriteiten en waaruit blijkt dat de middelen worden ingezet ten behoeve van passend onderwijs voor iedere leerling en een goed functionerende ondersteuningsstructuur

Nationaal Programma Onderwijs

Iedere school heeft in 2021 een schoolscan uitgevoerd en op basis van de uitkomsten daarvan een plan opgesteld om de NPO-middelen die ter beschikking zijn gesteld zo goed mogelijk in te zetten. Bij alle scholen is de MR-en betrokken geweest bij het vaststellen van de plannen. Scholen verschillen voor wat betreft het aantal gekozen interventies. In onderstaande tabel is weergegeven hoe vaak een interventie door scholen is gekozen.

Tabel 6. *NPO-interventies*

Interventie	Aantal scholen dat deze interventie heeft gekozen
Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren	15
Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	13
Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	20
Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	8
(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	25
Faciliteiten en randvoorwaarden	11
Totaal aantal gekozen interventies	92

De interventie die door de meeste scholen is gekozen betreft de extra inzet van personeel en ondersteuning. Hierbij gaat het voor een deel om personeel niet in loondienst (PNIL). In totaal is in 2022 11,6% van de bestede NPO-middelen ingezet voor PNIL.

Scholen rapporteren over 2022 uiteenlopende resultaten, waarbij een deel vooral *merkbaar* is en nog niet zo *meetbaar*. Genoemde resultaten zijn:

- leerlingen behalen leerdoelen/leerwinst, achterstanden zijn/worden ingelopen;
- verbeterd pedagogisch klimaat; er is meer welbevinden, plezier, veiligheid, sociale cohesie;
- op leerkrachtniveau: betere leerkrachtvaardigheden, werkdrukverlichting en meer teamspirit.

Ook wordt aangegeven dat de kwaliteit van de lessen is verbeterd, bijvoorbeeld doordat er met behulp van de NPO-middelen is ingezet op effectieve directe instructie. Een neveneffect dat een van

de scholen meldde, betrof de afname van het aantal aanvragen voor dyslexie-onderzoek tot nul: door de extra personele inzet op basis van de NPO-middelen hoefden er geen extra aanvragen te worden gedaan.

Sociale veiligheid

Alle leerlingen kunnen zijn wie zij zijn op onze scholen. Zij moeten zich veilig voelen om hun eigen identiteit vorm te geven en uit te dragen, ongeacht etniciteit, ras, nationaliteit, geloof, gender, seksuele geaardheid en sociale klasse. Door expliciete aandacht te hebben voor burgerschapsonderwijs leren onze leerlingen om te gaan met diversiteit vanuit de democratische basiswaarden gelijkwaardigheid, vrijheid en solidariteit. Elke school binnen onze stichting heeft een sociaal-veiligheidsbeleidsplan, als onderdeel van het veiligheidsbeleid. Een anti-pest protocol is een standaard onderdeel van dit plan. Scholen nemen daarnaast tevredenheidsonderzoeken af onder leerlingen, ouders en medewerkers, waarbinnen sociale veiligheid een onderdeel is. Op deze manier houden de scholen zicht op het ervaren gevoel van sociale veiligheid en kunnen zij gerichte doelen en acties opstellen, om dit gevoel te versterken binnen de school. Onze scholen werken preventief op een versterkende manier aan sociale veiligheid. Mocht er toch iets zijn voorgevallen dat mogelijk onder grensoverschrijdend gedrag valt, dan zijn er in alle scholen en op stichtingsniveau vertrouwenspersonen.

2.2. Medewerkers en professionalisering

2.2.1. Strategielijnen

Goed werkgeverschap

Het onderwijs kampt al geruime tijd met een groeiend medewerkerstekort. Deze trend zien we zowel landelijk, regionaal als binnen PCOU Willibrord. De verwachting is dat het tekort de komende jaren verder zal oplopen, met een hoogtepunt in 2026. Belangrijke oorzaken van het medewerkerstekort zijn het hoge uitvalpercentage onder aankomende en pas gestarte leraren, de beperkte loopbaanmogelijkheden, het negatieve imago van het beroep, een hoog verzuimpercentage en relatief veel deeltijdcontracten. Aansluitend bij deze analyse hebben we in de afgelopen periode binnen PCOU Willibrord gewerkt aan de inrichting of verbetering van een aantal processen met betrekking tot instroom en behoud van medewerkers:

- Verbetering van het wervingsproces, onder meer door het team Werving en Matching in te richten en verantwoordelijk te maken voor werving en instroom van nieuwe medewerkers. Hierbij worden diversiteit en inclusie meer verankerd.
- Start van het Talentencentrum met als doel (het imago van) mobiliteit binnen de scholengroep te versterken. Vanuit het centrum worden activiteiten ondernomen om medewerkers te prikkelen en te motiveren zich te ontwikkelen. Doorstromen binnen de scholengroep wordt aangemoedigd, zodat we de talenten zoveel mogelijk binnen de scholengroep kunnen behouden.
- Stroomlijnen en verduidelijken van de processen met betrekking tot het werven en begeleiden van zijinstromers.
- Ontwikkelen van de nieuwe site www.werkenbijpcouwillibrord.nl.
- Flexibiliseren van de flexpool. De flexpool heeft in 2022 voor ruim 65% kunnen voorzien in alle planningsverzoeken. Er is veel aandacht geweest voor het werven van nieuwe flexpoolers, waarbij zowel vaste eigen medewerkers zijn aangenomen als gecommitteerde externe medewerkers die tijdelijk toegevoegd zijn aan de pool. Daarnaast is er aandacht besteed aan het afstemmen van wensen en behoeften van de flexpoolers met de verzoeken vanuit de scholen.
- In het kader van het beter benutten van het beschikbare potentieel is er onder het OOP een uitvraag gedaan of er medewerkers zijn die meer uren willen werken dan hun huidige

werktijdfactor. Op basis van de reacties hebben we een aantal vacatures binnen de scholengroep kunnen oplossen.

- Deelname aan het partnerschap Samen Opleiden en Professionaliseren van de Marnix Academie. In de stad Utrecht werken we op basis van een gezamenlijke strategie nauw samen met de andere schoolbesturen, de gemeente, de opleidingspartners en de kinderopvang aan het PO Convenant lerarentekort Utrecht Leert. Uitvoering vindt zoveel mogelijk plaats op schoolniveau of werkgeversniveau.

Gezien de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt - de instroom zal hoe dan ook minder worden en er zal een grote groep uitstromen die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt - is ons huidige maatregelenpakket nog niet voldoende. Er is meer nodig en meer samenhang. We gaan nog actiever samenwerken om het potentieel binnen onze organisatie zo optimaal mogelijk te benutten. Er zijn veel deeltijdcontracten, een deel van onze medewerkers is bereid/wil meer werken.

Leiderschap en leiderschapsontwikkeling

Het college van bestuur stuurt op de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap door middel van rechtstreekse contacten, de gesprekscyclus en leiderschapsdagen. In het kader van de leiderschapsontwikkeling binnen de scholengroep zijn de leiderschapsdagen in 2022 georganiseerd rond het thema 'gedeeld leiderschap van de toekomst'. Aan de leiderschapsdagen nemen de leden van het college van bestuur, de schoolleiders en de managers S&A deel. Een integraal leiderschapsprogramma is in ontwikkeling, in samenhang met de organisatiefilosofie en het programma professionalisering bedrijfsvoering.

Een infrastructuur voor professionalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie

De PCOU Willibrord Academie is de interne infrastructuur voor professionaliseren, opleiden, onderzoeken en innoveren van, voor en door de medewerkers van de scholengroep. De Academie heeft tot doel de expertise die binnen de scholen aanwezig is optimaal te benutten, te ontwikkelen en vooral ook te delen. Lerende netwerken spelen hierbij een belangrijke rol. In toenemende mate wordt expertise sectoroverstijgend ontwikkeld en gedeeld. Trainingen worden waar mogelijk gegeven door interne trainers. De Academie is volop in ontwikkeling. In 2021 is de basisstructuur verstevigd door de ontwikkeling en implementatie van een nieuw learning management systeem. Dit heeft eraan bijgedragen dat de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de Academie in 2022 verder is verbeterd.

Kosten uitkeringen na ontslag

In de huidige arbeidsmarkt doet PCOU Willibrord zoveel mogelijk om te voorkomen dat medewerkers moeten worden ontslagen. Hierbij kan gedacht worden aan opleidingstrajecten, coaching en interne herplaatsing, zodat kwaliteiten van medewerkers zoveel mogelijk tot hun recht komen. De stichting hanteert de regels conform de cao en arbeidswetgeving. Indien er sprake is van ontslag, wordt de desbetreffende medewerker ondersteund in het vinden van een andere dienstbetrekking. Hierbij kan gedacht worden aan een loopbaanbegeleidingstraject waarbij een nieuwe werkring binnen of buiten het onderwijs wordt gevonden.

2.2.2. Maatschappelijk thema

Strategisch personeelsbeleid

Gezien het medewerkerstekort hebben we er in 2022 voor gekozen dit als centraal en prioritair HR-thema (zie paragraaf 2.2.1. Goed werkgeverschap) op te pakken en van daaruit verder invulling te geven aan strategisch HR-beleid. Loopbaanontwikkeling van leraren en het bieden van loopbaanperspectief zijn daarbij belangrijke thema's, met in het verlengde daarvan versterken van het imago van het beroep. In dit kader worden verticale ontwikkelpaden geschetst van student tot expert, van student tot schoolleider, maar ook horizontale ontwikkelpaden over de breedte van het onderwijs. Daarnaast is er gewerkt aan een overkoepelende visie op mens en beleid, ten behoeve van verdere afstemming van beleid en activiteiten. Ontwikkelpaden en de visie zullen verankerd worden in de HR-cyclus, de relevante beleidsdocumenten en het professionaliseringsaanbod.

In 2022 is het gezondheidsbeleid geactualiseerd, waarbij de focus is verschoven van verzuim en curatie naar gezondheid en preventie.

HR-adviseurs hebben in een afgesproken frequentie overleg met alle schoolleidingen over het personeelsbeleid van de school. Thema's die aan bod komen, zijn onder andere de kwaliteit van functioneren gekoppeld aan de gesprekscyclus, professionalisering en ontwikkeling van personeel, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid (werkdruk). Hierbij spelen de ambitie, de context, de uitdagingen en doelen van de school een belangrijke rol. Leidinggevenden hebben het daarnaast in het contact met hun HR-adviseur ook over professionalisering van individuele medewerkers. In de gesprekken tussen de HR-adviseur en leidinggevenden wordt het personeelsbeleid geëvalueerd.

Organisatiebreed is de HR-commissie, met schoolleiders uit alle sectoren, gesprekspartner van de HR-afdeling over te ontwikkelen beleid, bijvoorbeeld voortkomend uit de cao of wet- en regelgeving, of op aangeven van het college van bestuur en/of het schoolleidersoverleg.

Op het niveau van de scholengroep zijn er stappen gezet om in het kader van strategisch HR beter zicht te krijgen op onder meer de samenstelling van het totale personeelsbestand, professionaliseringsinspanningen, talentontwikkelingen en opvolgingsvraagstukken.

2.3. Huisvesting en facilitair

Lopende huisvestingstrajecten

In 2021 hebben we belangrijke stappen gezet in het toekomstbestendiger maken van de huisvestingsportefeuille. Helaas hebben we die lijn in 2022 niet volledig kunnen voortzetten, als gevolg van de effecten van de oorlog in de Oekraïne. Onder meer door de oorlog zijn materialen moeilijker leverbaar en duurder geworden. Dit heeft een vertragend effect (gehad) op de voortgang van onze bouwprojecten. Mede door goed, constructief overleg met de gemeente hebben we toch voortgang weten te boeken. Dat resulteerde in vier afgeronde huisvestingsprojecten in 2022:

- *Rafael*: de nieuwbouw is in de zomer van 2022 opgeleverd, na de zomervakantie startte de school in het nieuwe gebouw;
- *De Regenboog, locatie Wevelaan*: het gerenoveerde gebouw is in de herfstvakantie van 2022 opgeleverd en direct erna in gebruik genomen door de school;
- *Jenaplanschool de Brug*: eind 2022 is het gerenoveerde gebouw opgeleverd en in gebruik genomen;
- *Taalschool Utrecht*: ten behoeve van de opvang van de vergrote instroom van vluchtelingen, onder andere uit Oekraïne, heeft de Taalschool na de zomervakantie, in samenwerking met de gemeente Utrecht, een dislocatie aan de Trumanlaan in gebruik genomen.

Naast deze afgeronde projecten waren er in 2022 nog zes huisvestingsprojecten in de voorbereidings-, ontwerp- of realisatiefase:

- *De Wereldwijzer*: voorbereiding van de nieuwbouw/renovatie is gestart, de beoogde oplevering is in 2024/2025;
- *De Kleine Vliegenier*: voorbereiding van de nieuwbouw/renovatie is gestart, beoogde oplevering is in 2024;
- *Van Asch van Wijckschool*: het ontwerptraject is gestart, zodat in de zomer 2023 de renovatie van het gebouw kan starten;
- *De Regenboog, locatie Regentesselaan*: de voorbereiding van de renovatie is gestart, de beoogde oplevering is in 2024/2025;
- *Kindcentrum Leeuwesteyn*: de realisatie van de nieuwbouw is in uitvoering en zal naar verwachting in de eerste helft van 2023 worden opgeleverd;
- *De Boemerang*: de realisatie van de nieuwbouw is in uitvoering en zal naar verwachting in de eerste helft van 2023 worden opgeleverd.

Met de gemeente Utrecht zijn we in gesprek over twee toekomstige huisvestingsprojecten, te weten:

- Uitbreiding van de *Torenpleinschool*;
- Voor *De Merwe*, onze nieuwe school in de Merwedekanaalzone, is in 2021 een permanente locatie gekozen. Voordat deze nieuwe school daar gereed is, zullen we samen met de KSU tijdelijk opstarten op een andere locatie. Naar verwachting zal dit in 2024/2025 zijn.

Onderhoud

Een belangrijke doelstelling voor 2022 en 2023 is de implementatie van de onderhoudscontracten (mjop's). Dit traject loopt, met de scholen wordt samengewerkt aan de implementatie.

Duurzaamheid

We hebben als scholengroep de ambitie om in onze bedrijfsvoering waar mogelijk rekening te houden met de effecten op mens, milieu en maatschappij. Dit is terug te zien in ons streven nieuwbouwprojecten bijna energieneutraal te realiseren (BENG). Waar mogelijk onderzoeken we daarbij of het nog duurzamer kan, door een volledig energieneutraal gebouw te realiseren. Deze ambitie wordt helaas bemoeilijkt door veranderende wet- en regelgeving voor scholen ten aanzien van het terugleveren van energie aan het net. Tevens kijken we bij elke vervanging (verlichting, cv-ketels, enzovoorts) of we direct een duurzaamheidsslag kunnen maken. We hebben tevens een actief open houding naar maatschappelijk instellingen om onze gebouwen aan hen beschikbaar te stellen buiten schooluren.

2.4. ICT en informatiemanagement

In 2020 is het programma ‘Fundament voor de toekomst’ gestart. Het programma omvat drie ontwikkellijnen met meerdere projecten in samenhang:

- realiseren van een centrale IT-voorziening voor PCOU Willibrord;
- inrichten van een centrale IT-organisatie;
- inrichten van een informatiemanagementorganisatie.

In 2022 is het laatste jaar van dit driejarige programma succesvol doorlopen.

Centrale IT-voorziening

In 2021 zijn alle PCOU-scholen onderdeel geworden van de centrale IT-voorziening. Dit heeft geresulteerd in een standaard digitale leer- en werkomgeving (DLWO) voor alle medewerkers en leerlingen. De in 2021 ontwikkelde DLWO is in 2022 doorontwikkeld in samenwerking met de scholen. Er is een *agile*-werkwijze ontworpen waarin we releasematig werken aan vernieuwingen en verbeteringen die samen met scholen zijn bedacht, getest en geprioriteerd. Dit maakt onze ICT-voorziening en DLWO tot een fundament voor toekomstige onderwijsontwikkelingen.

Centrale IT-ondersteuningsorganisatie

Per januari 2022 zijn alle ICT-medewerkers van de gehele scholengroep “verhuist” naar een bovenschoolse afdeling ICT en Informatiemanagement. Vanuit daar zijn er zeven regio’s ingericht van waaruit een subteam ICT-medewerkers meerdere scholen bedient. We zijn dus veranderd van één ICT-medewerker per school naar meerdere medewerkers voor meerdere scholen. De regio’s bestaan uit één of meerdere VO scholen en meerdere PO-scholen. De ICT-medewerkers zijn vanuit de VO-scholen direct aanspreekpunt voor de PO-scholen. Op deze manier bieden wij gelijkwaardige dienstverlening aan alle medewerkers en leerlingen van de scholengroep. De ICT-medewerkers werken nu meer nabij de PO-scholen, zodat scholen sneller worden geholpen tegen een betere kwaliteit.

De centrale IT-organisatie werkt met efficiënt ingerichte processen volgens de standaarden van ITIL (Information Technology Infrastructure Library). Hierbij is TOPdesk als servicemanagementtool ingericht, met als doel de dienstverlening voor scholen beter inzichtelijk te maken. Doordat de IT-organisatie als één team werkt, is de ondersteuning voor de scholen betrouwbaarder en efficiënter. In het geval van afwezigheid van een medewerker worden binnen het regioteam dagelijkse taken overgenomen, waardoor het onderwijs minimale hinder ondervindt. Daarnaast wordt gewerkt aan verder kennismanagement om de eigen expertise op te bouwen en die weer beschikbaar te stellen aan de scholengroep.

Informatiemanagement

In 2022 is verder gewerkt aan de inrichting van functioneel beheer onderwijs, naast de reeds aanwezige functioneel beheerders bedrijfsvoering. Het team beheer onderwijs houdt zich met name bezig met de centrale expertise rondom Parnassys en Magister. Voor 2023 kijken we naar de uitbereiding van kernapplicaties die in beheer komen van het team functioneel beheer bedrijfsvoering. Hierbij denken we aan Pro-active, Foleta en onze Identity-software Hello ID.

In de zomer van 2022 is er ook invulling gegeven aan het project informatiegestuurd werken (IGW), waarbij er een dataplatform is gerealiseerd en een integraal datateam is gevormd. Het dataplatform is een op Azure gebaseerd datawarehouse van waaruit we visualisaties kunnen maken over thema's op het gebied van onderwijs, HR, financiën en huisvesting. Het integrale datateam kent een afvaardiging vanuit HR, Financiën, Onderwijskwaliteit VO en PO, control en informatiemanagement. Dit team vertegenwoordigt de vraagkant van de organisatie en werkt door middel van een *agile*-werkwijze aan dashboards en rapportages ter informatie of sturing voor de organisatie.

Informatiebeveiliging

Op gebied van informatiebeveiliging hebben we te voldoen aan steeds complexere wetgeving. Tevens zien we de digitalisering binnen het onderwijs toenemen en daarmee het risico op cybercriminaliteit. Om scholen hierbij zo goed mogelijk te ondersteunen, hebben we een aantal centrale diensten ontwikkeld, zoals beveiligd mailen, e-learning, centraal verwerkingsregister en richtlijnen voor autorisatie van applicaties.

Daarnaast is in 2022 gewerkt aan een gap-analyse vanuit de ISO-norm 27002 om inzicht te geven in de mate van informatiebeveiliging in de scholengroep. Kwetsbaarheden zijn door middel van pentesten in kaart gebracht en vervolgens zijn de urgente bevindingen verholpen en is er beleid gemaakt op het gebied van informatiebeveiliging. In 2023 gaan wij als scholengroep een stap verder en werken wij aan het normenkader IBP voor het funderend onderwijs, dat in 2024 actief gaat worden voor de sector.

IT-Inkoop

In 2022 hebben we het ICT-contractmanagement verder ingericht. Dit hebben we zodanig gedaan, dat we onze incidentenregistratie kunnen verbinden aan de gemaakte afspraken met onze partners. Op deze wijze hebben we optimaal grip op de geleverde diensten binnen onze ICT-regieorganisatie. Het doel is beter afgestemde dienstverlening voor de scholen, voorspelbaar en betrouwbaar.

2.5. Financiën

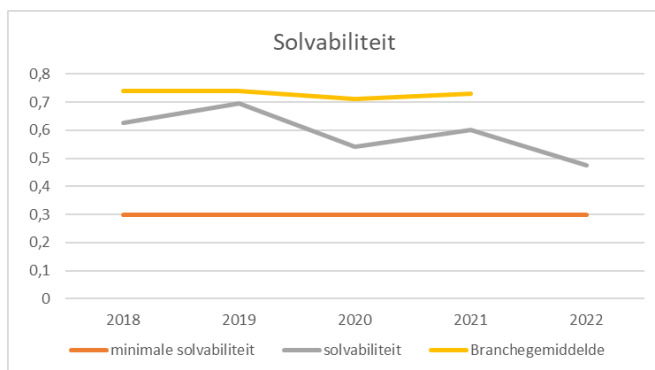
2.5.1. Doelen en resultaten

PCOU Willibrord hecht waarde aan een structureel gezonde organisatie. In het financieel beleid zijn hiertoe kaders neergelegd ten aanzien van ratio's op het gebied van de exploitatie en de balansposities. Daarnaast zijn afspraken vastgelegd over een aantal kengetallen, waaronder normen voor personele lasten en het exploitatieresultaat, alsmede uitgangspunten over de ontwikkeling van loonkosten en inkomsten, gebaseerd op de prognose van het aantal leerlingen.

Het uitgangspunt is dat alle scholen financieel gezond zijn of worden. Met de scholen afzonderlijk is in beginsel een rendement (exploitatieresultaat) van minimaal 1,9% van de baten afgesproken. Zeven PCOU-scholen kennen een negatieve begroting voor het jaar 2023 en hebben de opdracht gekregen een plan van aanpak te maken dat ertoe moet leiden dat ze voldoen aan de rendementsdoelstelling.

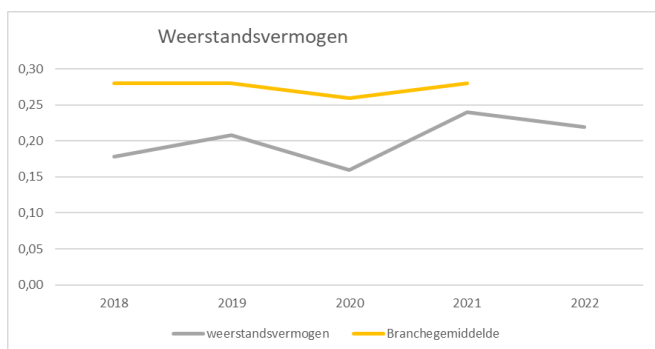
In de volgende grafieken vergelijken we de gerealiseerde waarden van PCOU met de minimale waarden in het kader van het financiële toezicht dat het ministerie van OCW hanteert bij de beoordeling van de financiële continuïteit van instellingen, met de eigen financiële doelen en met branchegemiddelden. De jaarrekeningen 2022 van andere schoolbesturen zijn nog niet beschikbaar. Daarom is het branchegemiddelde beschikbaar tot en met het jaar 2021.

Grafiek 1. *Ontwikkeling solvabiliteit*

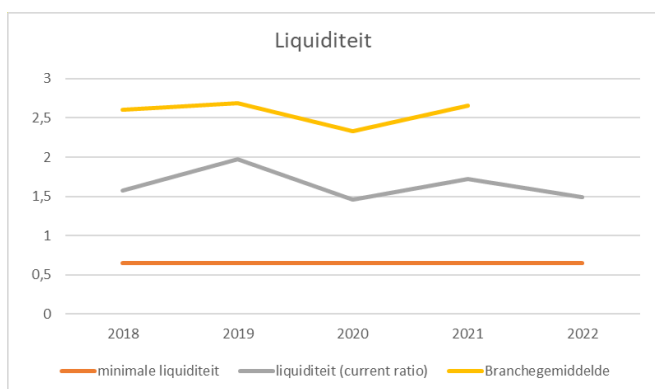
De geconsolideerde solvabiliteit 2 (gedefinieerd als het eigen vermogen plus voorzieningen, gedeeld door het balanstotaal) ligt met een ratio van 0,47 lager dan in 2021. Wel ligt de solvabiliteit al jaren ruim boven de signaleringssgrens van 0,30. Het eigen vermogen en de voorzieningen zijn toegenomen, maar de kortlopende schulden zijn harder gestegen (met name vooruitontvangen subsidies).

Grafiek 2. *Ontwikkeling weerstandsvermogen*

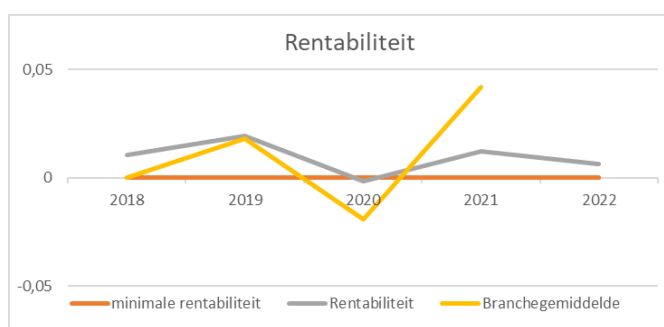
Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Voor 2022 ligt de ratio op 0,22. Het weerstandsvermogen daalt, door de fors hogere baten en het lagere resultaat, ten opzichte van 2021.

Grafiek 3. *Ontwikkeling liquiditeitspositie*

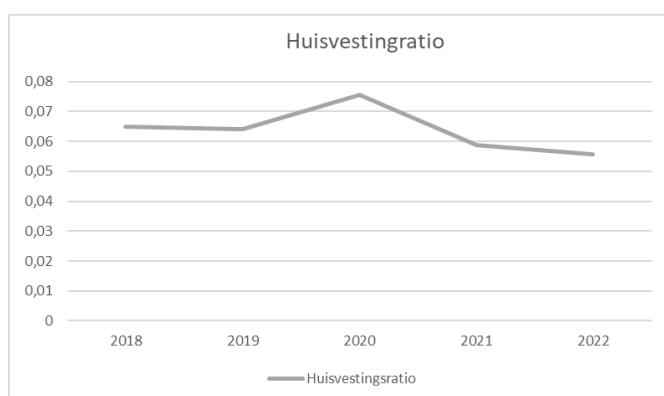
De liquiditeitspositie (vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva) is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021, maar ligt met een current ratio van 1,49 nog ruim boven dan de eigen doelstelling van 0,65 en de signaleringssgrens van het ministerie (0,75). PCOU voldoet daarnaast aan de signaleringswaarde met betrekking tot de absolute omvang van de liquide middelen met een liquide middelen positie die de EUR 100.000 overstijgt.

Grafiek 4. *Ontwikkeling rentabiliteit*

De rentabiliteit wordt berekend als een gemiddelde van de afgelopen drie jaar en geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de totale baten. Dit driejaarsgemiddelde zou moeten liggen boven 0. Dit is voor 2022 ook het geval. Het branchegemiddelde wordt per jaar berekend.

Grafiek 5. *Ontwikkeling huisvestingratio*

De ontwikkeling van de huisvestingskosten en afschrijvingen gebouwen is belangrijk, zeker in het kader van de toekomstige nieuwbouw- en renovatietrajecten. In 2022 is de huisvestingsratio 5,6%. Deze is relatief lager door de hogere baten door de ontvangen NPO-gelden in 2022.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert een signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het publiek eigen vermogen komt boven deze signaleringswaarde uit als het feitelijk eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen (vermogen dat een onderwijsinstelling redelijkerwijs nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen). Toepassing van de rekenmethodiek van de inspectie leidt tot de volgende uitkomsten (NB: PCOU bezit geen eigen gebouwen).

Tabel 7. *Berekening bovenmatig eigen vermogen*

	2022
Totaal eigen vermogen	18.608.518
Privaat eigen vermogen	<u>1.598.509</u>
Feitelijk eigen vermogen	17.010.008
Boekwaarde MVA	8.549.519
Baten * 5%	<u>4.241.984</u>
Normatief eigen vermogen	12.791.503
Mogelijk bovenmatig vermogen	4.218.506
Ratio feitelijk/normatief eigen vermogen	1,33

In 2022 is het bovenmatig eigen vermogen afgenomen ten opzichte van 2021, toen het 1,46 bedroeg. In 2020 was geen sprake van een mogelijk bovenmatig vermogen. Aan het mogelijk bovenmatig vermogen vanaf 2021 liggen drie oorzaken ten grondslag: in de beginbalans van 2021 is de stelselwijziging van de voorziening groot onderhoud verwerkt, waardoor de voorziening is vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen. Hier staan in de toekomst investeringen met bijbehorende afschrijvingslasten tegenover (waarvoor ook een bestemmingsreserve binnen het eigen vermogen is gevormd, belang € 4,9 miljoen). De tweede oorzaak zijn de in 2021 en 2022 ontvangen NPO-gelden. Deze zijn niet geheel besteed en ook hiervoor is binnen het eigen vermogen een bestemmingsreserve gevormd (belang € 4,9 miljoen). De komende jaren zullen deze gelden echter wel worden besteed, waardoor het eigen vermogen weer zal krimpen. De derde oorzaak is gelegen in de ontwikkeling van het aantal leerlingen bij De Taalschool Utrecht. In 2022 had de Taalschool te maken met veel meer kinderen (met name vanwege de oorlog in Oekraïne), waardoor er sprake is van een sterk positief resultaat. Op deze school volgen nieuwkomers vanaf 5,5 jaar vanuit het buitenland de eerste periode onderwijs dat ze in Nederland zijn. De verwachting is dat in de toekomst weer minder kinderen op de Taalschool zullen zitten. Om dit financieel op te kunnen vangen is een bestemmingsreserve gevormd (belang € 1,9 miljoen). Deze oorzaken zorgen ervoor dat het mogelijk bovenmatig vermogen slechts een tijdelijke situatie is en er op dit moment geen reden is om hier actie op te ondernemen. Het eigen vermogen ligt onder het branchegemiddelde. Er is juist sprake van een professionaliseringsprogramma om de structurele resultaten te verbeteren. Terwijl de bestemmingsreserves stijgen, daalt de algemene reserve.

2.5.2. Opstellen begroting

Transparantie is een belangrijk uitgangspunt van het financieel beleid, met als kern bottom-up begroten: de schoolleiding betrokken is bij de totstandkoming van de schoolformatie en de leerlinggerelateerde bekostiging gaat rechtstreeks naar de scholen. Dit geldt ook voor afzonderlijke subsidiestromen.

Ieder jaar wordt een strategiebrief opgesteld met inhoudelijke en financiële kaders gebaseerd op het strategisch plan en het financieel beleid. In begrotingsgesprekken wordt in nauwe samenspraak met de schoolleider de begroting per school opgesteld. Hetzelfde geldt voor de begroting van O&O die in samenspraak met het college van bestuur en de managers O&O wordt opgesteld. De begroting wordt per stichting geconsolideerd met de steunstichtingen.

Jaarlijks stellen we een bestuursformatieplan op, waarbij de formatie wordt bepaald die passend is bij de scholen op basis van de prognose van het aantal leerlingen en de prognose van de bekostiging van het onderwijs. Dit plan wordt in nauwe samenwerking met schoolleiders opgesteld.

PCOU Willibrord hanteert een planning- en controlcyclus waarbij jaarlijks en tweemaal per jaar (mei en oktober) verantwoording wordt afgelegd over de voortgang van het beleid en de financiën. Minimaal twee keer per jaar wordt ook een prognose opgesteld.

2.5.3. Toekomstige ontwikkelingen

In het najaar van 2020 heeft het college van bestuur een analyse gemaakt van de status van de bedrijfsvoering. Hieruit is het beeld naar voren gekomen dat er veel goed gaat, maar ook dat er een verdere professionaliseringsslag nodig is. Deze professionaliseringsslag is ondergebracht in een programma genaamd “programma professionalisering bedrijfsvoering”. We werken aan de volgende doelstellingen die eind 2024 moeten zijn gerealiseerd:

- kosten en kwaliteitsverwachting van producten, processen en diensten van de bedrijfsvoering zijn te allen tijde inzichtelijk en actueel;
- inrichting en taakverdeling met betrekking tot bedrijfsvoering en besturings- en organisatiemodel zijn helder belegd;
- de begroting en realisatie worden eenduidig bestuurd, het is duidelijk waar welk geld naar toe gaat;
- er is een duidelijke wijze van verdeling van de bovenschoolse kosten over de scholen.

In 2022 is een structuur met meerdere werkgroepen neergezet waarin we werken aan kwaliteit, efficiëntie van producten en diensten en inzicht in financiële sturing. Bij O&O is een besparing gerealiseerd in de begroting 2023 ten opzichte van 2022 van € 0,6 miljoen, terwijl de salarislasten door de CAO-verhogingen gestegen zijn.

Voor de stad Utrecht wordt een groei van het aantal leerlingen verwacht. Deze groei kan momenteel niet opgevangen worden in de bestaande locaties. Daarom is in overleg met de gemeente en de andere schoolbesturen bekeken waar nieuwe scholen gerealiseerd moeten worden en welke schoolbesturen hierbij een rol hebben. Ook binnen de bestaande portefeuille is het noodzakelijk om bij- of aan te bouwen om de groei van de leerlingen op te vangen. De financiering hiervan verloopt via de gemeente, maar de ontwikkeling van een nieuwe school kent vaak ook aanzienlijke aanloopinvesteringen.

Ten aanzien van het financieel beleid blijft PCOU Willibrord net als alle andere schoolbesturen afhankelijk van de wijze waarop de bekostiging tot stand komt. Bovendien komen regelmatig extra subsidies of middelen beschikbaar. PCOU Willibrord blijft voorzichtigheid als uitgangspunt hanteren en zoekt actief naar subsidiemogelijkheden voor zover deze in lijn zijn met de doelen van de scholengroep. In 2023 wordt het meerjarig strategisch financieel beleid geactualiseerd.

2.5.4. Treasury

Het treasurybeleid van PCOU Willibrord is uitgevoerd binnen de kaders van het treasurystatuut en de Regeling beleggen, belenen en derivaten van het ministerie van OCW. In 2021 is PCOU Willibrord overgegaan op schatkistbankieren. Hiertoe is de beleggingsportefeuille bij de onderwijsstichtingen in het eerste kwartaal van 2022 volledig afgebouwd. De beleggingsportefeuille van de steunfondsen kent een defensief karakter en heeft als doelstelling behoud van het vermogen, omdat de vorming van het vermogen ooit ontstaan is uit historische private bijdragen ten behoeve van het onderwijs. Er worden geen derivaten ingezet binnen de beleggingsportefeuille.

Aangezien er geen noodzaak was liquiditeiten in te zetten voor investeringen of andere kasstromen zijn verkochte beleggingen grotendeels herbelegd. De uitvoering van het treasurybeleid heeft binnen de kaders van het treasurystatuut plaatsgevonden.

Tabel 8. *Verloop van de effectenportefeuille*

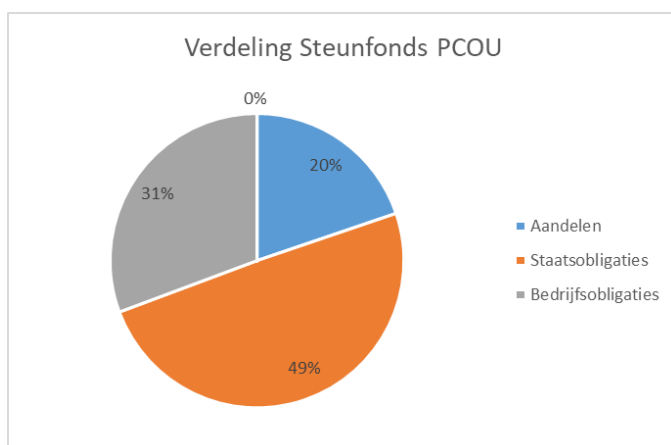
Financiële vaste activa	Stichting PCOU	Steunfonds PCOU	Totaal
Saldo 1-1-2022	1.463.289	1.159.579	2.622.868
Investeringen		974.776	974.776
Onttrekkingen	1.463.289	807.212	2.270.501
Waardeveranderingen		-149.413	-149.413
Saldo 31-12-2022	-	1.177.730	1.177.730

Tabel 9. Resultaten in het boekjaar

Resultaten financiële vaste activa	Steunfonds PCOU
Waardeveranderingen	-149.413
Couponrente/dividend	24.506
Kosten en belastingen	5.977
Nettoresultaat 2022	-118.930
Nettoresultaat 2021	65.507

De verdeling van de beleggingen van het steunfonds is in onderstaande grafiek zichtbaar.

Grafiek 6. Verdeling Steunfonds PCOU

De obligaties en aandelen van het Steunfonds PCOU zijn volledig direct te verkopen.

2.5.5. Allocatie van middelen

Alle baten en lasten worden direct aan de scholen gealloceerd voor zover dat technisch en administratief mogelijk is. De centrale lasten worden aan de scholen toegerekend met een bovenschoolse bijdrage naar rato van de totale baten van de school. Dit gebeurt op basis van de begrote bijdragesleutels voor PO- en VO-scholen. Het college van bestuur stelt jaarlijks een strategiebrieft op waarin de bijdragesleutels worden toegelicht. Deze worden na overleg met schoolleiders en de GMR-en vastgesteld. De bijdragepercentages worden gedurende het jaar berekend op basis van de werkelijke baten.

De centrale dienstverlening betreft alle gebieden van ondersteuning op het gebied van onderwijskwaliteit en -innovatie, HR, financiën, communicatie, huisvesting en facilitaire zaken. Scholen gaan zelf over de schoolspecifieke middelen. Deze worden niet centraal verstrekt. De bovenschoolse kosten zijn verdeeld over de twee stichtingen van PCOU Willibrord. Deze bedragen € 14,8 miljoen (2021: € 12,6 miljoen) waarvan € 3,8 miljoen betrekking heeft op het bestuurlijk apparaat. Dit betreft ook gezamenlijke projecten, zoals innovatie en ontwikkeling. De reden van de stijging ten opzichte van 2021 is dat de gehele ICT-organisatie met ingang van 2022 centraal wordt uitgevoerd (belang € 2,5 miljoen).

2.5.6. Onderwijsachterstandenmiddelen

Het financieel beleid bepaalt dat alle middelen op basis van de beschikkingen van het ministerie een-op-een worden toegekend aan de scholen (BRIN-nummers) die op de beschikking vermeld staan. Dit geldt onverkort voor de onderwijsachterstandsmiddelen. Daarover heeft geen afzonderlijke besluitvorming plaatsgevonden, omdat het financieel beleid leidend is. In de gevallen dat onder een BRIN-nummer meerdere scholen vallen, worden de achterstandssubsidies verdeeld op basis van de verhoudingen van de laatste leerlingentelling op basis van de leerlingengewichten.

OAB-middelen worden veelal aangewend voor additionele bezetting om extra instructie en extra aanbod op taal, woordenschat en algemene vorming te kunnen verzorgen.

2.5.7. Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De verkregen middelen worden volledig beschikbaar gesteld per school. Bij de begroting van de school kunnen de middelen, in samenspraak met de MR, worden aangewend voor een bepaald doel. Aan professionalisering en begeleiding is € 0,77 miljoen besteed. De besteding in 2022 heeft hoofdzakelijk betrekking gehad op de inzet van begeleiding op de werkvloer en scholing van individuele leerkrachten of teamontwikkeling binnen of buiten de PCOU Willibrord Academie.

2.6. Risico's en risicobeheersing

2.6.1. Intern risicobeheersingssysteem

Risicomanagement is onderdeel van de planning- en controlcyclus van PCOU Willibrord. In het begrotingsproces wordt een analyse gemaakt van de ex- en interne omgeving. Op basis daarvan zijn risico's ingeschat, beoordeeld en waar mogelijk in de begroting verwerkt. De organisatie bevindt zich qua risicobeheersing in de fase waarin risico's bekend en gecalculeerd zijn en de strategie 'het accepteren van het risico' is. Voor enkele risico's geldt een verhoogde alertheid, wat betekent dat er proactief gehandeld wordt met als strategie 'het beperken van het risico'.

Het in kaart brengen van risico's krijgt vorm in zowel het begrotingsdocument als in de verschillende rapportages. Elk jaar wordt gekeken welke risico's de scholengroep loopt. Er worden maatregelen genomen waardoor risico's zich niet meer voordoen, er wordt beleid gemaakt om risico's te reduceren of te vermijden. Daarnaast worden business cases geschreven waarin de verschillende experts op voorhand meekijken om ervoor te zorgen dat het bestuur gedegen beslissingen kan nemen, waarbij risico's zo veel mogelijk in kaart zijn gebracht.

2.6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijke risico's betreffen met name de volgende:

- De scholen kunnen mogelijk de NPO-middelen niet goed inzetten wegens onvoldoende medewerkers door het lerarentekort. Hierdoor schuiven de middelen door naar de toekomst. Aan de andere kant bestaat het risico dat medewerkers op basis van de NPO-middelen worden aangenomen, na twee jaar een vast contract krijgen en er op een moment geen structureel budget meer is voor deze medewerkers.
- Er is binnen PCOU Willibrord in toenemende mate sprake van penvoering en cofinanciering bij subsidies. Dit zijn complexe onderwerpen met financiële risico's indien dit niet goed ingeregeld wordt. Voorts is cofinanciering uit eigen middelen niet mogelijk indien de eigen middelen beperkt zijn.

- Er is in toenemende mate sprake van bekostiging vanuit het ministerie OCW die wordt verstrekt met een bepaald doel en waarover verantwoording benodigd is. Omdat dit dan ook vaak nog met terugwerkende kracht wordt verstrekt is sturing op en vaak ook inzet van deze baten niet goed mogelijk.
- De organisatie heeft een groot aantal huisvestingsprojecten onderhanden. Deze worden weliswaar volledig bekostigd door de gemeente, maar leiden tot financiële risico's voor onze stichtingen en tot het risico dat bestaande activa moeten worden afgeboekt. Daarnaast zien we maatschappelijke ontwikkelingen die ook de voortgang van onze projecten beïnvloeden, zoals stikstof, PFAS en de kostenontwikkelingen in de bouw. Een strakke sturing op de projecten blijft daarom noodzakelijk.
- De financierbaarheid van het onderhoud naar de toekomst toe moet nog goed in kaart worden gebracht en worden uitgewerkt.
- Net als iedereen maken wij ons ook zorgen om de inflatie, vooral voor de energie (met name stadsverwarming) en bouw.
- Personeelstekorten in het algemeen en het lerarentekort in het bijzonder leiden tot het risico dat er geen leraar voor de klas staat of bepaalde ondersteunende functies niet kunnen worden uitgevoerd. Het leidt waarschijnlijk tot hogere kosten voor de inzet van duurder of tijdelijk personeel of hogere wervingskosten.
- De bijdragen voor bovenschoolse kosten zijn niet voldoende om bovenschoolse kosten te dekken. Het programma professionalisering bedrijfsvoering is in 2022 herijkt en zal met dagelijkse inzet van iedereen binnen de Scholengroep in de komende twee jaar de risico's rondom dit tekort moeten mitigeren.
- Een aantal nieuwe initiatieven draagt niet meteen positief bij aan het resultaat.
- Er zijn schoolspecifieke aandachtspunten (scholen met tekorten en specifieke risico's). Deze scholen moeten de komende periode gezond worden.
- De wetgeving is aangepast waardoor de leerlingen niet meer uitgesloten mogen worden bij activiteiten die door de school worden georganiseerd en waarvoor een deelnemersbijdrage wordt betaald, bijvoorbeeld excursies.
- Een trend bij subsidies/aanvullende bekostiging is om deze per school toe te kennen. Echter, voor de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt naar de gehele stichting gekeken. Het risico is dat zaken onterecht niet Europees worden aanbesteed, wat leidt tot onrechtmatige bestedingen.

Het college van bestuur heeft een risico-averse grondhouding. Bij een onderwijsinstelling is het passend de risico's zoveel mogelijk te beperken, ook omdat de financiële marges beperkt zijn. De risico's worden gevolgd aan de hand van de managementrapportages. Op basis van de managementrapportages wordt een risico-inschatting gemaakt ten aanzien van het begrote resultaat. Vervolgens wordt een jaarprognose opgesteld aan de hand waarvan het bestuur in gesprek gaat met schoolleiders. Jaarlijks is er een evaluatiegesprek met schoolleiders over de behaalde resultaten. Doelstelling is de risico's goed in beeld te hebben; waar mogelijk moeten preventieve maatregelen genomen worden om risico's te voorkomen en repressieve maatregelen moeten zijn voorbereid om de eventuele effecten van optredende risico's zoveel mogelijk te beperken. Als de risico's kwalitatief zijn bepaald, kan de analyse doorgerekend worden, zodat de gewenste minimale vermogenspositie bepaald kan worden. Gedurende 2023 vindt er ook een actualisatie plaats van het financiële risicoprofiel van PCOU en Willibrord, hierbij wordt de gewenste minimale vermogenspositie bepaald.

3. Continuïteitsparagraaf

3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

In dit bestuursverslag zijn de tabellen uit de door de raad van toezicht vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2026 overgenomen. Aan deze tabellen zijn de cijfers van de jaarrekeningen 2021 en 2022 toegevoegd. Dit betreft de leerlingaantallen, formatie, meerjarenexploitatiebegroting en meerjarenbalans.

Leerlingenaantallen

PCOU groeit de komende jaren in leerlingenaantal tot naar verwachting 8.894 leerlingen in 2026. In het reguliere basisonderwijs zien we een gezonde, gematigde groei. De mutatie in 2022 in het gespecialiseerd onderwijs betreft de Taalschool. Op deze school volgen nieuwkomers vanaf 5,5 jaar vanuit het buitenland de eerste periode onderwijs dat ze in Nederland zijn. Hier is de verwachting dat het aantal leerlingen groeit tot 500 per 1 februari 2023 en dat het daarna afneemt naar 400 leerlingen. Om deze daling op te vangen is er een bestemmingsreserve gevormd.

De prognose van het aantal leerlingen wordt twee keer per jaar geactualiseerd. De totale leerlingenprognose is opgebouwd door de prognose van alle scholen op te tellen. Per school wordt gekeken naar de ontwikkeling van het aantal leerlingen door de uitstroom per jaar in te schatten gebaseerd op reguliere doorstroming binnen de groep en de instroom in te schatten door de ontwikkeling van de wijk waarin de school is gepositioneerd. Deze prognose wordt naast de prognose van de gemeente gelegd en waar nodig aangepast. Daarnaast wordt per school ingeschat hoeveel tussentijdse in- en uitstroom er in de aankomende jaren verwacht wordt in verband met verhuizingen. Er wordt een groei verwacht van het aantal leerlingen in de stad Utrecht waarbij PCOU haar aandeel van de groei heeft meegenomen in haar verwachting. Met de gemeente Utrecht zijn principeafspraken over de opstart van een nieuwe PO-school in de Merwedekanaalzone, de Merwe. De opstart van de Merwe is uitgesteld tot december 2024. Gezien de grote mate van onzekerheid naar de toekomst toe, zijn de cijfers van deze school nog niet opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Tabel 10. *Begrote leerlingenaantallen 2020-2026*

Teldatum	1-10-2020	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
Regulier basisonderwijs	6.968	7.310	7.468	7.603	7.748	7.858
Gespecialiseerd onderwijs	856	1.001	1.127	1.036	1.036	1.036
Totaal PCOU	7.824	8.311	8.595	8.639	8.784	8.894

Bezetting

De formatie wordt in lijn gebracht met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De stichting hanteert als vuistregel dat de personele lasten maximaal 78% van de totale baten bedragen. De personele formatie ontwikkelt zich naar verwachting als volgt. De meerjarige cijfers betreffen de formatieve planning op basis van de formatieplannen van de afzonderlijke scholen.

Tabel 11. *Begrote personele ontwikkeling, fte's 2021-2026*

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Directie	44,0	41,0	41,6	43,2	43,3	42,6	42,7
OP	500,4	506,9	501,5	580,8	550,6	549,2	549,3
OOP/OPB	222,8	235,5	222,3	167,0	156,1	156,6	156,6
Student	26,0	18,1	6,0	13,9	11,6	11,6	11,6
Totaal	793,2	801,6	771,4	804,9	761,6	759,9	760,1

De personele bezetting is hoger tot en met 2023, dit heeft onder meer te maken met de extra NPO-middelen. Inmiddels is bekend geworden dat de NPO-middelen over een langere periode mogen worden ingezet. De verwachting is dan ook dat de formatie ook een langere periode op een hoger niveau uitkomt.

Als gevolg van het toenemende lerarentekort in Nederland in het algemeen en in de regio Utrecht in het bijzonder zal het bezetten van de formatie een voortdurende uitdaging vormen. PCOU richt zich op een actieve werving van nieuwe medewerkers, maar ervaart ook de knelpunten die ontstaan door het lerarentekort. Daarnaast participeert PCOU regionaal samen met andere schoolbesturen in de G5 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Almere). PCOU is hiervoor penvoerder binnen Utrecht.

3.2. Staat van baten en lasten en balans

Op basis van financiële kaders en uitgangspunten is in december 2022 een meerjarenbegroting 2023-2026 opgesteld. De staat van baten en lasten is in tabel 12 weergegeven.

Tabel 12. *Geconsolideerde staat van baten en lasten 2021-2026*

Stichting PCOU geconsolideerd <i>Alle bedragen * € 1.000</i>	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Rijksbijdragen	68.153	69.666	79.086	79.207	74.007	73.131	74.105
Ov. overheidsbijdr. en -subsidies	3.338	3.410	3.285	2.990	2.862	2.847	2.556
Overige baten	2.948	1.395	2.469	1.525	1.415	1.395	1.395
Totaal baten	74.439	74.470	84.840	83.721	78.284	77.373	78.056
Personeelslasten	56.096	61.464	65.976	67.820	65.507	65.209	66.095
Afschrijvingen	1.561	1.794	1.563	1.987	2.065	2.096	2.034
Huisvestingslasten	4.076	3.998	4.489	4.564	4.142	4.055	4.027
Overige lasten	9.190	9.564	11.953	9.701	8.695	8.513	8.380
Totaal lasten	70.923	76.821	83.980	84.071	80.410	79.873	80.536
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	3.517	-2.350	859	-350	-2.126	-2.500	-2.480
Saldo baten en lasten uit de financiële bedrijfsvoering	5	0	-209	0	0	0	0
Totaal resultaat	3.521	-2.350	650	-350	-2.126	-2.500	-2.480
Normalisatie	-2.018	2.722	134	129	1.294	1.294	1.294
Totaal resultaat	1.503	372	784	-222	-831	-1.206	-1.185

Het geconsolideerde resultaat van PCOU komt in 2022 uit op € 650.000 positief, ten opzichte van het begrote resultaat van € 2.350.000 negatief. Dit betekent een positieve ontwikkeling ten opzichte van begroting van € 3,0 miljoen. Deze ontwikkeling wordt in grote mate verklaard door de hogere nieuwkomersbekostiging bij de Taalschool dan begroot. Voorts is de afboeking van de vordering op OCW € 0,5 miljoen lager dan begroot (begroot € 3,5 miljoen, realisatie € 3,0 miljoen).

Echter, voor een beoordeling van dit resultaat is relevant dat NPO-middelen zijn ontvangen, maar deels nog niet zijn besteed. Vanuit de verslaggevingsvereisten moeten deze middelen wel via het resultaat lopen. Voorts is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd binnen het eigen vermogen om deze middelen afzonderlijk per school in beeld te houden (belang toename bestemmingsreserve in 2022 € 2,8 miljoen). Het genormaliseerde resultaat ziet er dan als volgt uit:

Tabel 13. *Normalisatie resultaat 2021-2026*

Stichting PCOU geconsolideerd <i>Alle bedragen * € 1.000</i>	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Normalisaties							
Afboeking vordering OCW		3.500	2.970				
NPO inzet	-2.018	-778	-2.836	129	1.294	1.294	1.294
Totaal	-2.018	2.722	134	129	1.294	1.294	1.294

Normalisatie	-2.018	2.722	134	129	1.294	1.294	1.294
Totaal resultaat	1.503	372	784	-222	-831	-1.206	-1.185

Het genormaliseerde resultaat 2022 is € 0,8 miljoen positief door eerdergenoemde oorzaken afboeking vordering OCW en NPO. Ten opzichte van de begroting is duidelijk zichtbaar, wat ook al geconstateerd was in het begrotingsproces, dat de NPO-middelen minder snel op goede wijze kunnen worden ingezet door het lerarentekort.

Ten aanzien van de meerjarenbegroting valt het volgende op te merken:

1. OCW gaat met de vereenvoudiging van de bekostiging met ingang van 2023 over op kalenderjaarbekostiging. De grondslag voor de vordering die PCOU altijd per jaareinde had vanwege de schooljaarbekostiging is vervallen per 2022. Dit is verwerkt in de begroting en de realisatie. De baten en daarmee het resultaat 2022 zijn € 3,0 miljoen lager en het levert een permanente verlaging op van de vermogenspositie met hetzelfde bedrag.
2. Bij de ingang van de vereenvoudiging bekostiging is sprake van een herverdeeffect voor de eerste drie jaar. De verwachting is dat dit effect € 0,3 miljoen negatief zou zijn voor drie jaar. Bij de reguliere bekostiging is er op totaalniveau sprake van een positief herverdeeffect, maar dit wordt tenietgedaan door de nieuwe groeiregeling. Voor de groeiregeling verandert de peildatum, waardoor de verwachting is dat PCOU de middelen voortkomend uit de groeiregeling niet meer zal ontvangen.
3. Door de modernisering van het Participatiefonds is er sprake van een verschuiving van premiekosten naar (geschatte) werkloosheidskosten om een voorziening te vormen. In de begroting is rekening gehouden met het percentage vanuit 2022; mogelijk valt dit anders uit.
4. De cao-aanpassingen zijn meegenomen. De bekostigingstarieven zijn tevens op deze verhogingen aangepast en ook meegenomen. Zo sluiten de baten- en de lastenkant op elkaar aan. Voor de jaren ná 2023 zijn de tarieven gelijk gehouden in de veronderstelling dat stijging in de loonkosten gecompenseerd wordt door looncompensatie binnen de bekostiging.
5. De NPO-middelen zijn conform de verslaggevingsvereisten in de juiste jaren in de baten opgenomen. Omdat nog niet alle middelen konden worden besteed, zijn hier bestemmingsreserves voor verwerkt.
6. De resultaatdoelstelling voor het bijdragepercentage van 1,9% wordt door 11 scholen niet behaald in de begroting over 2023. Voor vier van deze scholen is het resultaat wel gelijk aan nul of positief.
7. De bovenschoolse kosten worden gedekt uit de bijdragen die de scholen doen. De bijdrage is gebaseerd op de baten van iedere school (6,75% PCOU en 4,55% Willibrord). De bovenschoolse kosten ontstaan nagenoeg uitsluitend binnen de Willibrord Stichting (O&O).
8. De investeringen in het begrotingsjaar 2023 betreft de aanvraag vanuit de scholen. In de investeringen is ook € 1,0 miljoen voor investeringen groot onderhoud opgenomen. Deze werden tot 2021 via de dotatie/voorziening verantwoord.
9. PCOU Willibrord staat voor een grote huisvestingsopgave in de aankomende jaren. Naast het feit dat er veel gebouwen gerenoveerd of vervangen moeten worden, is er ook een uitbreidingsvraag gebaseerd op de voorlopige ontwikkeling van zowel leerlingen als de bevolking van Utrecht en omgeving. In de huidige begroting is, waar al besluitvorming is op het gebied van nieuw- dan wel verbouw, voor zover de effecten bekend waren, hiermee

- rekening gehouden. Dit betekent ook dat met de nieuwe scholen nog geen rekening is gehouden. Immers zowel de omvang van de scholen als het tijdpad is onzeker.
10. Het Steunfonds is geconsolideerd. Resultaattechnisch is met een nulresultaat gerekend (geen beleggingsresultaten of rente vanuit de veronderstelling van een neutrale beursontwikkeling). Bij de balans is uiteraard wel gerekend met de balansposities.
 11. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt vanaf 2024 extra geld voor het funderend onderwijs beschikbaar. Tevens zullen de middelen ingezet worden om bepaalde doelen/ambities te behalen, waardoor hier ook kosten tegenover komen te staan. Het is nog onduidelijk hoe deze middelen naar de scholen toekomen. In de begroting is hier dan ook geen rekening mee gehouden.

Balans

Het is zaak om een solide vermogenspositie te houden. Vermogensgroei en groei van liquiditeiten blijven nodig om toekomstige eigen investeringen in verband met nieuwe huisvesting te kunnen financieren, zoals meubilair en ICT. Stichting PCOU heeft per balansdatum een geconsolideerd eigen vermogen van € 18.609.000. Het eigen vermogen is met € 650.000, het resultaat 2022, toegenomen. Zoals in het voorgaande beschreven ligt een groot deel van het eigen vermogen vast in bestemmingsreserves voor NPO (€ 4,9 miljoen), onderhoud (€ 4,9 miljoen) en de Taalschool (€ 1,9 miljoen).

Geconsolideerde meerjarenbalans 2021-2026

Hierbij wordt opgemerkt dat de balans over 2021 en 2022 de realisatie per einde boekjaar betreft, de begroting 2023 en verder is overeenkomstig de vastgestelde meerjarenbegroting door raad van toezicht.

Tabel 14. *Geconsolideerde meerjarenbalans 2021-2026*

PCOU (incl steunfonds) geconsolideerd	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	30-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
x € 1.000						
ACTIVA						
<i>Vaste activa</i>						
- Materiële vaste activa	8.060	9.173	12.415	13.054	13.061	12.681
- Financiële vaste activa	2.623	1.178	2.623	2.623	2.623	2.623
Totaal vaste activa	10.683	10.350	15.038	15.677	15.684	15.304
<i>Vlottende activa</i>						
- Vorderingen	14.721	22.494	11.482	11.482	11.482	11.482
- Liquide middelen	9.933	15.495	9.906	7.142	4.634	2.535
Totaal vlottende activa	24.654	37.989	21.389	18.624	16.117	14.018
Totaal Activa	35.337	48.339	36.427	34.301	31.801	29.321
PASSIVA						
<i>Eigen Vermogen</i>						
- Algemene reserve	11.680	6.992	6.703	6.100	5.222	4.374
- Bestemmingsreserves	6.278	11.617	11.995	10.473	8.851	7.219
Totaal eigen vermogen	17.958	18.609	18.698	16.573	14.073	11.593
Voorzieningen	3.090	4.319	3.152	3.152	3.152	3.152
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	14.289	25.412	14.577	14.577	14.577	14.577
Totaal Passiva	35.337	48.339	36.427	34.301	31.801	29.321

Het grootste effect zit in de NPO-middelen. Deze worden ontvangen in 2022 en 2023, maar ook nog in grote mate uitgegeven in 2024 t/m 2026. Dat heeft een dalend effect op het eigen vermogen vanwege de inzet van de gevormde bestemmingsreserves en een dalend impact op de liquide middelen.

De realisatie 2022 laat een andere trend zien dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. De grootste afwijkingen zitten in de vorderingen (dit betreffen voornamelijk de onderhanden projecten), de voorzieningen (zoals eerder beschreven betreft dit met name de stijging in de voorziening WGA) en de kortlopende schulden (dit betreffen voornamelijk vooruitontvangen subsidies OCW).

4. Bericht van de raad van toezicht

Met dit verslag legt de raad van toezicht verantwoording af over het door de raad uitgeoefende toezicht op het college van bestuur in 2022, waaronder de wijze waarop de raad van toezicht voor het bestuur klankbord vormt om te sparren over beleids- en financiële vraagstukken. De doelstelling van PCOU Willibrord is dat iedere leerling zich optimaal kan ontplooiën binnen onderwijs vanuit een christelijke inspiratie. De raad houdt er toezicht op dat PCOU Willibrord deze doelstelling realiseert en dat het college van bestuur de juiste toekomstbestendige keuzes maakt binnen de gestelde kaders. Hierbij staat de positie van de leerling centraal en worden alle relevante belangen steeds zorgvuldig afgewogen, tegen de achtergrond van een samenleving en een leerlingenpopulatie die steeds diverser worden; een trend die nu nog niet zo zichtbaar is in het medewerkersbestand.

De toezichtvisie is ingebed in een aantal in- en externe kaders, waaronder:

- de statuten van Stichting PCOU en de Willibrord Stichting en het reglement voor bestuur en toezicht van de stichtingen. Hierin zijn onder andere bepalingen opgenomen over de samenstelling, de zittingstermijn, de benoembaarheid, de taken en bevoegdheden, de wijze van vergaderen en de wijze besluitvorming van de raad van toezicht;
- de code Goed Bestuur voortgezet onderwijs van de VO-raad, de Code Goed Bestuur primair onderwijs van de PO-Raad en de Code Goed Toezicht van de VTOI-NVTK vormen het uitgangspunt voor het handelen van de raad van toezicht;
- inhoudelijke toetsingskaders voor de raad, zoals het koersplan, het jaarplan, de begroting en de organisatiefilosofie.

Verantwoordelijkheden van het toezicht

De raad van toezicht onderscheidt in zijn werkzaamheden de volgende verantwoordelijkheden:

- Toezichthouder: beoordeling van de prestaties van het college van bestuur in het licht van missie en doelstellingen en voor wat betreft de naleving van wet- en regelgeving, waaronder het verlenen van goedkeuring aan jaarstukken, het strategisch plan, het reglement bestuur en toezicht en andere statutair en in de codes vastgelegde onderwerpen.
- Adviseur/klankbord: advisering van het college van bestuur op basis van kennis en expertise en informatie van elders.
- Werkgever: het bepalen van de omvang en samenstelling van het college van bestuur, zorgvuldige selectie van geschikte bestuurders, het vastleggen van het contract en bepalen van het bezoldigingsbeleid, jaarlijkse beoordeling van het functioneren van de bestuurder en van de geschiktheid in het licht van de zich ontwikkelende organisatie, ontslag, het beoordelen van het functioneren van het college van bestuur als collectief.
- Het zorgdragen voor maatschappelijke verankering: borging van de maatschappelijke taak en positie van de organisatie; toezien op maatschappelijke verantwoording door het college van bestuur.

Tabel 15. *Basisgegevens van de toezichthouders*

Naam	Functie binnen de RvT	Functies en nevenfuncties	Datum van aantreden en termijn
Dr. J.J. (Joyce) Sylvester	Voorzitter RvT Lid remuneratiecommissie	Substituut Nationale Ombudsman Nevenfuncties: - Lid Curatorium VNO-NCW - Lid Raad van Advies Oorlogsgravenstichting - Lid Raad van Advies Comenius Museum Naarden - Columnist Algemeen Dagblad - Academic Fellow Universiteit Utrecht - Voorzitter Staatscommissie tegen discriminatie en racisme - Lid Landelijke Selectiecommissie Rechten - Lid RvT Koninklijk Theater Carré Amsterdam - Voorzitter RvT's stichtingen Slot Zuylen - Lid RvT VSB fonds en bestuur van VSB Vermogensfonds - Ambassadeur stichting duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname (d'ONS)	1-8-2015, derde termijn
Drs. E.J. (Ernst) Vissers Msc	Lid RvT Voorzitter auditcommissie	Directeur Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) Nevenfunctie: - Lid raad van Toezicht GGZ Centraal	1-7-2017, tweede termijn
Dr. S. (Sennay) Ghebreab	Lid RvT Lid onderwijscommissie	Universitair hoofddocent, tevens wetenschappelijk directeur Civic AI Lab, Universiteit van Amsterdam Nevenfuncties: - Lid RvT, NEMO Science Museum, Amsterdam - Bestuursvoorzitter Stichting Boost, Amsterdam - Lid commissie Opvang en integratie, Vluchtelingenwerk, Amsterdam - Lid Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme	1-1-2019, eerste termijn
Mr. drs. K.A.M. (Stan) Topouzis	Lid RvT Lid auditcommissie	Toezichthouder De Nederlandse Bank	1-1-2019, eerste termijn
Ir. E. (Erica) Schaper	Lid RvT Voorzitter onderwijscommissie	Voorzitter college van bestuur NHL Stenden Hogeschool Nevenfuncties, voortkomend uit hoofdfunctie: - Lid bestuur Innovatie Pact Fryslân - Lid bestuur Vereniging Hogescholen, portefeuille arbeidsvoorwaarden, arbeidsmarkt en HEO - Voorzitter Raad van Toezicht Centre of Expertise Water Technology - Lid Economic Board Noord-Nederland - Lid bestuur Vereniging Circulair Fryslân - Voorzitter bestuur Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW)	1-1-2019, eerste termijn

		- Lid RvT Wetsus - Lid Stuurgroep Universiteit van het Noorden - Voorzitter Friesche Compagnie - Bestuur SSTNO - Raad van advies Campus Fryslân - Stuurgroep Europapact Fryslân - RUN-EU board of presidents Nevenfunctie: - Voorzitter bestuur Stichting Groenewoude maakt paardrijden mogelijk	
Mr. G.J.A.M (Gert-Jan) van der Vossen RC	Lid RVT Lid auditcommissie Lid remuneratiecommissie	Directeur Holland Strategy, Governance & Finance Group Nevenfuncties: - Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Altrecht - Lid Raad van Commissarissen Novamedia Holding B.V. - Lid Raad van Toezicht Hogeschool voor de Kunsten Utrecht - Vicevoorzitter Raad van Advies Raad voor Rechtsbijstand	1-12-2020, eerste termijn

Werkwijze en doorontwikkeling raad van toezicht

De raad van toezicht heeft ter eigen ondersteuning een aantal commissies ingesteld. De auditcommissie adviseert de raad van toezicht en het college van bestuur op het gebied van financiën, bedrijfsvoering en risicobeheersing en bereidt binnen haar taakgebied de besluitvorming van de raad van toezicht voor. De remuneratiecommissie adviseert de raad van toezicht over het te voeren personeelsbeleid voor de bestuursleden en bereidt de besluitvorming daarover voor. Tevens voert de remuneratiecommissie de voortgangs- en beoordelingsgesprekken met de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel. De commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie adviseert de raad van toezicht en het college van bestuur op het gebied van onderwijskwaliteit en -innovatie en bereidt binnen haar taakgebied de besluitvorming van de raad van toezicht voor. De agendacommissie zorgt voor de strategische voorbereiding van het overleg van de raad van toezicht met het college van bestuur.

De doorontwikkeling van de raad van toezicht vindt, naast de inhoudelijke kennisontwikkeling, ook op procesniveau plaats. Zo worden overlegmomenten regelmatig geëvalueerd, wordt er actief gevraagd om reflectie en feedback en is persoonlijke ontwikkeling een terugkerend thema op de agenda. In 2022 heeft een extern begeleide, formele zelfevaluatie van de raad van toezicht plaatsgevonden.

Terugblik 2022

De raad heeft Andries Mulder benoemd tot lid van het college van bestuur voor de periode 1 april 2022 tot en met 31 maart 2026.

In 2022 is de succesvolle aanpak uit de voorgaande jaren, gericht op duurzame doorontwikkeling, voortgezet, met de organisatiefilosofie *Samenwerken in een netwerkorganisatie* als nieuwe richtinggevende koers, waarbij leiderschap, samenwerking en organisatieontwikkeling gezamenlijk

en in samenhang worden ontwikkeld vanuit een duidelijke en concrete kijk op wat een netwerkorganisatie is. Dit zorgt ervoor dat PCOU Willibrord klaar is voor de toekomstige opgaven.

Ook beheersmatig heeft de organisatie indrukwekkende stappen gezet. In het toezicht hierop is vanuit de raad van toezicht ook nadrukkelijk aandacht geweest voor de doelmatige besteding van de Rijksmiddelen, met als belangrijk document de kaderbrief. In de kaderbrief heeft het college van bestuur naar oordeel van de raad van toezicht helder beschreven hoe het financieel wil sturen op de meerjarige bestuurlijke opgaven uit het Koersplan. Sturing op de uitkomsten van de management letter heeft ervoor gezorgd dat de processen inmiddels 'in control' zijn. Nu deze basis op orde is, kunnen in 2023 stappen gezet worden op het gebied van managementinformatie, I-visie en strategische sturing op het vastgoed.

In het boekjaar zijn geen meldingen geweest van belangenverstrengeling of van transacties waarbij tegengestelde belangen speelden van bestuurders, toezichthouders en/of de externe accountant.

Vergaderingen en bijeenkomsten van de raad van toezicht

De raad van toezicht heeft vijf keer vergaderd met het college van bestuur. Besproken onderwerpen zijn:

- organisatieontwikkeling;
- actiepunten n.a.v. de management letter;
- focusscholen;
- organisatie-inrichting bovenschoolse organisatie;
- Strategiebrief 2023
- business case nieuwe VO-school;
- werkwijze en taakverdeling tweehoofdig college van bestuur;
- kwaliteitshandboek;
- zelfevaluatie raad van toezicht;
- controleplan en management letter 2022.

De raad van toezicht heeft goedkeuring gegeven aan besluiten van het bestuur met betrekking tot:

- de jaarverslagen 2021;
- de (geconsolideerde) begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026;
- de overdracht van het gebouw en het terrein aan de Bontekoelaan 1, 7 en 9 (Globe College);
- de overdracht van het gebouw en het terrein aan het Attleeplantsoen 39 (vml. Rafaelschool);
- het bestek voor de Europese aanbesteding van de accountantsdiensten;
- de start van het Limus College per 1 augustus 2023;
- het jaarplan 2023.

De raad van toezicht heeft met de accountants van EY de jaarrekening 2021 en het accountantsverslag 2021 besproken.

Er zijn in 2022 twee studiebijeenkomsten geweest:

- van de raad van toezicht en het college van bestuur over de identiteit en de organisatiefilosofie;

- van de raad van toezicht, het college van bestuur en beide GMR-en over innovatie in het onderwijs.

Een delegatie van de raad van toezicht heeft in mei en in november overlegd met een delegatie van de GMR-PCOU. Onderwerpen van gesprek waren de bestuurlijke situatie na de komst van het CvB-lid, identiteit, de financiële situatie, kwaliteit van het onderwijs, armoedebelief, ontwikkeling van de GMR en afstemming GMR-RvT.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft in 2022 vijf keer vergaderd met het college van bestuur. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- organisatieontwikkeling bovenschoolse organisatie;
- Europese aanbesteding van de accountantsdiensten;
- beleggingsstrategie steunfondsen;
- focusscholen;
- managementletter 2022 en (de voortgang van) het plan van aanpak naar aanleiding van de managementletters;
- controleplan 2022;
- huisvestingsportefeuille;
- business case nieuwe scholen en start nieuwe VO-school;
- jaarverslagen 2021;
- eigendomsoverdracht school en gebouw Bontekoelaan en school en gebouw Attleeplantsoen;
- strategiebrieven 2023, incl. begrotingskaders, begroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026;

Commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie

De commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie heeft vijf keer overlegd met het college van bestuur. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- organisatieontwikkeling bovenschoolse organisatie;
- corona;
- onderwijs aan vluchtelingen;
- burgerschap en identiteit;
- bestuurlijke inzet in de stad Utrecht;
- onderwijsconcepten van twee nieuwe scholen;
- start nieuwe VO-school;
- voorbereiding besluit
- onderwijsresultaten PO-scholen;
- jaarverslagen 2021;
- strategiebrieven 2023;
- jaarplan 2023
- kwaliteitshandboek;
- HR-ontwikkeling en goed werkgeverschap.

5. Bericht van de GMR PCOU

De GMR is namens ouders en medewerkers de gesprekspartner van het CvB over bovenschoolse, stichtingsbrede zaken, zoals strategie, onderwijskwaliteit en -ontwikkeling, personeel en financiële zaken. Het gaat hierbij om onderwerpen die van belang zijn voor alle of een meerderheid van de scholen. De GMR zet zich in voor de belangen van ouders en medewerkers, waarbij we ons continu de vraag stellen: “Wat heeft de leerling hieraan?” Een relevante vraag, zeker voor onderwerpen die verder van de klas en de leerling af staan.

Terugblik op 2022

Het jaar 2022 stond in het teken van een aantal zaken. Allereerst de nieuwe samenstelling van het college van bestuur. De opgaande lijn die al een aantal jaar geleden is ingezet voor wat betreft de onderlinge relatie, communicatie en informatieverstrekking is doorgezet. Dit waarderen wij als GMR ten zeerste.

In praktische zin betekent bovengenoemd contact dat de GMR afgelopen jaar zesmaal heeft overlegd met het college van bestuur. Ook heeft er tweemaal overleg plaatsgevonden met de raad van toezicht. Voor al deze overleggen heeft de GMR een vooroverleg ter voorbereiding. Notulen van het overleg met het CvB worden met alle MR'en gedeeld en zijn bij de GMR opvraagbaar.

In het afgelopen jaar heeft een aantal onderwerpen één of meerdere keren de revue gepasseerd tijdens bovengenoemde overleggen:

- besteding van de NPO-gelden;
- professionalisering van de bedrijfsvoering: stand van zaken en voortgang;
- de coronacrisis en maatregelen om de gevolgen ervan in de scholen te verzachten;
- het lerarentekort en de acties die in dit kader worden ondernomen;
- de contouren van een nieuw op te richten PO-school binnen de stichting;
- de begroting voor 2023 en de financiële resultaten van het voorgaande jaar;
- identiteit en wat het betekent om een PCOU-school te zijn.

Samenstelling GMR

De GMR kende enkele wijzigingen in de samenstelling in het afgelopen jaar. We zijn het jaar geëindigd met een oudergeleding met vier leden en een personeelsgeleding met twee leden. Vooral de vertegenwoordiging vanuit de medewerkers blijft een belangrijk punt van aandacht.

Vooruitblik

Veel van wat er komen gaat zal een continuering zijn van de lopende dossiers en speerpunten. Een belangrijk aandachtspunt is het versterken van de band van de GMR met de achterban en het opzoeken van de dialoog. Onderdeel hiervan zijn de aanpassingen van de medezeggenschapstatuten en -reglementen, alsook het weer organiseren van een MR-dag. Deze laatste heeft een aantal jaar niet plaatsgevonden vanwege corona, maar is erg belangrijk om elkaar in levende lijve te spreken en de nodige ervaringen uit te wisselen.

Jaarrekening

6. Geconsolideerde jaarrekening

6.1. Geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming

Activa		2022	2021
Materiële vaste activa	<u>6.5.1.</u>	9.172.510	8.060.207
Financiële vaste activa	<u>6.5.2.</u>	<u>1.177.731</u>	<u>2.622.868</u>
Totaal vaste activa		10.350.242	10.683.075
Vorderingen	<u>6.5.3.</u>	22.493.684	14.721.405
Liquide middelen	<u>6.5.4.</u>	<u>15.495.169</u>	<u>9.932.902</u>
Totaal vlottende activa		37.988.853	24.654.308
Totaal activa		<u>48.339.094</u>	<u>35.337.383</u>
Passiva			
Eigen vermogen	<u>6.5.5.</u>	18.608.518	17.958.252
Voorzieningen	<u>6.5.6.</u>	4.318.602	3.089.743
Kortlopende schulden	<u>6.5.7.</u>	25.411.975	14.289.388
Totaal passiva		<u>48.339.094</u>	<u>35.337.383</u>

6.2. Geconsolideerde staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Rijksbijdragen	<u>6.7.2.</u>	79.085.941	69.665.610	68.153.336
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>6.7.3.</u>	3.284.653	3.409.546	3.337.846
Overige baten	<u>6.7.4.</u>	<u>2.469.082</u>	<u>1.395.234</u>	<u>2.948.280</u>
Totaal baten		84.839.676	74.470.390	74.439.462
Lasten				
Personeelslasten	<u>6.7.5.</u>	65.975.581	61.464.105	56.096.087
Afschrijvingen	<u>6.7.6.</u>	1.562.909	1.794.182	1.560.563
Huisvestingslasten	<u>6.7.7.</u>	4.488.724	3.997.939	4.076.023
Overige lasten	<u>6.7.8.</u>	<u>11.953.132</u>	<u>9.564.496</u>	<u>9.190.196</u>
Totaal lasten		83.980.346	76.820.722	70.922.869
Saldo baten en lasten		859.330	-2.350.332	3.516.594
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	<u>6.7.9.</u>	147.875	0	51.867
Financiële lasten	<u>6.7.9.</u>	<u>356.937</u>	<u>0</u>	<u>46.997</u>
		-209.063	0	4.870
Resultaat		650.267	-2.350.332	3.521.464

6.3. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	859.330	3.516.594
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- afschrijvingen	1.562.909	1.560.563
- mutaties voorzieningen	<u>1.228.859</u>	<u>985.421</u>
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat, totaal	2.791.768	2.545.983
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
- vorderingen	-7.772.279	-4.079.978
- kortlopende schulden	<u>11.008.708</u>	<u>127.843</u>
Veranderingen in werkkapitaal, totaal	3.236.429	-3.952.135
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>6.887.527</u>	<u>2.110.442</u>
Ontvangen interest	6.997	31.571
Betaalde interest	-7.984	-46.997
Ontvangen dividenden	<u>20.077</u>	<u>7.633</u>
	19.090	-7.793
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>6.906.617</u>	<u>2.102.650</u>
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-2.747.565	-2.002.474
Desinvesterings in materiële vaste activa	186.231	1.415
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>1.216.985</u>	<u>79.988</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-1.344.349</u>	<u>-1.921.070</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename (afname) van liquide middelen	<u>5.562.268</u>	<u>181.580</u>
Beginstand 1 januari	9.932.902	9.751.323
Eindstand 31 december	<u>15.495.169</u>	<u>9.932.902</u>
Mutaties	<u>5.562.266</u>	<u>181.580</u>

6.4. Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

6.4.1. Algemeen

Activiteiten

Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht (Stichting PCOU) heeft haar zetel in de gemeente Utrecht, KvK-nummer 41179972. Stichting PCOU is statutair gevestigd aan de Grebbergenlaan 9-a, 3527VX te Utrecht. Dit is ook het bezoekadres.

De kernactiviteit van de stichting is het verzorgen van (speciaal) basis- en speciaal onderwijs waarbij leerlingen zich optimaal kunnen ontplooien vanuit een christelijke inspiratie.

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld op 31 mei 2023 uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het kalenderjaar 2022.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO), waar overeenkomstig basis Titel 9 van Boek 2 BW van toepassing is verklaard met uitzondering van de artikelen zoals opgenomen in artikel 2 en 3 van de RJO.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Dit betekent dat waardering plaatsvindt tegen kostprijs minus afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen of niet ontvangen bedragen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen terugvloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat is op basis van de bestemming van het resultaat in het eigen vermogen verwerkt.

Activa en passiva worden in beginsel afzonderlijk gewaardeerd tenzij saldering aan de orde is.

Saldering is aan de orde indien en voor zover:

- Er sprake is van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en het passief gesaldeerd en simultaan af te wikkelen
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig simultaan af te wikkelen.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. In geval van een schattingswijziging zal nadere toelichting plaatsvinden op de schattingselementen en veronderstelling in de toelichting bij de betreffende post.

Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de organisatie en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap wordt uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De consolidatie vindt plaats op basis van de integrale consolidatie methode.

Stichting PCOU en de Willibrord Stichting maken onderdeel uit van de PCOU -Willibrord groep. Geen van beide instellingen is aan te wijzen als groepshoofd. Consolidatie vindt plaats op het niveau van Stichting PCOU en Stichting Willibrord.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn, naast de financiële gegevens van Stichting PCOU, tevens de financiële gegevens van Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht opgenomen.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd en is aangesloten bij de grondslagen van de Stichting PCOU als moederorganisatie.

Financiële instrumenten

In de normale bedrijfsuitoefening maakt de stichting gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico's en renterisico's zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's. Er worden geen derivaten gehouden door de organisaties.

6.4.2. Grondslagen voor de waardering activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs (zijnde de verkrijgingsprijs en/of vervaardigingsprijs) en (indien van toepassing) verminderd met ontvangen investeringssubsidies en de afschrijvingen die bepaald zijn op basis van de geschatte gebruiksduur.

De afschrijvingstermijnen voor materiele vaste activa zijn:

- Gebouwen, groot onderhoud en verbouwingen: 2-40 jaar
- Inventaris en apparatuur: 3-15 jaar
- Overige materiele vaste activa: 4-20 jaar

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven, rekening houdend met een restwaarde. Wanneer in de loop der tijd wijzigingen zijn in de gebruiksduur, worden deze als schattingswijziging verantwoord.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de staat van baten en lasten verwerkt. In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn beleggingen op lange termijn en worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. Per balansdatum worden de effecten, zijnde aandelen en obligaties, gewaardeerd tegen de actuele waarde (genoteerde marktprijzen). Transactiekosten en ongerealiseerde koersresultaten worden direct in het resultaat verwerkt.

Ontvangen dividend wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Het kortlopende deel van de financiële vaste activa wordt opgenomen onder de vlottende activa in de post 'Effecten'. De waardering van deze post is gelijk aan de waardering van de financiële vaste activa. De aard van de beleggingen is in overeenstemming met het treasurywetboek en voldoet ten aanzien van de publieke middelen aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de realiseerbare waarde, zijnde de hoogste van de directe en de indirecte opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Indien noodzakelijk wordt op de vorderingen een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en kasequivalenten met een looptijd van minder dan 12 maanden. Tenzij anders aangegeven staan deze geheel ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

De algemene reserve en bestemmingsreserves worden onder het eigen vermogen opgenomen. Als de organisatie een beperktere bestedingsmogelijkheid heeft aangebracht, wordt het deel dat op die manier van het eigen vermogen is afgezonderd, aangeduid als bestemmingsreserve. Verder is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in de balans opgenomen op het moment dat:

- zij aan de voorwaarden voldoen dat deze verplichtingen per balansdatum in rechte of feitelijk afdwingbaar zijn,
- voor de afwikkeling van deze verplichting een uitstroom van middelen waarschijnlijk is,
- van de omvang van de verplichting een betrouwbare inschatting gemaakt kan worden.

Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de geschatte omvang van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, indien het effect van de tijdswaarde materieel is. Bij de berekening van de voorziening is uitgegaan van een disconteringsvoet van 3,75%, tenzij anders vermeld.

Sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid heeft betrekking op de verwachte uitgaven voor ontslaguitkering en de loondoorbetalingen tot ontslag aan personeel waarvan op balansdatum bekend is dat zij naar verwachting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zullen blijven. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag. Voor de calculatie van de verwachte transitievergoeding is gebruik gemaakt van de tool Pardon. Voor de opslag werkgeverslasten (ZVW) is gerekend met 6,68%. De volgende kansen zijn gehanteerd:

- (nog) niet schriftelijk vastgelegd, wel bekend: 99%
- verwachting: 90%

Verlofsparen en sabbatical leave

Onder verlofsparen en sabbatical leave is de voorziening 'Duurzame inzetbaarheid' opgenomen.

De voorziening Duurzame inzetbaarheid is gevormd op basis van de verwachte uitgaven die samenhangen met individuele keuzes welke medewerkers kunnen maken die passen binnen de levensfase en die de persoonlijke situatie verbeteren en de duurzame inzetbaarheid vergroten (conform CAO primair onderwijs). In het kader van duurzame inzetbaarheid hebben medewerkers de mogelijkheid om te sparen. Dit wordt vastgelegd in een spaarplan waarin ook de gewenste opnamemomenten worden opgenomen. De spaarplannen hebben betrekking op schooljaren. In de voorziening Duurzame inzetbaarheid zijn de medewerkers opgenomen met een door de schoolleiding goedgekeurd spaarplan. Voor de bepaling van de positie wordt uitgegaan van 5/12 voor de periode augustus-december en 7/12 voor de periode januari-juli. De uren worden

vermenigvuldigd met de salarislasten per uur. Er is rekening gehouden met een opslag voor loonkosten niet zijnde brutoloon van 60,4%. Er is uitgegaan van een blijfkans van 100%.

Eigen risico WGA

De voorziening Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) is bedoeld voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van personeel dat naar verwachting blijvend gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. De voorziening bestaat zowel uit een inschatting voor de loongerelateerde uitkering, de eventuele loonaanvullende uitkering en een eventuele vervolgutkering.

De eerdere voorziening is aangepast naar aanleiding van aanpassing van het minimumloon, bij het verdienen van het maandloon bij nieuwe werkgever en bij aanpassing van maandloon bij nieuwe werkgever. De aanvulling per medewerker is opgenomen voor maximaal 10 jaar, in overeenstemming met het maximale risico, danwel de eerdere AOW-datum. Er is rekening gehouden met opslag werkgeverslasten van 14,3%, zijnde de premie WAO en heffing ZVW.

Jubileumvoorziening

De Jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband en is berekend op basis van de tijd doorgebracht in het onderwijs. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met een kans op voortijdig vertrek op basis van de leeftijd van de medewerkers. De inschatting van de blijfkansen is gemaakt op basis van de vertrokken medewerkers. De gehanteerde blijfkans heeft betrekking op de periode 2015-2019. Gezien de bijzondere situatie van COVID-19 in 2020, 2021 en 2022 lijken deze percentages de meest realistische als basis voor de vaststelling van de blijfkansen per 31 december 2022. Er is bij de berekening geen rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen. Er is een voorziening getroffen voor ambtsjubilea bij 25, 40 en 50 jaar.

Werkloosheidsbijdragen

In de voorziening Werkloosheidsbijdragen zijn opgenomen de verwachte uitgaven voortvloeiende uit de Werkloosheidswet (WW). Deze voorziening is berekend aan de hand van de verwachte WW-uitkeringen van ex-medewerkers, die ten laste van de stichting komen. Daarbij is rekening gehouden met de baankans gerelateerd aan de leeftijd van de betreffende persoon.

Voor toekomstige lasten die niet betaald worden uit het participatiefonds wordt een voorziening gevormd bestaande uit het deel betrekking hebbend op het WW-deel en het deel betrekking hebbend op de bovenwettelijke WW (WOPO). De uitkeringsinstantie van de WW (het UWV) en de uitkeringsinstantie van de WOPO (WWplus) declareren de lasten bij DUO. DUO verrekent de lasten met Stichting PCOU. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van de oud-medewerkers waarvoor per jaareinde een WW dan wel een WOPO beslissing is gevallen en waarvan de uitkering nog actief was in december. Hierbij wordt rekening gehouden met de maximale WW-duur.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 12 maanden, kortlopende schulden hebben een looptijd van maximaal 12 maanden. Langlopende en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een pensioenregeling. Personeel op pensioengerechtigde leeftijd krijgt een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als er sprake zou zijn van een toegezegde bijdrageregeling. Voor de pensioenregeling worden verplicht premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de pensioenbetaling zijn er geen verdere verplichtingen op grond van deze regeling. Als het pensioenfonds een tekort heeft, is er geen verplichting om een aanvullende bijdrage te doen anders dan toekomstige premies. De premies die verschuldigd zijn, worden verantwoord als personeelslasten.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het moment dat het contract wordt aangegaan. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of als de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Verplichtingen met betrekking tot operationele leasing worden verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract. Voor zover de verplichtingen vanaf 2021 materieel zijn, staan ze in de niet in de balans opgenomen rechten en plichten.

6.4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overheidssubsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze baten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Exploitatiesubsidies worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. Uitzondering hierop zijn de subsidies die betrekking hebben op een specifiek doel. Deze worden als baten in de winst- en verliesrekening verwerkt:

- in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten zijn gemaakt,
- het waarschijnlijk is dat deze nog worden ontvangen,
- de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de stichting is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als lasten worden

verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen leiden mogelijk tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De beleidsdekkingsgraad van de pensioenuitvoerder waar de regeling is ondergebracht (het ABP) bedraagt 118,6% per 31 december 2022. De werkelijke dekkingsgraad op 31 december 2022 was 110,9%. De actuele dekkingsgraad per 31 maart 2023 was 111,9%.

6.4.4. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente, evenals ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

6.4.5. Overzicht verbonden partijen

Tabel 6.1. *Overzicht verbonden partijen*

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12 2022	Resultaat jaar 2022	Totale baten 2022	Art.2: 403 BW	Deelname	Consolidatie
Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel (rk/pc) Voortgezet Onderwijs voor Utrecht en omstreken	Stichting	Utrecht	4. Overige	34.394.199	6.483.826	150.377.909	N.V.T.	0%	0%

Daarnaast maakt het College van Bestuur van Stichting PCOU deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband in de Gemeente Utrecht. In 2022 hebben geen transacties tussen de verbonden partijen plaatsgevonden zonder een zakelijke grondslag (at 'arms length'). De instellingen hebben verklaard zich niet hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de uit rechtshandelingen van de stichting voortvloeiende schulden.

6.5. Toelichting op de geconsolideerde balans

6.5.1. Materiële vaste activa

1.1.2.1 Gebouwen en verbouwingen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur				1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	1.1.2.5 Activa in uitvoering	Totaal
	ICT	Leermiddel en	Meubilair	Totaal			
Stand per 1-1-2022							
Aanschafprijs	5.861.470	5.335.758	3.421.455	7.010.135	15.767.348	407.020	0 22.035.838
Cumulatieve afschrijving	-2.865.368	-3.842.386	-2.235.053	-4.134.004	-10.211.442	-221.112	0 -13.297.922
Waarde investeringssubsidies	-280.970	-251.864	-71.232	-385.269	-708.365	-4.105	0 -993.439
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	15.143	170.145	36.092	93.522	299.758	830	0 315.730
Boekwaarde per 1-1-2022	2.730.275	1.411.652	1.151.263	2.584.384	5.147.299	182.633	0 8.060.207
Mutaties boekjaar							
Investeringsen	745.190	639.662	511.807	820.880	1.972.349	411.030	0 3.128.569
Desinvesteringen	-131.771	-973.915	-620.904	-202.992	-1.797.811	-52.614	0 -1.982.196
Afschrijvingen	-246.948	-636.416	-293.874	-426.224	-1.356.513	-56.280	0 -1.659.741
Afschrijvingen desinvesteringen	10.283	958.898	606.542	179.542	1.744.982	40.699	0 1.795.964
Investeringssubsidies	-14.000	-35.709	-124	-167.583	-203.416	-49.709	0 -267.125
Afschrijving investeringssubsidies	15.733	36.394	9.716	33.532	79.642	1.457	0 96.832
	378.487	-11.086	213.164	237.156	439.233	294.584	0 1.112.304
Stand per 31-12-2022							
Aanschafprijs	6.474.889	5.001.504	3.312.359	7.628.023	15.941.886	765.437	0 23.182.212
Cumulatieve afschrijving	-3.102.033	-3.519.903	-1.922.384	-4.380.685	-9.822.973	-236.692	0 -13.161.699
Waarde investeringssubsidies	-294.970	-287.574	-71.356	-552.852	-911.781	-53.814	0 -1.260.565
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	30.876	206.539	45.808	127.053	379.400	2.286	0 412.562
Boekwaarde per 31-12-2022	3.108.761	1.400.566	1.364.426	2.821.540	5.586.532	477.217	0 9.172.510

Jaarlijks vindt er een inventarisatie plaats op de nog in gebruik zijnde geregistreerde activa. Op basis van de inventarisatie zijn de desinvesteringen geïdentificeerd.

In 2022 hebben investeringen van € 3,1 miljoen plaats gevonden. De investeringen zien voornamelijk toe op de nieuwbouw van de Rafaelschool (€ 1,1 miljoen). Zo is er geïnvesteerd in een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG), digitale schoolborden, sportzaalinventaris en meubilair. Een deel van de investeringen is gedekt middels een investeringssubsidie. De overige investeringen zijn reguliere instandhoudingsinvesteringen verdeeld over alle scholen van de stichting. Dit betreft bij meerdere scholen investeringen waarbij de timing samenhangt met renovaties.

In 2021 heeft het Steunfonds vooruitlopend op verwachte gelden van de gemeente Utrecht € 118.000 geïnvesteerd in uitbreiding van de Torenpleinschool. De investering is 2022 als nog door de gemeente bekostigd. Het geïnvesteerde bedrag is gedesinvesteerd.

Ultimo 2022 is € 848.000 in mindering gebracht op boekwaarde van de activa in het kader van investeringssubsidies. In totaal heeft er € 66.000 aan afwaardering plaatsgevonden van nog niet volledig afgeschreven activa, dit betreft verschillende categorieën en verschillende scholen.

Het pand aan de Regentesselaan 68 is in volledig eigendom van het steunfonds (2022: € 125.104 2021: € 125.104). De overige posten onder Gebouwen en verbouwingen betreffen gebruikersinvesteringen.

6.5.2. Financiële vaste activa

	Financiële vaste activa 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2022
Financiële vaste activa					
Effecten	2.622.868	974.776	2.270.501	-149.413	1.177.731
Financiële vaste activa	2.622.868	974.776	2.270.501	-149.413	1.177.731

	Financiële vaste activa 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2022
<i>Uitsplitsing</i>					
Aandelen	356.677	19.806	86.169	-57.244	233.070
Obligaties	2.266.192	843.062	2.072.424	-92.169	944.661
Overige effecten	0	111.907	111.907	0	0
Effecten	2.622.868	974.776	2.270.501	-149.413	1.177.731

Bij het Steunfonds PCOU bestaat het totale belegde vermogen van € 1.177.731 per 31 december 2022 voor 20% uit aandelen en voor 80% uit obligaties. Alle effecten hebben een marktnotering. Voor beide stichtingen geldt dat alle fondsen, aandelen én obligaties, op ieder gewenst moment kunnen worden verkocht en liquide kunnen worden gemaakt en er geen effecten in portefeuille zijn die in 2023 aflosbaar zullen worden gesteld.

6.5.3. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen		
Debiteuren	707.994	872.552
OCW	854.263	3.372.213
Gemeenten en GR's	1.653.665	1.016.603
Groepsmaatschappijen	0	10.640
Personeel	16.727	19.327
Saldo bouwprojecten onder bouwheerschap	18.070.987	8.269.242
Overige vorderingen	750.060	617.094
Overlopende activa	449.250	543.735
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	-9.262	0
Vorderingen	22.493.684	14.721.405
<u>Uitsplitsing overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	449.250	543.580
Te ontvangen interest	0	155
Overlopende activa	449.250	543.735

De post debiteuren bestaat per 31 december 2022 voornamelijk uit openstaande posten bij het samenwerkingsverband (€ 0,6 miljoen).

De vordering OCW bestond vorig jaar uit het betalingsritme verschil inzake de personele bekostiging. Dit jaar betreft het hoofdzakelijk bijzondere bekostiging voor de opvang van asielzoekers en vreemdelingen.

De vorderingen op gemeenten zijn hoger dan vorig jaar, dit komt voornamelijk omdat de gemeente een achterstand heeft met het betalen van verplichtingen. Zoals onderhoudsgelden voor gymzalen en ouderlokalen en lasten door het herstellen van constructiefouten. De achterstand bij de gemeente is het gevolg van forse personele problemen.

Het saldo bouwprojecten onder bouwheerschap betreft voornamelijk onderhanden projecten van bouwprojecten die met de gemeente verrekend worden. In 2022 is aan bouwprojecten € 23,8 miljoen besteed. Aan de gemeente is € 34,3 miljoen gefactureerd. Ontvangen van de gemeente in 2022 is € 15,0 miljoen. Het netto openstaand saldo van nog af te ronden bouwprojecten onder bouwheerschap bedraagt nog € 18,1 miljoen, waarvan € 5,7 miljoen betrekking heeft op termijnen die in 2023 vervallen. Grote posten betreffen Leeuwesteyn (€ 7,3 miljoen) en De Regenboogschool locatie Wevelaan (€ 3,6 miljoen). Door andere partijen dan de gemeente is in 2022 € 17.000 betaald. In 2022 zijn de volgende projecten opgeleverd: 2e Marnixschool (renovatie/nieuwbouw), De Regenboog locatie Wevelaan (renovatie), Rafael (nieuwbouw) en De Brug (renovatie). De nieuwbouw van De Boemerang en KC Leeuwesteyn zullen in 2023 worden opgeleverd, de Zonnowereld naar verwachting in 2024. De renovaties van de Van Asch van Wijkschool, De Kleine Vliegenier, De Wereldwijzer (renovatie) en de Regenboog – locatie Regentesselaan worden voorbereid.

De overige vorderingen nemen toe ten opzichte van vorig jaar. Deze post bestaat voornamelijk uit nog te vorderen ontslag- en transitievergoedingen (€ 444.000), het samenwerkingsverband en andere partijen.

Onder de vooruitbetaalde kosten worden tevens, net als voorgaand jaar, de waarborgsommen verantwoord die zijn betaald aan Stichting Snappet voor bruikleen van tablets binnen het onderwijs.

Alle vorderingen hebben een overwegend kortlopend karakter.

6.5.4. Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Liquide middelen		
Kasmiddelen	763	635
Tegoeden op bankrekeningen	15.515.294	9.932.267
Overige liquide middelen	-20.889	0
Liquide middelen	15.495.169	9.932.902

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Ten opzichte van 2021 is er sprake van een toename (€ 5.562.000). Naast het resultaatseffect wordt dit veroorzaakt doordat de bijdrage aan Willibrord nog betaald moet worden voor de dienstverlening van O&O en de doorbelaste kosten, tevens nemen ook de vooruit ontvangen subsidies toe. Aan de andere kant neemt de vordering op de gemeente met betrekking tot bouwprojecten toe, dit heeft een negatief effect op de liquide middelen. Zie voor verdere details ook het kasstroomoverzicht.

6.5.5. Eigen vermogen

Balanspositie voorgaand boekjaar

	<u>1-1-2021</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2021</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.074.320	796.815	9.871.135
Algemene reserve (privaat)	1.767.107	42.118	1.809.224
Bestemmingsreserve (publiek)	<u>3.595.361</u>	<u>2.682.532</u>	<u>6.277.893</u>
Eigen vermogen	14.436.788	3.521.464	17.958.252

Balanspositie huidig boekjaar

	<u>1-1-2022</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2022</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.871.135	-4.478.220	5.392.915
Algemene reserve (privaat)	1.809.224	-210.715	1.598.509
Bestemmingsreserve	<u>6.277.893</u>	<u>5.339.202</u>	<u>11.617.095</u>
Eigen vermogen	17.958.252	650.267	18.608.519

Het eigen vermogen ultimo 2022 bedraagt in totaal € 18.609.000. Het eigen vermogen is toegenomen met € 650.000 door het resultaat. In de resultaatverdeling zijn de volgende saldi toegevoegd aan de bestemmingsreserves (totaal € 5.339.000):

- Toename van de bestemmingsreserve NPO (€ 2.836.000);
- Toename van de bestemmingsreserve groot onderhoud (€ 604.000);
- Vorming van de bestemmingsreserve Taalschool (€ 1.900.000).

De stand van de bestemmingsreserves per 31-12-2022 (€ 11.617.000) is dan als volgt:

- Bestemmingsreserve NPO: € 4.854.000
- Bestemmingsreserve groot onderhoud: € 4.863.000
- Bestemmingsreserve Taalschool: € 1.900.000

Het resultaat in Stichting Steunfonds PCOU bedraagt € 211.000 negatief en dit wordt onttrokken aan de private algemene reserve. De private algemene reserve is tot stand gekomen op basis van de beleggingsresultaten van Stichting Steunfonds PCOU. Het historische vermogen is in het verleden tot stand gekomen uit hoofde van verkoopopbrengsten van panden die voorheen in eigendom waren van het Steunfonds.

Na de toevoegingen aan de bestemmingsreserves en de onttrekking aan de algemene reserve privaat voor het resultaat van het Steunfonds resteert een negatief saldo van € 4.478.000. Dit saldo wordt onttrokken aan de publieke algemene reserve.

6.5.6. Voorzieningen

	Stand per 1-1-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand 31-12-2022	Kortlopend deel < 1 jaar	Kortlopend deel 1-5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
Voorzieningen								
Personeelsvoorzieningen	3.089.743	2.728.529	430.734	1.068.936	4.318.602	1.303.882	1.904.583	1.110.137
Voorzieningen	3.089.743	2.728.529	430.734	1.068.936	4.318.602	1.303.882	1.904.583	1.110.137
<i>Personeelsvoorzieningen, specificatie</i>								
Sociaal beleid	260.527	351.904	82.598	19.084	510.749	510.749	0	0
Verlofsparen en sabbatical leave	71.853	45.623	21.285	15.652	80.539	56.031	24.508	0
Eigen risico WGA	2.241.127	2.120.858	251.438	932.970	3.177.576	591.676	1.707.546	878.354
Jubileumvoorziening	369.122	130.868	54.831	36.284	408.875	34.463	142.628	231.784
Werkloosheidsbijdragen	147.114	79.277	20.582	64.946	140.863	110.962	29.901	0
	3.089.743	2.728.529	430.734	1.068.936	4.318.602	1.303.882	1.904.583	1.110.137

De voorziening Eigen risico WGA stijgt van € 2.241.000 op 31 december 2021 naar € 3.178.000 op 31 december 2022. In verband met veranderde marktomstandigheden is er sprake van een wijziging van rentepercentage voor discontering. Per 31 december 2022 is een disconteringsvoet van 3,75% gehanteerd (31 december 2021: 0%). Er zijn 12 medewerkers ingestroomd in de WGA in 2022. Per jaareinde 2021 was de verwachting dat 9 medewerkers zouden instromen.

Voor 2023 wordt een instroom van 10 medewerkers verwacht die per balansdatum is voorzien.

Vrijval voorziening in verband met niet instromen in de WGA (hersteld, pensioen etc.), aanpassing rentepercentage voor discontering en tussentijdse uitstroom heeft geresulteerd in een vrijval van de voorziening van € 933.000.

Vanwege de modernisering van het Participatiefonds dienen scholen in het Primair Onderwijs na te gaan of een voorziening voor werkloosheidskosten benodigd is naast de reeds bestaande voorziening voor werkloosheidsbijdragen. De kosten voor de scholen verschuiven deels van premiekosten naar (geschatte) werkloosheidskosten voor opbouw van de voorziening. Belangrijk criterium hierbij is dat een voorziening uitsluitend gevormd kan worden voor personen waarmee voor of op balansdatum onherroepelijke afspraken zijn gemaakt over ontslag en ontslagvergoeding (RJ 271.503). Een voornemen tot ontslag of waarschijnlijk ontslag is hiervoor onvoldoende. Bij Stichting PCOU is hier geen sprake van en derhalve is deze voorziening niet gevormd.

6.5.7. Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
Kortlopende schulden		
Crediteuren	1.991.518	2.715.696
OCW	38.189	1.160.943
Schulden aan groepsmaatschappijen	6.621.763	0
Schulden aan gemeenten en GR's	197.734	367.293
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.071.596	2.327.084
Schulden terzake van pensioenen	788.319	852.602
Overige schulden (kortlopend)	205.278	395.966
Overlopende passiva	12.497.578	6.469.804
Kortlopende schulden	25.411.975	14.289.388
<u>Uitsplitsing overlopende passiva</u>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	7.094.254	2.645.679
Vooruitontvangen investeringssubsidies	109.392	145.464
Vakantiegeld en -dagen	1.786.709	1.567.792
Overige overlopende passiva	3.507.223	2.110.869
Overlopende passiva	12.497.578	6.469.804

De crediteuren zijn € 0,7 miljoen lager dan vorig jaar. Dit komt doordat er per jaareinde minder facturen openstaan voor bouwprojecten.

De kortlopende schuld aan OCW daalt, dit betreft zowel dit jaar als vorig jaar de arbeidsmarkttoelage.

De onderlinge schuldpositie tussen Stichting PCOU en Willibrord Stichting (schulden aan groepsmaatschappijen) wordt bepaald op basis van doorbelasting van de kosten van O&O en andere zaken die ten behoeve van de andere stichting worden uitgevoerd. Daarnaast worden middelen via een van de stichtingen beschikbaar gesteld en worden facturen die beide stichtingen raken doorberekend. Per ultimo 2022 was bij Stichting PCOU sprake van een schuld aan de Willibrord Stichting van € 6,6 miljoen met name veroorzaakt doordat de doorbelasting van O&O nog niet is afgerekend.

De overlopende passiva stijgen met € 8.484.000. Hierna worden de grootste mutaties nader toegelicht:

De vooruitontvangen subsidies OCW zonder verrekening (G1) zijn hoger door de ontvangst van de gelden voor de Uitvoering convenanten lerarentekort PO G5 (€ 4.739.000).

De stijging van de overige overlopende passiva met € 1.396.000 wordt met name verklaard door een stijging van de post Nog te betalen bedragen met € 1,1 miljoen. Dit betreft voornamelijk hogere verplichtingen inzake huisvestings- en onderhoudsprojecten ultimo boekjaar.

Ten opzichte van vorig jaar is de post Reservering bindingstoelage van € 127.000 nieuw als gevolg van de nieuwe cao.

Alle schulden hebben een overwegend kortlopend karakter.

6.5.8. Verantwoording subsidies

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

omschrijving	Toewijzing kenmerk	beschikingsdatum	prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Studieverlof 06PC	1165186-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 17ZR	1165802-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 28AF	1166276-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 28AE	1166279-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 04BF	1165032-1	20-8-2021	nee
Studieverlof 30VB	1166255-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 31JN	1166223-1	20-8-2021	ja
Studieverlof 06PC	1278566-1	22-8-2022	nee
Studieverlof 17 YN	1278043-1	22-8-2022	nee
Studieverlof 17 ZR	1278046-1	22-8-2022	nee
Studieverlof 27 CN	1278834-1	22-8-2022	nee
Zij-instroom 17QE	1122968-1	22-2-2021	ja
Zij-instroom 17QE	1152152-1	15-4-2021	ja
Zij-instroom 17ZR	1122951-1	22-2-2021	ja
Zij-instroom 27CN	1180632-1	20-10-2021	ja
Zij-instroom 30GY	1120841-1	20-1-2021	ja
Zij-instroom 31JN	1183767-1	22-11-2021	nee
Zij-instroom 17XB	1078845-1	15-4-2020	ja
Zij-instroom 17ST	1102870-1	21-12-2020	ja
Zij-instroom 17TX	1216489-1	22-3-2022	nee
Zij-instroom 27CR	1216519-1	22-3-2022	nee
Zij-instroom 18AC	1240447-1	15-4-2022	nee
Zij-instroom 17UC	1263546-1	20-7-2022	nee
Zij instroom 09QA	1282023-1	20-10-2022	nee
Zij instroom 16QI	1282036-1	20-10-2022	ja
Zij-instroom 27CR	1282002-1	20-10-2022	nee
Zij-instroom 06PC	1288315-1	22-11-2022	nee
Zij-instroom 28AE	1288240-1	22-11-2022	nee
Zij-instroom 04NN	1288293-1	22-11-2022	nee
Zij-instroom 04NN	1308460-1	20-12-2022	nee
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO19127	28-8-2019	nee
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO21051	20-7-2021	nee
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO21050	20-7-2021	nee
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO22242	28-7-2022	nee
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO22213	28-7-2022	nee
Internationalisering funderend onderwijs	IFO20084	14-8-2020	ja
Uitvoering convenanten lerarentekort PO G5 - Utrecht	LPO convenanten G5 – Utrecht	27-9-2022	nee
Schoolkracht	SK20-04BF	15-4-2021	ja
Impuls en innovatie Bewegingsonderwijs	IIB210291	13-12-2021	nee
Verbetering basisvaardigheden	VB22-PO-0381	11-11-2022	nee
Expertisedeling nieuwkomersleerlingen	SEN22093	28-11-2022	nee
School en Omgeving - Utrecht Noord-West	RSOV22036	5-12-2022	nee
School en Omgeving - Utrecht Overvecht	RSOV22037	5-12-2022	nee
School en Omgeving - Utrecht Zuid-West	RSOV22038	5-12-2022	nee

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel / activiteit moeten worden besteed met verrekening

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 31-12-2021	kosten t/m 12-2021	Totaal subsidieabele		ontvangen in 2022	Subsidieabele kosten in 2022	Te verrekenen per 31-12-2022
						31- 1-1-2022	Saldo per			
	kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€	€
Totaal										

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 31-12-2021	kosten t/m 12-2021	Totaal subsidieabele		ontvangen in 2022	Subsidieabele kosten in 2022	Saldo per 31- 12-2022
						31- 1-1-2022	Saldo per			
	kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€	€
Totaal										

Gemeentelijke onderwijssubsidies

Omschrijving	Dossiernr.	Datum beschikking	Datum aanvullende beschikking	Beschikte subsidie	Nog te		Ontvangen in 2022	Nog te ontvangen per 31-12-22	Besteed in 2022	Verrekend in 2022	Nog te	
					Nog te besteden per 1-1-2022	verrekenen per 1- 1-2022					besteden per 31- 12-2022	Nog te verrekenen per 31-12-2022
Versterken van Taal	9326221	20-12-2021	n.v.t.	1.094.942	-	-	1.094.942	-	1.094.942	-	-	-
Concierges	9326221	20-12-2021	n.v.t.	103.860	-	-	103.860	-	103.860	-	-	-
Cultuureducatie	9326221	20-12-2021	n.v.t.	228.512	-	-	228.512	-	228.512	-	-	-
Talentontwikkeling	9326221	20-12-2021	n.v.t.	182.865	-	-	182.865	-	182.865	-	-	-
Combinatiefunctionaris	9326221	20-12-2021	n.v.t.	158.871	-	-	158.871	-	158.871	-	-	-
Fun to be fit mini	9326221	20-12-2021	n.v.t.	22.000	-	-	22.000	-	22.000	-	-	-
Combinatiebeschikking 2022	9326221	20-12-2021		1.791.050	-	-	1.791.050	-	1.791.050	-	-	-
Brede School Academie vanuit Versterken van Taal 2019	5658271	5-12-2018	2-6-2019	1.744.780	19.632	-	-	-	-	-	19.632	-
Transformatie BSA PO	8019545	14-12-2020	n.v.t.	287.167	186.409	-	-	-	106.402	-	80.008	-
Transformatie BSA: UGO- Regiodeal Overvecht	9323789	20-12-2021	n.v.t.	83.500	-	-	83.500	-	83.500	-	-	-
Transformatie BSA VO	8019545	14-12-2020	n.v.t.	67.000	8.344	-	-	-	8.344	-	-	-
Transformatie BSA: HTU	9323789	20-12-2021	n.v.t.	70.000	-	-	70.000	-	70.000	-	-	-
Taalschool	9323151	29-12-2021	n.v.t.	616.500	-	-	616.500	-	616.500	-	-	-
Onderwijsimpuls Onderwijsambassadeurs	8022431	10-12-2020	n.v.t.	150.000	50.310	-	-	-	50.070	-	-	240
Onderwijsimpuls Kindcentrum Leeuwesteyn	8852899	17-7-2021	n.v.t.	15.000	4.500	-	10.500	-	15.000	-	-	-
Onderwijsimpuls Digitale Geletterdheid 2022-2023	9324029	20-12-2021	n.v.t.	150.000	-	-	105.000	45.000	85.052	-	19.948	-
Familieschool-De Schakel 2023	10624939	30-11-2022	n.v.t.	16.000	-	-	16.000	-	-	-	16.000	-
				4.990.997	269.196	-	2.692.550	45.000	2.825.918	-	135.588	240

6.6. Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van de stichtingen, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de stichting of vloeien direct uit deze activiteiten voort.

Het treasurybeleid van de stichtingen is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het rente- en kasstroomrisico, het overig prijsrisico, het kredietrisico en het liquiditeitsrisico.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in markttrentetarieven. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen wordt het renterisico zoveel mogelijk beperkt. De stichtingen hebben geen langlopende schulden en loopt in dat verband dus ook geen renterisico.

Overig prijsrisico

De stichtingen lopen risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa. De stichtingen beheersen het prijsrisico door stratificatie aan te brengen in de portefeuille en limieten te stellen.

Kredietrisico

De stichtingen handelen enkel met kredietwaardige partijen en hebben procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Bovendien is dit risico beperkt aangezien de grootste vorderingen debiteuren met een hoge betrouwbaarheid betreffen, zoals de rijksoverheid en de gemeente Utrecht. Tevens zijn er richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien worden de vorderingen voortdurend bewaakt en wordt er een aanmaningsprocedure gehanteerd. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor de organisatie minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende toelichtingen.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. Liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Kopieer- en printerhuur

Voor de kopieerapparaten en printers van de PCOU- en Willibrord-scholen is een mantelcontract afgesloten met Ricoh. Deze overeenkomst is overeengekomen in 2019 en loopt tot en met 31 december 2023. Voor PCOU bedraagt de contractwaarde circa € 53.000 per jaar.

Schoonmaakcontracten

Schoonmaak was in 2019 opnieuw aanbesteed. Voor de schoolgebouwen en het gebouw van het bestuursbureau zijn per perceel nieuwe schoonmaak- en onderhoudscontracten afgesloten. De nieuwe contracten met 7 leveranciers voor 12 percelen zijn ingegaan per 1 januari 2020 en hebben een looptijd van 3 jaar. Verlenging is mogelijk tot 6 maal een jaar. Het contractbedrag is € 1.300.000 per jaar. Dit bedrag is aan verandering onderhevig gezien de mutaties van zowel het schoonmaakonderhoud werkprogramma als de hoeveelheid vierkante meters en scholen en de CBS indexering.

Energiecontracten

Via het inkoopcollectief Energie voor Scholen zijn in samenwerking met Verus, de energiecontracten met DVEP voor een bedrag van € 432.000, Eneco Business BV voor een bedrag van € 105.000, Eneco BV voor een bedrag van € 28.000, en Eneco Energie Services BV voor een bedrag van € 267.000 voor de scholen aanbesteed. Deze contracten zijn verlengd tot eind 2025. De hier genoemde bedragen zijn gebaseerd op de werkelijke lasten in 2022 en daarmee te verwachten verplichtingen in 2023. De aanbesteding van het nieuwe contract zal in de loop van 2023/2024 plaatsvinden.

Onderhoud gebouwen

Het reguliere en het klachtenonderhoud is in 2021 opnieuw aanbesteed. Dit betreft de volgende onderdelen: zonwering, liften, E&W, inbraakinstallaties, brandmeldinstallaties en camera's, blusmiddelen, bouwkundig, dakonderhoud.

De nieuwe contracten met 5 leveranciers voor PCOU- en Willibrord scholen zijn ingegaan per 1 januari 2022 of 1 februari 2022 en hebben een looptijd tot en met 31 december 2025. Voor de Willibrord Stichting en Stichting PCOU bedraagt de contractwaarde € 464.000, per jaar, waarbij het klachtenonderhoud apart wordt gefactureerd. De contracten worden gezamenlijk afgesloten en komen bij benadering voor de helft ten laste van PCOU.

Leermiddelen

Voor de aanschaf van leermiddelen is een contract afgesloten met Heutink Primair Onderwijs BV. Het huidige contract is afgesloten op 22 februari 2022. Het contract kan verlengd tot schooljaar 2025/2026. Het contract kan jaarlijks opgezegd worden. In 2022 is bij deze leverancier voor een bedrag van € 1.305.000 aangeschaft, dit bedrag is indicatief voor 2023.

Meubilair

Voor de aanschaf van meubilair is PCOU raamcontracten aangegaan met Presikhaaf, Heutink en Eromes. Deze contracten liepen initieel tot 2019 en zijn conform afspraak stilzwijgend verlengd. In 2022 is bij Presikhaaf voor € 110.000 en bij Eromes voor € 347.000 aangeschaft, deze bedragen zijn indicatief voor 2023. De kosten voor Heutink zijn in de vorige alinea opgenomen.

ICT-hardware

Voor de aanschaf van ICT-hardware van de PCOU- en Willibrord-scholen is een raamovereenkomst afgesloten met Buy IT direct, Switch IT diensten en Heutink ICT. Deze overeenkomst is overeengekomen in 2020 en loopt tot 1 mei 2024. Voor PCOU scholen is in 2022 voor een bedrag van € 393.000 besteed, dit bedrag is indicatief voor 2023.

Bouwprojecten

De organisatie heeft diverse (aanneem-) overeenkomsten afgesloten/gegund in het boekjaar ten behoeve van bouwprojecten onder bouwheerschap. De voortvloeiende verplichtingen hieruit dienen te worden gedekt door de financiering van de betreffende gemeente.

Bezwaar inzake vordering OCW

Met de vereenvoudiging van de bekostiging in het PO met ingang van kalenderjaar 2023 wordt overgestapt van schooljaarbekostiging naar kalenderjaarbekostiging.

De personele bekostiging voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging kende een afwijkend betaalritme. Hierdoor werd in de eerste vijf maanden van een schooljaar (augustus – december) niet 5/12 (41,67%) bekostigd, maar 34,55%. In de jaarrekening per kalenderjaar werd dit verschil op de balans zichtbaar gemaakt door een vordering op OCW. Het lagere betaalritme in de eerste vijf maanden van het schooljaar werd in de oude bekostigingssystematiek weer goedgemaakt door in de laatste zeven maanden van het schooljaar (januari - juli) meer uit te keren: niet 58,33%, maar 65,45% van de totale bekostiging. Zo werd de bekostiging weer rechtgetrokken aan het einde van een schooljaar.

Met de vereenvoudiging van de bekostiging heeft OCW besloten de bekostiging voor de eerste vijf maanden van schooljaar 2022/2023 te blijven baseren op het lagere betaalritme van 34,55% van de jaarbekostiging, maar dit niet meer recht te trekken in de daarop volgende zeven maanden van het schooljaar 2022/2023. Hierdoor is de personele bekostiging van een school in het schooljaar 2022/2023 geen 100%, maar 92,88%. Dit betreft voor Stichting PCOU een kostenpost en een blijvende verlaging van het eigen vermogen van € 3,0 miljoen. Om deze reden heeft Stichting PCOU besloten bezwaar aan te tekenen tegen de bekostigingsbeschikking. De uitkomsten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend en derhalve is geen vordering opgenomen op de balans.

6.7. Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

6.7.1. Analyse van het resultaat

Stichting PCOU sluit het verslagjaar af met een positief geconsolideerd resultaat van € 650.000 ten opzichte van het begrote resultaat van € 2.350.000 negatief. Dit betekent een positieve ontwikkeling ten opzichte van de begroting van € 3,0 miljoen. Deze ontwikkeling wordt in grote mate verklaard door de hogere nieuwkomersbekostiging bij de Taalschool dan begroot. Voorts is de afboeking van de vordering op OCW € 0,5 miljoen lager dan begroot (begroot € 3,5 miljoen, realisatie € 3,0 miljoen). In 2021 bedroeg het resultaat € 3.521.000 positief.

Door het doorschuiven van de baten NPO naar de toekomst en de afboeking van de vordering op OCW bedraagt het genormaliseerde resultaat € 0,8 miljoen positief. Naast eerder benoemde

positieve elementen zijn er ook negatieve resultaten bij een aantal reguliere basisscholen waar gewerkt wordt aan een ombuiging (schoolspecifieke oorzaken) en hogere dotaties aan personele voorzieningen dan waar in de begroting rekening mee was gehouden, met name de voorziening WGA.

De Rijksbijdragen zijn € 9.420.000 hoger dan begroot. Een grote oorzaak van de stijging is gelegen in de beschikbaar gestelde middelen als compensatie voor de aanpassing van de CAO. Voorts, zoals eerder beschreven, wordt de stijging voor een groot deel verklaard door de extra gelden voor onderwijs aan nieuwkomers.

De lonen & salarissen en de overige personele lasten liggen € 4.511.000 hoger dan begroot. Dit komt hoofdzakelijk door het effect van de nieuwe CAO. Zowel het aantal FTE als de kosten per FTE zijn toegenomen.

Voor een uitgebreidere analyse van het resultaat wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

6.7.2. Rijksbijdragen

	2022	Begroot 2022	2021
Rijksbijdragen			
Rijksbijdragen OCW	76.155.802	65.155.539	64.351.303
Overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	887.489	2.488.712	1.777.451
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	2.042.650	2.021.359	2.024.583
Rijksbijdragen	79.085.941	69.665.610	68.153.336

De ontvangen rijksbijdragen OCW zijn € 9,4 miljoen hoger dan begroot als compensatie voor de stijging van de lonen en de salarissen, door aanpassing van de CAO. Daarnaast is er € 2,0 miljoen meer ontvangen voor de opvang van vreemdelingen dan in de begroting was opgenomen. De afboeking op de vordering OCW valt een € 0,5 miljoen lager uit dan begroot. Dit is een eenmalige post.

De toename ten opzichte van vorig jaar komt ook door compensatie voor de stijging van de lonen en de salarissen, door aanpassing van de CAO. Dit jaar is er voorts sprake van een forse stijging van de NPO-gelden, omdat deze nu voor een geheel jaar zijn ontvangen.

Het verschil ten opzichte van 2021 bij overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1) wordt met name veroorzaakt doordat er geen sprake meer is van de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs (delta € 1.274.000). Deze subsidie is beëindigd per 31 december 2021.

Voor een nadere specificatie van de ontvangen overige subsidies OCW wordt verwezen naar onderdeel 6.5.8. Verantwoording subsidies.

6.7.3. Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2022	Begroot 2022	2021
Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	3.154.334	3.141.331	3.177.754
Overige overheden	130.319	268.215	160.092
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.284.653	3.409.546	3.337.846
<i>Uitsplitsing</i>			
NWO	39.154	0	74.616
Overige overheden	91.165	268.215	85.476
Totaal	130.319	268.215	160.092

De gemeentelijke subsidies liggen in lijn met vorig jaar en de begroting. Wel zijn er gedeeltelijk andere subsidies ontvangen. De gemeentelijke onderwijssubsidies bedragen € 2.834.000, zie 6.5.8. Verantwoording subsidies.

Op deze subsidies is de algemene subsidieverordening van de Gemeente Utrecht van toepassing. Er is geen sprake van aanvullende voorwaarden. Van dit bedrag is nog niets vastgesteld door de Gemeente Utrecht, de meeste verantwoordingen dienen voor 31 juli 2023 ingediend te worden. Naast de gemeentelijke onderwijssubsidies bestaat de post overige gemeentelijke en GR-bijdragen en – subsidies uit vergoedingen van de Gemeente Utrecht voor gebruikslasten lokalen.

De opbrengsten van overige overheden zijn in 2022 € 138.000 lager dan de begroting en € 30.000 minder dan vorig jaar. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door subsidies van overige overheden, die fors hoger in de begroting waren opgenomen op basis van de realisatie van eerdere jaren.

6.7.4. Overige baten

	2022	Begroot 2022	2021
Overige baten			
Verhuur	817.803	729.690	744.739
Detachering personeel	58.388	53.100	48.173
Sponsoring	10.094	11.700	8.602
Ouderbijdragen	237.633	192.512	200.366
Overige baten	1.345.164	408.232	1.946.399
Overige baten	2.469.082	1.395.234	2.948.280

In totaal zijn de overige baten in 2022 € 2.469.000 en dit is € 1.074.000 hoger dan begroot en € 479.000 lager dan vorig jaar.

Met de overige subsidies (niet Rijk, gemeente of overheden), onderdeel van de Overige baten, was in de begroting geen rekening gehouden, deze zijn in 2022 wel ontvangen. Dit betreft in 2022 € 345.000 (hoofdzakelijk subsidie voor Zij-instromers via KSU). In 2021 waren de bedragen hoger: € 1.339.000 (Extra Hulp in de klas (€ 1.105.000) en subsidie voor KSU Zij-instromers (€ 228.000)).

Een opvallende post is daarnaast de correcties voorgaande jaren (onderdeel van de Overige baten), deze bedragen dit jaar € 487.000. Dit betreft hoofdzakelijk extra aanvullende middelen over eerdere jaren vanuit het samenwerkingsverband (€ 248K) en ESF (€ 159K). Vorig jaar bedroeg deze post € 22.000. In de begroting was met deze post geen rekening gehouden.

6.7.5. Personeelslasten

	2022	Begroot 2022	2021
Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten			
Lonen en salarissen	46.544.463	40.951.962	39.866.921
Sociale lasten	6.530.117	5.639.922	5.550.885
Premies Participatiefonds	605.809	1.288.738	1.168.820
Premies Vervangingsfonds	20.497	18.332	18.295
Pensioenlasten	6.834.739	6.309.488	6.087.550
Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten	60.535.625	54.208.441	52.692.472
Overige personele lasten,			
Dotaties personele voorzieningen	1.659.593	489.760	1.290.724
Lasten personeel niet in loondienst	3.588.919	4.200.894	1.738.400
Overige lasten	1.092.522	3.184.010	1.343.310
Overige personele lasten	6.341.035	7.874.664	4.372.434
Ontvangen vergoedingen			
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	901.079	619.000	968.819
	901.079	619.000	968.819
Personeelslasten	65.975.581	61.464.105	56.096.087

De personeelslasten zijn € 4,5 miljoen hoger dan begroot voor 2022 en € 9,9 miljoen hoger dan voorgaand boekjaar. Dit komt hoofdzakelijk door het effect van de nieuwe CAO. In 2022 zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in de CAO PO:

Per 1 januari 2022:

- Nieuwe salaristabellen, gelijk aan de salaristabellen in het VO;
- Eindejaarsuitkering structureel van 6,3% naar 8,33%;
- Uitkering van de dag van de leraar vervalt (conform VO);
- Bindingstoelagen zoals die gelden in het VO;
- Extra beloningsafspraken (adjunct-) directeuren.

Per 1 juli 2022:

- Structurele verhoging met 4,75% per 1 juli 2022;
- Ondersteunend personeel ontvangt in oktober een jaarlijkse bruto-uitkering van € 275,-.

In de begroting was rekening gehouden met de tweede regeling bekostiging 2021-2022. Hierin is een voorschot genomen op de cao-aanpassingen van 2,25%. Door de stijging van de lonen en salarissen stijgen ook de sociale lasten en de pensioenpremie.

Het aantal FTE is hoger dan begroot (30 fte, incl. 12 fte studenten) en dan vorig jaar (28 fte). Het aantal leerlingen is ten opzichte van vorig jaar toegenomen en er zijn incidentele middelen, waaronder NPO-geld, ontvangen, waar personeel voor is ingezet.

De lagere premie participatiefonds in zowel de begroting als vorig jaar komt door de modernisering van het participatiefonds. Over de laatste 5 maanden van 2022 was het premiepercentage 0%.

De hogere dotatie aan de voorziening betreft met name de voorziening WGA, deze wordt afgevlakt door de verhoging van de disconteringsvoet. De inhuurkosten zijn lager dan begroot. Dit komt onder meer omdat er in de begroting 2022 rekening is gehouden met inhuur bij anderen voor de uitvoering convenanten lerarentekort PO G5 (begroot € 1,6 miljoen). De doorbetaling van deze subsidie aan

andere partijen verloopt via de balans, in de realisatie zien we deze dus niet terug, waar bij de begroting wel vanuit gegaan was. De inhuur van regulier personeel, niet voor subsidies is juist (€ 2.130.000) hoger dan begroot en (€ 1.852.000) hoger dan in 2021), voor onder andere de NPO-gelden is personeel ingehuurd en in deze tijd zijn vacatures moeilijk vervulbaar, waardoor er sprake is van tijdelijke inhuur.

De overige personele lasten zijn lager dan begroot en voorgaand jaar. Vorig jaar was er onder de overige lasten een reservering is opgenomen met het oog op de modernisering en daarmee veranderende wetgeving van het Participatiefonds en de vorming van een voorziening per 1 augustus 2022 (€ 216.000). Deze reservering is in 2022 vrijgevallen, omdat er geen grond bestond voor de vorming van een voorziening (zie de toelichtende tekst bij de post Voorzieningen).

Personeelsbezetting

In de tabel is zowel het gemiddeld aantal fte en medewerkers als de stand per ultimo boekjaar stand zichtbaar. Alle personeelsleden waren werkzaam binnen Nederland en in dienst bij Stichting PCOU. Bij de Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht zijn geen medewerkers in dienst.

Tabel 15. *Overzicht aantal fte en aantal medewerkers in dienst*

	Aantallen per 31 december					
	Gemiddelde fte		in fte		in mdw	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Directie	43,5	43,7	41,0	44,0	51	50
OP	510,3	500,0	506,9	500,4	701	679
OOP/OPB	231,2	211,3	235,5	222,8	354	325
Student	17,6	19,6	18,1	26,0	34	44
Totaal	802,6	774,6	801,6	793,2	1.140	1.098

WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op Stichting PCOU. Het totale aantal complexiteitspunten waarop de klasse-indeling is gebaseerd, bedraagt 13 bestaande uit:

- totale baten 6 punten,
- aantal leerlingen 3 punten,
- aantal onderwijssoorten 4 punten.

Gebaseerd op de bovenstaande complexiteitspunten is het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2022 vastgesteld op € 183.000, indeling in klasse E voor het onderwijs.

Doorbelaste kosten van bestuur

De leden van het college van bestuur zijn volledig in dienst bij Willibrord Stichting. Door een personele unie zijn zij uit hoofde van hun functie tevens werkzaam voor Stichting PCOU. Hiervoor worden kosten doorbelast door Willibrord Stichting aan Stichting PCOU. De bezoldiging verantwoord in de WNT bij Stichting PCOU bedraagt de doorbelaste kosten aan Stichting PCOU voor de functie vervulling van de leidinggevende topfunctionaris bij Stichting PCOU. De doorbelaste kosten

betreffen loonkosten inclusief werkgeversdeel sociale lasten en eventuele kosten leaseauto of vervoer en is gebaseerd op een tijdsverdeling van 50%.

Anticumulatietoets

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2022)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	F.M. Nasrullah
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-2022 – 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.500
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	<i>91.500</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	91.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	91.500
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	F.M. Nasrullah
Functiegegevens	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2021 – 31-12-2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.500
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>88.500</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	88.500
Bezoldiging	88.500

Tabel 1b. *Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12*

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	A.W. Mulder
Functiegegevens	Lid College van Bestuur
Kalenderjaar	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-04-2022 – 31-12-2022
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	236.700
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	55.151
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	55.151
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	55.151
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Tabel 1c. *Toezichthoudende topfunctionarissen*

Gegevens 2022						
bedragen x € 1	J.J. Sylvester	E.J. Vissers	E. Schaper	K.A.M. Topouzis	S. Ghebreab	G.J.A.M. van der Vossen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-2022 – 31-12-2022	01-01-2022 – 31-12-2022	01-01-2022 – 31-12-2022	01-01-2022 – 31-12-2022	01-01-2022 – 31-12-2022	01-01-2022 – 31-12-2022
Bezoldiging						
Bezoldiging	13.230	8.820	8.820	8.820	8.820	8.820
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	13.230	8.820	8.820	8.820	8.820	8.820
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021						
bedragen x € 1	J.J. Sylvester	E.J. Vissers	E. Schaper	K.A.M. Toupouzis	S. Ghebreab	G.J.A.M. van der Vossen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2021 – 31-12-2021	01-01-2021 – 31-12-2021	01-01-2021 – 31-12-2021	01-01-2021 – 31-12-2021	01-01-2021 – 31-12-2021	01-01-2021 – 31-12-2021
Bezoldiging						
Bezoldiging	12.825	8.550	8.550	8.550	8.550	8.550
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	26.550	17.700	17.700	17.700	17.700	17.700

De vergoeding van de Raad van Toezicht leden worden verdeeld tussen stichting PCOU en de Willibrord Stichting.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.7.6. Afschrijvingen

	2022	Begroot 2022	2021
Materiële vaste activa	1.659.741	1.811.421	1.646.845
Gebouwen	246.948	280.699	293.849
Inventaris en apparatuur (ICT)	636.416	709.364	618.754
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	293.874	322.848	271.145
Inventaris en apparatuur (meubilair)	426.224	454.215	417.994
Overige materiële vaste activa	56.280	44.295	45.102
Vrijval investeringssubsidies (-/-)	96.832	17.238	86.282
Gebouwen	15.733	3.858	9.867
Inventaris en apparatuur (ICT)	36.394	22.402	40.834
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	9.716	5.996	9.099
Inventaris en apparatuur (meubilair)	33.532	20.384	26.198
Overige materiële vaste activa	1.457	-35.402	283
Afschrijvingen	1.562.909	1.794.182	1.560.563

De afschrijvingen zijn in lijn met vorig jaar, maar fors lager dan begroot. Er is meer aan investeringssubsidie vrijgevalle dan begroot en minder geïnvesteerd.

6.7.7. Huisvestingslasten

	2022	Begroot 2022	2021
Huisvestingslasten			
Huurlasten	852.584	837.070	869.041
Verzekeringslasten	392	2.500	375
Onderhoudskosten	409.618	420.299	436.504
Lasten voor energie en water	993.304	807.298	815.026
Schoonmaakkosten	1.841.758	1.753.754	1.710.331
Belastingen en heffingen	51.052	49.423	51.089
Overige huisvestingslasten	340.017	127.595	193.656
Huisvestingslasten	4.488.724	3.997.939	4.076.023

De lasten voor energie en water zijn hoger dan begroot en vorig jaar, de kosten voor stadsverwarming zijn relatief het hardst gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de ontwikkelingen op de wereldwijde markt.

De schoonmaakkosten op basis van de contracten zijn 4% hoger dan begroot en 6% hoger dan vorig jaar. De kosten voor afvalverwerking stijging met € 37.000 tot € 128.000.

De overige huisvestingslasten zijn hoger dan vorig jaar en begroot dit komt hoofdzakelijk door de afrekeningen van gas, over 2021, waar onvoldoende rekening mee was gehouden in 2021.

6.7.8. Overige lasten

	<u>2022</u>	<u>Begroot 2022</u>	<u>2021</u>
Overige lasten			
Administratie en beheerslasten	7.641.934	6.744.997	5.646.480
Inventaris en apparatuur	375.082	208.159	670.542
Leer- en hulpmiddelen	1.497.846	1.010.477	1.135.376
Overige lasten	<u>2.438.271</u>	<u>1.600.863</u>	<u>1.737.798</u>
Overige lasten	11.953.132	9.564.496	9.190.196

Onder administratie en beheerslasten is de bijdrage aan het bureau (bij de Willibrord Stichting) opgenomen, dit bedraagt € 6,3 miljoen. Begroot was hier € 5,7 miljoen, zonder NPO. Het totaalbedrag van de kosten van O&O is hoger dan hetgeen de scholen bijdragen.

In de begroting en realisatie zijn de bedrijfsvoeringslicenties deels overgegaan naar de Willibrord stichting, dit verklaart de daling van de post inventaris en apparatuur. De ICT kosten zijn te laag opgenomen in de begroting. De kostenstijging op (digitale) leermiddelen betreft een ontwikkeling die zichtbaar is op meerdere scholen.

De hogere kosten ten opzichte van vorig jaar op overige lasten binnen de overige lasten worden veroorzaakt door een stijging van de overige lasten ten laste van subsidies, hier staan ook specifieke subsidie baten tegenover. Ook de lasten voor activiteiten voor leerlingen zijn hoger dan begroot en vorig jaar. Dit komt doordat er door corona minder georganiseerd kon worden en er nu gelden beschikbaar zijn om dit soort activiteiten te organiseren. Lasten voorgaande jaren bedragen € 168.000. Deze waren niet begroot en zijn ruim een ton hoger dan vorig jaar. De lasten voor leerlingzorg zijn € 0,3 miljoen hoger dan begroot, mede door corona is er extra geld voor leerlingen ontvangen; deze lasten zijn wel in lijn met vorig jaar.

Honoraria

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

Separate specificatie kosten EY accountants LLP	<u>2022</u>	<u>Begroot 2022</u>	<u>2021</u>
Honorarium onderzoek jaarrekening	132.234	125.000	157.500
Accountantshonoraria	132.234	125.000	157.500

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek naar de jaarrekening 2022 ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2022 zijn verricht.

6.7.9. Financiële baten en lasten

	2022	Begroot 2022	2021
Financiële baten			
Rentebaten	6.997	0	31.571
Ontvangen dividenden	20.077	0	7.633
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	120.801	0	12.663
Financiële baten	147.875	0	51.867
 Financiële lasten			
Rentelasten	7.984	0	46.997
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	348.954	0	0
Financiële lasten	356.937	0	46.997
 Financiële baten en lasten	-209.063	0	4.870

De financiële baten en lasten zijn onderhevig aan de ontwikkelingen op de markt, vandaar dat de posten ook afwijken van de begroting. Helaas is er sprake van gerealiseerde (€ 91.000) en ongerealiseerde (€ 258.000) koersverliezen. Voor een uitgebreidere analyse wordt verwezen naar paragraaf 2.5.4 Treasury.

6.8. Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Uit het kasstroomoverzicht blijkt dat de liquide middelen zijn toegenomen. Naast het resultaatseffect wordt dit veroorzaakt doordat de bijdrage aan Willibrord nog betaald moet worden voor de dienstverlening van O&O en de doorbelaste kosten, tevens nemen ook de vooruit ontvangen subsidies toe. Aan de andere kant neemt de vordering op de gemeente met betrekking tot bouwprojecten toe, dit heeft een negatief effect op de liquide middelen.

6.9. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de stichting.

7. Enkelvoudige jaarrekening

7.1 Enkelvoudige balans Stichting PCOU per 31 december na resultaatbestemming

Activa		2022	2021
Materiële vaste activa	<u>7.4.1.</u>	8.549.519	7.311.408
Financiële vaste activa	<u>7.4.2.</u>	<u>-</u>	<u>1.463.289</u>
Totaal vaste activa		8.549.519	8.774.697
Vorderingen	<u>7.4.3.</u>	23.182.855	15.506.708
Liquide middelen	<u>7.4.4.</u>	<u>15.008.124</u>	<u>9.246.667</u>
Totaal vlottende activa		38.190.980	24.753.375
Totaal activa		<u>46.740.499</u>	<u>33.528.072</u>
Passiva			
Eigen vermogen	<u>7.4.5.</u>	17.010.008	16.149.028
Voorzieningen		4.318.602	3.089.743
Kortlopende schulden	<u>7.4.6.</u>	25.411.888	14.289.302
Totaal passiva		<u>46.740.499</u>	<u>33.528.072</u>

7.2. Enkelvoudige staat van baten en lasten Stichting PCOU

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Rijksbijdragen		79.085.941	69.665.610	68.153.336
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		3.284.653	3.409.546	3.337.846
Overige baten	<u>7.5.1.</u>	<u>2.467.790</u>	<u>1.395.234</u>	<u>2.947.479</u>
Totaal baten		84.838.384	74.470.390	74.438.661
Lasten				
Personeelslasten		65.975.581	61.464.105	56.096.087
Afschrijvingen	<u>7.5.2.</u>	<u>1.555.068</u>	<u>1.794.182</u>	<u>1.560.563</u>
Huisvestingslasten	<u>7.5.3.</u>	<u>4.463.524</u>	<u>3.997.939</u>	<u>4.051.057</u>
Overige lasten	<u>7.5.4.</u>	<u>11.955.124</u>	<u>9.564.496</u>	<u>9.190.127</u>
Totaal lasten		83.949.297	76.820.722	70.897.834
Saldo baten en lasten		889.087	-2.350.332	3.540.827
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	<u>7.5.5.</u>	<u>5.964</u>	<u>0</u>	<u>-20.626</u>
Financiële lasten	<u>7.5.5.</u>	<u>34.068</u>	<u>0</u>	<u>40.855</u>
Totaal Financiële baten en lasten		-28.105	0	-61.481
Resultaat		860.982	-2.350.332	3.479.346

7.3. Grondslagen enkelvoudige jaarrekening

7.3.1. Algemeen

Voor de activiteiten en de grondslagen wordt verwezen naar de grondslagen geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld. Ditzelfde geldt voor de toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten (zie hoofdstuk 6).

7.3.2. Overzicht verbonden partijen

Tabel 7.1. *Overzicht verbonden partijen*

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12 2022	Resultaat jaar 2022	Totale baten 2022	Art.2: 403 BW	Deelname	Consolidatie
Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel (rk/pc)	Stichting	Utrecht	4. Overige	34.394.199	6.483.826	150.377.909	N.V.T.	0%	0%
Voortgezet Onderwijs voor Utrecht en omstreken									
Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht	Stichting	Utrecht	4. Overige	1.598.509	-210.715	1.292	N.V.T.	0%	100%

Daarnaast maakt het College van Bestuur van Stichting PCOU deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband in de Gemeente Utrecht. In 2022 hebben geen transacties tussen verbonden partijen plaatsgevonden zonder een zakelijke grondslag ('at arms length').

7.4. Toelichting op de enkelvoudige balans

Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans (zie 6.5), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

7.4.1. Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen en verbouwingen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur				1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	1.1.2.5 Activa in uitvoering	Totaal
		ICT	Leermiddel en	Meubilair	Totaal			
Stand per 1-1-2022								
Aanschafprijs	4.904.078	5.335.758	3.421.455	7.010.135	15.767.348	407.020	0	21.078.446
Cumulatieve afschrijving	-2.656.774	-3.842.386	-2.235.053	-4.134.004	-10.211.442	-221.112	0	-13.089.328
Waarde investeringssubsidies	-280.970	-251.864	-71.232	-385.269	-708.365	-4.105	0	-993.439
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	15.143	170.145	36.092	93.522	299.758	830	0	315.730
Boekwaarde per 1-1-2022	1.981.476	1.411.652	1.151.263	2.584.384	5.147.299	182.633	0	7.311.408
Mutaties boekjaar								
Investerings	745.190	639.662	511.807	820.880	1.972.349	411.030	0	3.128.569
Desinvesteringen	-13.805	-973.915	-620.904	-202.992	-1.797.811	-52.614		-1.864.230
Afschrijvingen	-239.107	-636.416	-293.874	-426.224	-1.356.513	-56.280	0	-1.651.900
Afschrijvingen desinvesteringen	10.283	958.898	606.542	179.542	1.744.982	40.699	0	1.795.964
Investeringsubsidies	-14.000	-35.709	-124	-167.583	-203.416	-49.709		-267.125
Afschrijving investeringssubsidies	15.733	36.394	9.716	33.532	79.642	1.457		96.832
	504.294	-11.086	213.164	237.156	439.233	294.584	0	1.238.111
Stand per 31-12-2022								
Aanschafprijs	5.635.463	5.001.504	3.312.359	7.628.023	15.941.886	765.437	0	22.342.786
Cumulatieve afschrijving	-2.885.599	-3.519.903	-1.922.384	-4.380.685	-9.822.973	-236.692	0	-12.945.264
Waarde investeringssubsidies	-294.970	-287.574	-71.356	-552.852	-911.781	-53.814	0	-1.260.565
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	30.876	206.539	45.808	127.053	379.400	2.286	0	412.562
Boekwaarde per 31-12-2022	2.485.770	1.400.566	1.364.426	2.821.540	5.586.532	477.217	0	8.549.519

7.4.2. Financiële vaste activa

	Financiële vaste activa 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2022
Financiële vaste activa					
Effecten	1.463.289	0	1.463.289	0	0
Financiële vaste activa	1.463.289	0	1.463.289	0	0

	Financiële vaste activa 1-1-2022	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2022
<i>Uitsplitsing</i>					
Obligaties	1.463.289	0	1.463.289	0	0
Effecten	1.463.289	0	1.463.289	0	0

Stichting PCOU is overgegaan naar schatkistbankieren. In het eerste kwartaal van 2022 zijn de obligaties verkocht.

7.4.3. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen		
Debiteuren	707.994	872.552
OCW	854.263	3.372.213
Gemeenten en GR's	1.653.665	1.016.603
Groepsmaatschappijen	690.045	796.921
Personeel	16.727	19.327
Saldo bouwprojecten onder bouwheerschap	18.070.987	8.269.242
Overige vorderingen	749.187	616.220
Overlopende activa	449.250	543.630
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	-9.262	0
Vorderingen	23.182.855	15.506.708
<u>Uitsplitsing overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	449.250	543.580
Overlopende activa	449.250	543.630

Bij de vorderingen op groepsmaatschappijen staat een vordering op het steunfonds (€ 690.000), deze bestaat voornamelijk uit bijdragen vanuit het steunfonds aan: de renovatie van de Fakkel (€ 349.000), tijdelijke huisvesting Rafael school (€ 216.00) en 11^e lokaal 2 Marnixschool (€ 157.000).

7.4.4. Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2021
Liquide middelen		
Kasmiddelen	763	635
Tegoeden op bankrekeningen	15.028.250	9.246.032
Overige liquide middelen	-20.889	0
Liquide middelen	15.008.124	9.246.667

7.4.5. Eigen vermogen

Balanspositie voorgaand boekjaar

	<u>1-1-2021</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2021</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.074.320	796.815	9.871.135
Bestemmingsreserve (publiek)	3.595.361	2.682.532	6.277.893
Eigen vermogen	12.669.681	3.479.346	16.149.028

Balanspositie huidig boekjaar

	<u>1-1-2022</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2022</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.871.135	-4.478.220	5.392.915
Bestemmingsreserve	6.277.893	5.339.202	11.617.095
Eigen vermogen	16.149.028	860.982	17.010.010

Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd vermogen	2022	2021
Enkelvoudig vermogen Stichting PCOU	17.010.010	16.149.028
Enkelvoudig vermogen Stichting Steunfonds PCOU	1.598.509	1.809.224
Geconsolideerd vermogen Stichting PCOU	18.608.519	17.958.252

Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd resultaat	2022	2021
Enkelvoudig resultaat Stichting PCOU	860.982	3.479.346
Enkelvoudig resultaat Stichting Steunfonds PCOU	-210.715	42.118
Geconsolideerd resultaat Stichting PCOU	650.267	3.521.464

7.4.6. Kortlopende schulden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	1.991.518	2.715.696
OCW	38.189	1.160.943
Schulden aan groepsmaatschappijen	6.621.763	0
Schulden aan gemeenten en GR's	197.734	367.293
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.071.596	2.327.084
Schulden terzake van pensioenen	788.319	852.602
Overige schulden (kortlopend)	205.278	395.966
Overlopende passiva	12.497.492	6.469.717
Kortlopende schulden	25.411.888	14.289.302
<u>Uitsplitsing overlopende passiva</u>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	7.094.254	2.645.679
Vooruitontvangen investeringssubsidies	109.392	145.464
Vakantiegeld en -dagen	1.786.709	1.567.792
Overige overlopende passiva	3.507.137	2.110.783
Overlopende passiva	12.497.492	6.469.717

7.5. Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Voor de toelichting op de staat van baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten (zie 6.7), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

7.5.1. Overige baten

	2022	Begroot 2022	2021
Overige baten			
Verhuur	817.803	729.690	744.739
Detachering personeel	58.388	53.100	48.173
Sponsoring	10.094	11.700	8.602
Ouderbijdragen	237.633	192.512	200.366
Overige baten	1.343.872	408.232	1.945.598
Overige baten	2.467.790	1.395.234	2.947.479

7.5.2. Afschrijvingslasten

	2022	Begroot 2022	2021
Materiële vaste activa	1.651.900	1.811.421	1.646.845
Gebouwen	239.107	280.699	293.849
Inventaris en apparatuur (ICT)	636.416	709.364	618.754
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	293.874	322.848	271.145
Inventaris en apparatuur (meubilair)	426.224	454.215	417.994
Overige materiële vaste activa	56.280	44.295	45.102
Vrijval investeringssubsidies (-/-)	96.832	17.238	86.282
Gebouwen	15.733	3.858	9.867
Inventaris en apparatuur (ICT)	36.394	22.402	40.834
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	9.716	5.996	9.099
Inventaris en apparatuur (meubilair)	33.532	20.384	26.198
Overige materiële vaste activa	1.457	-35.402	283
Afschrijvingen	1.555.068	1.794.182	1.560.563

7.5.3. Huisvestingslasten

	2022	Begroot 2022	2021
Huisvestingslasten			
Huurlasten	852.584	837.070	869.041
Verzekeringslasten	392	2.500	375
Onderhoudslasten	409.618	420.299	436.504
Lasten voor energie en water	993.304	807.298	815.026
Schoonmaakkosten	1.841.758	1.753.754	1.710.331
Belastingen en heffingen	51.052	49.423	51.089
Dotatie onderhoudsvoorziening	0	0	0
Overige huisvestingslasten	314.817	127.595	168.690
Huisvestingslasten	4.463.524	3.997.939	4.051.057

7.5.4. Overige lasten

	2022	Begroot 2022	2021
Overige lasten			
Administratie en beheerslasten	7.641.748	6.744.997	5.646.412
Inventaris en apparatuur	375.082	208.159	670.542
Leer- en hulpmiddelen	1.497.846	1.010.477	1.135.376
Overige lasten	2.440.449	1.600.863	1.737.798
Overige lasten	11.955.124	9.564.496	9.190.127

7.5.5. Financiële baten en lasten

	2022	Begroot 2022	2021
Financiële baten			
Rentebaten	5.964	0	14.952
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	0	-35.578
Financiële baten	5.964	0	-20.626
Financiële lasten			
Rentelasten	1.050	0	40.855
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	33.018	0	0
Financiële lasten	34.068	0	40.855
Financiële baten en lasten	-28.105	0	-61.481

8. Goedkeuring en vaststelling

Vastgesteld op 8 juni 2023 door het College van Bestuur

namens het college van bestuur:

Mevrouw drs. F.M. Nasrullah
Voorzitter college van bestuur

Goedgekeurd op 8 juni 2023 door de Raad van Toezicht

namens de leden van de raad van toezicht:

Mevrouw Dr. J.J. Sylvester
Voorzitter raad van toezicht

Overige gegevens

9. Statutaire regeling resultaatbestemming

Er zijn geen statutaire regelingen inzake de bestemming van het resultaat. Vooruitlopend op de vaststelling en goedkeuring van het jaarverslag is het resultaat toegevoegd aan het eigen vermogen. Voor verdere detaillering verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen.

10. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Verder bestaat andere informatie uit:

- ▶ het voorwoord;
- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol 2022.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 8 juni 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. R.H.H.M. Hendriks MSc RA